

Vuosikertomus 2009

Elisa välittää ihmisille elämyksiä ja parantaa organisaatioiden tuottavuutta verkossa.

Sisältö

Elisa lyhyesti	1
Toimitusjohtajan katsaus	2
Henkilöasiakkaat	4
Yritysiasiakkaat	6
Elisa Eesti	8
Henkilöstö ja ympäristö	9
Toimintakertomus ja tilinpäätös	12
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	73

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Elisa Oyj:n vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 18.3.2010 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä Messuaukio 1, Helsinki.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 8.3.2010 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakseluetteloon.

Yhtiökokoukseen on ilmoittauduttava viimeistään 10.3.2010 klo 18.00, netitse osoitteessa www.elisa.fi/yhtiokokous, sähköpostilla elisa.yhtiokokous@yhteysspalvelut.elisa.fi, puhelimitse 0800 0 6242 maanantaista perjantaihin kello 8.00-18.00, telefaksilla 010 262 2727, tai kirjeitse Elisa Oyj, Contact Center-palvelut/SÖ A 6223, PL 30, 00061 ELISA.

Osakkeenomistajalla on mahdollisuus tehdä yhtiökokoukselle esityksiä ja käyttää puheenvuoroja. Osakkeenomistajat käyttävät osakkeisiinsa kuuluvaa äänioikeutta yhtiökokouksessa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni, ja viime kädessä päätökset tehdään äänestämällä.

Voitonjakopolitiikka

Elisan voitonjakopolitiikan mukaan varsinainen voitonjako on 40–60 prosenttia tilikauden tuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan jakaa lisävoitonjakoa. Jakoehdotusta tai -päätöstä tehdessä hallitus ottaa huomioon yhtiön taloudellisen aseman, tulevat rahoitustarpeet ja asetetut taloudelliset tavoitteet. Voitonjakoon kuuluvat osinko, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiökokouksen vahvistaman taseen 31.12.2009 perusteella jaetaan osakkeenomistajille pääoman palautusta 0,92 euroa osakkeelta. Oikeus yhtiökokouksen päättämään varojen jakamiseen on osakkeenomistajalla, joka on 23.3.2010 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakseluetteloon. Hallitus ehdottaa maksupäiväksi 31.3.2010. Tilikauden voitto lisätään kertyneisiin voittovaroihin.

Taloudellinen informaatio

Elisa Oyj julkaisee sähköisen vuosikertomuksen ohella osavuositarkastukset 23.4.2010, 16.7.2010 ja 22.10.2010. Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

Vuosikertomus, osavuositarkastukset, yhtiökokousinformaatio, pörsstitiedotteet ja muu sijoittajille tarkoitettu tiedotusaineisto on nähtävissä Elisan internet-sivuilla osoitteessa www.elisa.fi/Sijoittajille.

Elisan sijoittajasuhteiden yhteyshenkilö

Vesa Sahivirta
Johtaja, sijoittajasuhteet ja talousviestintä
Puh. 050 520 5555
e-mail vesa.sahivirta@elisa.fi

Yleisen taloustilanteen heikkeneminen vaikutti teleoperaattoriliiketoimintaan vuonna 2009 jonkin verran. Suomen kilpailutilanne oli vakaa.

Elisa on Pohjoismaiden johtava viestintäpalvelujen tuottaja ja on julkisesti noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Suuret Yhtiöt -listalla. Elisa toimii Pohjoismaiden lisäksi Baltian maissa ja Venäjällä. Palvelemme alueellisesti noin 2 miljoonaa kuluttaja-asiakasta ja kansainvälisesti noin 150 000:ta yritysasiakasta tarjoamalla laajan valikoiman erilaisia liittymiä palveluineen. Elisa toimii globaalisti yhteistyössä Vodafonin ja Telenorin kanssa.

Elisan liiketoiminta muodostuu henkilöasiakkaista, yritysasiakkaista ja Viron toiminnasta.

Elisa on Suomessa kiinteän ja matkaviestintälaajakaistan, sekä matkaviestinnän uusien ns. 3G-palveluiden markkinajohtaja. Palveluita tarjotaan Elisa- ja Saunalahti-tuotemerkeillä.

Elisa vuonna 2009

Vuonna 2009 yleisen taloustilanteen heikkeneminen vaikutti teleoperaattoriliiketoimintaan jonkin verran. Vaikutus näkyi lähinnä laitemyynnissä, roaming-tuotoissa ja yritysasiakas-liiketoiminnassa. Vaikka yleisessä taloustilanteessa oli paranemisen merkkejä, lyhyen aikavälin kehitys oli edelleen epävarmaa.

Suomen kilpailutilanne oli vakaa. Matkaviestinnän liittymäkanta ja datapalveluiden käyttö kehittyivät Suomessa myönteiseen suuntaan. Nopeamman 3G-verkon mahdollistamat datapalvelut kasvoivat merkittävästi. Liittymäkannan kasvuun vaikuttivat lisäksi useiden päätelaitteiden käyttö eri tarkoituksiin ja mobiililaajakaistapalvelut. Matkaviestinliittymien vaihtuvuus oli normaalilla tasolla, ja kilpailu näkyi etupäässä palveluissa ja kampanjoinnissa.

Elisan voitonjako vuonna 2009 sisälsi osingonjaon ja pääomanpalautuksen. Elisa maksoi osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Lisäksi osakkeenomistajille maksettiin marraskuussa ylimääräinen 0,40 euron suuruinen pääomanpalautus osakkeelta.

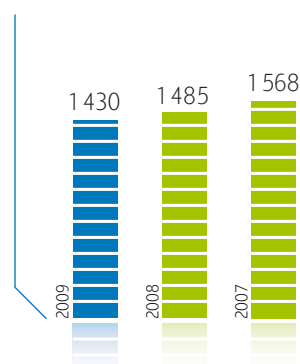
Toimintavuoden aikana Elisan omistajakunnassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Suomen valtio siirsi kesäkuussa omistamansa Elisa Oyj:n osakkeet valtion kokonaan omistamalle Solidium Oy:lle. Joulukuussa BlackRock Inc. ilmoitti omistusosuutensa Elisan osakkeista olevan 6,6 prosenttia.

Kolmannen sukupolven matkaviestintäverkon, 3G:n evoluution, LTE:n 2,6 GHz:n taajuushuutokauppa päättyi 23.11.2009. Elisa sai tavoittelemansa taajuudet. Lisenssi on voimassa vuoteen 2029.

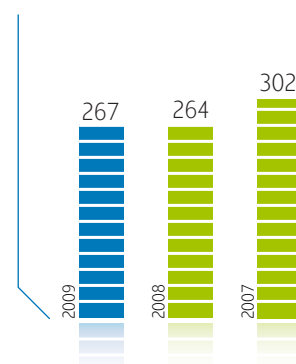
Avainluvut

Milj. euroa	2009	2008	2007
Liikevaihto	1 430	1 485	1 568
Käyttökate	484	472	499
Liikevoitto	267	264	302
Tulos ennen veroja	235	228	285
Nettotulos	177	177	220
Tulos/osake, euroa	1,13	1,12	1,38
Tutkimus ja tuotekehitys	10	11	8
Investoinnit osakkeisiin	6	15	12
Investoinnit käyttöomaisuuteen	171	184	206
Omavaraisuusaste, %	46	43	48
Velkaantumisaste, %	80	93	71
Henkilöstö 31.12.	3 331	3 017	3 015

Liikevaihto
Milj. euroa

Liikevoitto
Milj. euroa

Toimitusjohtajan katsaus

M arkkinatilanne ja palvelujen kysyntä

Vuosi 2009 oli Elisalle hyvä. Suomen talouden voimakas heikkeneminen vaikutti viestintäpalvelujen käyttöön vain jonkin verran. Lama heijastui lähinnä yritysasiakasliiketoimintaan, laitemyyntiin ja roaming-tuottoihin. Virossa laman vaikutus liiketoimintaamme näkyi Suomea enemmän. Elisan kilpailuympäristö oli vuonna 2009 tiukka mutta vakaa. Haastavasta tilanteesta huolimatta vahvistimme markkina-asemaamme päämarkkinoilla.

Matkaviestinnän liittymäkanta ja datapalveluiden käyttö kehittyivät Suomessa myönteiseen suuntaan. Liittymäkannan kasvuun vaikuttivat muun muassa mobiililaajakaistapalvelut sekä useiden päätelaitteiden käyttö eri tarkoituksiin. Vuonna 2009 Elisa ylitti 3 miljoonan mobiili-liittymän rajan. 3G-liittymien kautta tarjolla olevien palvelujen käyttö on lisääntynyt selvästi. Perinteisten kiinteän verkon liittymien määrä ja käyttö vähenivät edellisvuodesta. Kiinteiden laajakaistaliittymien markkina on kypsynyt samaan aikaan, kun mobiililaajakaistaliittymien määrän kasvu on jatkunut voimakkaana.

Strategiamme mukaisesti tarjosimme asiakkaillemme enemmän kuin perinteiset verkkopalvelut. Uusien palvelujen käyttö oli kasvussa. Esimerkiksi henkilö- ja yritysasiakkaille tarjoamamme uudenlainen TV-palvelu, Elisa Viihde, sekä internet-pohjainen turvapalvelu Elisa Vahti menestyivät hyvin. Yritys- ja yhteisöasiakkaat olivat yhä kiinnostuneempia tuottavuutta parantavista ratkaisuista. Tällaisia olivat erilaiset ICT-ratkaisut, esimerkiksi asiakaspalvelun ulkoistuspalvelut, kenttätyön ohjaus ja virtuaalineuvottelut.

Internetin käyttö niin Suomessa kuin maailmalla lisääntyi erilaisten palvelujen muodossa. Maailmassa lähetetään arviolta yli 200 miljardia sähköpostia ja pikaviestiä päivässä. Sosiaalisten medioiden suosio on kasvanut voimakkaasti – jo pelkästään Facebookilla on yli 350 miljoonaa aktiivikäyttäjää. Tilastokeskuksen mukaan 87 prosenttia suomalaisista internetin käyttäjistä on hoitanut pankkiasioitaan netissä. 77 prosenttia internetin käyttäjistä on lukenut verkkolehtiä, 47 prosenttia on käyttänyt nettiradiota tai nettitelevisiota ja 37 prosenttia on ostanut verkkokaupasta. 86 prosenttia etsii ennen ostopäätöstä internetistä tietoa tuotteista ja palveluista. Internet-palvelujen kehitys luo erinomaisia mahdollisuuksia Elisan liiketoiminnalle.

Toiminnan kehittäminen strategian mukaisesti

Pitkäjänteiset strategiamme mukaiset toimenpiteet tuottavuuden ja palvelun laadun parantamiseksi vahvistivat Elisan kilpailukykyä lamasta huolimatta. Kehitimme toimintaamme muun muassa keskitämällä tietojärjestelmiä sekä lyhentämällä toimitus- ja korjausaikoja. Lyhensimme esimerkiksi laajakaistan keskimääräistä viankorjausaikaa 50 prosentilla. Myös asiakaspalvelun jonotusaikoja saatiin merkittävästi lyhennettyä. Lisäksi suosittuja sähköisiä asiointikanaviamme Oma Elisaa ja Oma Saunalahtea kehitettiin yhä paremmiksi.

Jatkoimme investointejamme kattavan ja huippunopean 3G-verkon kehittämiseen. Vuoden 2009 aikana olemme moninkertaistaneet 3G-verkkomme kapasiteetin ja kaksinkertaistaneet sen maantie-

teellisen peiton lähes 300 paikkakunnalle maksimissaan 10 Mbps:n mobiililaajakaistanopeudella. Markkinaoikeus vahvisti Elisan 3G-verkon Suomen kattavimmaksi. 3G-verkko luo meille vankan pohjan laajentaa palvelutarjontaamme.

Elisa panostaa verkon rakentamiseen myös jatkossa. Kolmannen sukupolven matkaviestintäverkon ja 3G:n evoluution, LTE:n 2,6 GHz:n, taajuushuutokauppa päättyi 23.11.2009. Elisa sai huutokaupassa tavoittelemansa taajuudet. Vahva osallistuminen valtion laajakaistahankkeen toteuttamiseen luo hyvän mahdollisuuden kiinteän verkon hyödyntämiseen asiakkaillemme.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi jatkoimme menestyksestä koulutus- ja valmennusohjelmien toteuttamista. Erilaiset virtuaaliset ratkaisut nopeuttivat useilla eri paikkakunnilla toimivien elisalaisten yhtäaikaista valmentamista. Panostimme innostavaan ja tulokselliseen johtajuuteen. Tulokset näkyivät merkittävänä nousuna työtyytyväisyydessä.

Elisan kannattavuus pysyi vuonna 2009 vahvana. Tasaisen varman tuloskehitys, hyvä omavaraisuusaste ja vahva kassavirta pitivät yllä kykyämme osingonmaksuun.

Strategiamme yhden Elisan kehittämiseksi, kannattavuuden parantamiseksi ja uusien palvelujen tarjoamiseksi on tuottanut tulosta. Jatkamme sitä työtä päättäväisesti. Jatkamme myös innovointia uusien palvelujen tuomiseksi markkinaan. Strategiamme mukaisesti haluamme tarjota asiakkaille yhä leveämmän valikoiman relevantteja palveluja. Elisa on nyt enemmän kuin verkko.

Näkymät vuodelle 2010

Laman pohjan oletetaan olevan ohi, ja joitakin positiivisia merkkejä on jo saatu Suomen talouden kehittymisestä. Työttömyys tulee kuitenkin todennäköisesti vielä kasvamaan, ja bruttokansantuotteen kasvu lienee vähäistä. Tämä yleistaloudellinen tilanne luo jonkin verran epävarmuutta, ja kilpailu Suomen televiestintämarkkinoilla jatkuu haasteellisena. Toimintaympäristön haasteet voivat vaikuttaa jonkin verran myös Elisan liiketoimintaan. Jatkamme kuitenkin määrätietoisesti palveluidemme kysynnän aktivointia ja tuottavuuden parantamista.

Strategiamme mukainen tuottavuuden parantaminen, laajeneva palvelutarjonta ja vahvaan kassavirtaan perustuva investointikyky luovat hyvät lähtökohdat tulevaisuuteen. Uskon, että liiketoimintamme kehittyi suotuisasti myös vuonna 2010.

Kiitän asiakkaita Elisaa kohtaan osoitetusta luottamuksesta ja osakkeenomistajia uskosta Elisan menestykseen. Kiitos kuuluu myös kaikille elisalaisille sitoutuneesta panoksesta yhtiön menestyksen eteen vuonna 2009.

Veli-Matti Mattila
Toimitusjohtaja

Henkilöasiakkaat

Haluamme tarjota liittymiä maailmanluokan tehokkuudella ja elämyksellisiä palveluja verkossa.

Keväällä 2009 lanseeratun Elisa Viihteen kysyntä yllätti positiivisesti.

Elisa keskitti liittymäliiketoiminnan Saunalahdelle ja keskittyi elämyksellisten palvelujen tarjontaan Elisa-brändin alla.

Elisan Henkilöasiakkaat-yksikkö palvelee yksityishenkilöitä ja kotitalouksia valtakunnallisesti. Tarjoamme asiakkaillemme markkinoiden kustannustehokkaimmat liittymät sekä uusia elämyksellisiä palveluja, joissa on ideaa ja joilla on merkitystä.

Vuosi 2009 oli Henkilöasiakasyksikölle menestyksekkäs. Kustannustehokkuutemme parani, myyntimme kehittyi positiivisesti ja liiketoimintamme palautui kasvu-uralle. Taantumasta huolimatta vahvistimme asemaamme strategiamme mukaisesti henkilöasiakkaiden viestintäpalvelujen markkinajohtajana. Olemme markkinajohtaja mobiililiittymissä, kiinteissä laajakaistaliittymissä ja kiinteän verkon puhepalveluissa. Myös kaapelitelevisiopalveluissa olemme markkinoiden kärkipaikoilla.

Liittymäliiketoiminta jatkoi voittokulkuaan

Selkiytimme kuluneena vuonna brändistrategiaamme ja keskitimme liittymäliiketoimintamme Saunalahti-brändin alle. Tarjoamme asiakkaillemme edullisia liittymiä maailmanluokan tehokkuudella ja markkinoiden parhaalla hinta-laatusuhteella.

Liittymämyyntimme jatkoi menestystään vuonna 2009. Palvelemme noin 1,5 miljoonaa kotitaloutta, joilla on käytössään noin 3,1 miljoonaa Elisan matkaviestintä- ja kiinteän verkon liittymää. Liittymistä noin 2,2 miljoonaa on matkapuhelinliittymiä, noin 250 000 kiinteitä puhelinliittymiä ja noin 350 000 kiinteitä laajakaistaliittymiä. Kaapelitelevisioasiakkaita on noin 250 000.

Elämyksellisiä palveluja verkossa

Liittymäliiketoimintamme suuren asiakaskannan ansiosta pystymme menestyksekkäästi kehittämään ja tarjoamaan liittymäasiakkaillemme merkityksellisiä palveluja. Palveluliiketoimintamme on koottu Elisa-brändin alle.

Kevään 2009 aikana toimimme markkinoille laajakaistaverkossa toimivan uuden ajan IPTV-palvelun, Elisa Viihteen. Palvelun suuren kysynnän vuoksi olemme laajentaneet Elisa Viihteen alueellista saatavuutta, tuoneet sen myös kaapelitelevisioasiakkaillemme sekä kasvattaneet merkittävästi sisällön tarjontaa uusilla kanavilla ja elokuvilla. Olemme ottaneet selkeän markkinajohtajuuden voimakkaasti kasvavilla IPTV-palvelujen markkinoilla.

Lanseerasimme kuluneena vuonna arjen rutiineja helpottavan kodin turvapalvelun, Elisa Vahdin, jonka konseptia olemme asiakaspalautteen pohjalta hioneet jo runsaan vuoden ajan.

Yhä tyytyväisemmät asiakkaat

Vuonna 2009 lisäsimme asiakaspalvelumme resursseja sekä investoimme koulutukseen, jotta pystymme vastaamaan yhä paremmin uusien palvelujemme myötä kasvaneeseen kysyntään. Investoimme asiakaspalvelun ohella menestyksekkäästi myös Oma Elisa ja Oma Saunalahti -itsepalvelutoimintoihin. Tyytyväiset asiakkaat ovat toimintamme perusta, ja määrätietoiset panostukset asiakaspalveluun tuottivat tulosta. Esimerkiksi Saunalahden asiakastytyväisyys oli IROResearchin tekemien tutkimusten mukaan maan paras.

Edullinen liittymä on jokamiehen oikeus.

Panokset asiakkaillemme merkityksellisiin palveluihin

Vuonna 2010 jatkamme strategiamme määrätietoista toteuttamista. Vahvistamme asemaamme liittymäliiketoiminnassa ja jatkamme markkinajohtaja-asemamme rakentamista. Keskeinen tavoitteemme on parantaa asiakastytyväisyyttä kehittämällä tuotteidemme ja palvelujemme laatua. Liittymä- ja palveluliiketoiminnan edellytysten parantamiseksi jatkamme investointejamme verkkoon mobiililaajakaistan saatavuuden ja kattavuuden kasvattamiseksi. Panostamme palveluliiketoimintaamme ja tuomme markkinoille uusia palveluja.

Yritysassiakkaat

Haluamme, että kaiken kokoiset organisaatiot voivat hyödyntää ICT-palveluja tuottavuuden parantamisessa.

Virtuaalivideovottelu-palvelujen kysyntä kasvoi vuonna 2009.

Keskityimme uusien kanssakäymistä helpottavien ja tuottavuutta lisäävien ICT-palvelujen kehittämiseen.

Elisa Yritysassiakkaat -yksikkö tuottaa kokonaisvaltaisia tuottavuutta lisääviä ICT-palveluja. Olemme räätälöineet palvelukokonaisuutemme vastaamaan mahdollisimman hyvin asiakkaidemme prosesseja ja liiketoimintatarpeita. Palvelutarjontamme kattaa ratkaisut niin toimisto-, tuotanto- kuin asiakaspalveluympäristöihin.

Yritysassiakkaat-yksikkö palvelee valtakunnallisesti yli 150 000 suomalaista yrittäjää, suurta ja keskiuurta organisaatiota eri toimialoilla sekä julkisella sektorilla. Yritysassiakkaat-yksikössä työskentelee noin 800 ammattilaista myynnin, palvelukehityksen, konsultoinnin ja asiakaspalvelutuotannon tehtävissä.

Palvelut suoraan verkosta

Vuonna 2009 keskityimme uusien kanssakäymistä helpottavien ICT-palvelujen rakentamiseen ja jatkoimme palvelujemme helppokäyttöisyyden kehittämistä. Kaikki ICT-palvelut ja sovellukset ovat käytettävissä suoraan verkosta.

Kehitimme vuonna 2008 markkinoille tuomaamme OIWA-palvelukokonaisuutta, jossa viestintäratkaisut ja sovellukset tuotetaan palveluna. Lanseerasimme virtuaalisen työpöydän, jossa käyttäjä saa verkosta käyttöjärjestelmää myöten oman työpöytänsä. Laajensimme myös keskitetysti verkon yli tuotettuja tietoturva-palvelujamme. Lisäksi olemme tällä hetkellä Pohjoismaiden suurin Microsoftin yritysähköpostipalvelujen SaaS-tuottaja.

Viestintävälineiden uudet mahdollisuudet

Yrityskommunikaation mullistavan videon käyttö kasvaa ja monipuolistuu kiihtyvällä vauhdilla. Vastauksena kysyntään laajensimme palvelutarjontamme lanseeramalla Digital Signage -palvelun. Palvelu tehostaa viestintään ja mainontaan liittyvän materiaalin hallintaa, ja sen avulla voi jakaa sisältöjä keskitetysti eri kohteisiin.

Työn tekemisen tavat muuttuvat. Elisa Telepresence -virtuaaliläsnäöloratkaisu tarjoaa täysin uudenlaisia mahdollisuuksia asiakas-kohtaamisiin, koulutukseen, asiakaspalveluun sekä elämyksellisten kokousten pitämiseen.

Virtuaalivideovottelupalvelut ovat parantaneet merkittävästi myös omaa tuottavuuttamme. Olemme Suomen suurimpia virtuaalivideovottelupalvelujen käyttäjiä ja meillä on yli kymmenen Telepresence -kokoushuonetta Suomessa ja Baltiassa. Ratkaisujemme avulla säästimme kuluneen vuoden aikana yli 8 500 henkilötyöpäivää.

Olemme edelläkävijä verkon yli käytettävien Cloud Computing -palvelujen tarjoajana. Jatkoimme Cloud Computing -palvelujen kehittämistä, ja pystymme nyt toimittamaan keskitetysti kapasiteetti- ja tietoturvapalveluja, jotka skaalautuvat asiakkaan tarpeeseen.

Mobiili- ja liikkuvan työn palvelujen kysyntä kasvaa jatkuvasti. Kuluneena vuonna toimme markkinoille useita uusia palveluja, joiden avulla asiakkaamme voivat parantaa tuottavuuttaan muun muassa etä- ja kenttätyössä.

Tehtyjen investointien ansiosta pystymme nyt palvelemaan asiakkaitamme entistä monipuolisemmin muuttuvassa toimintaympäristössä ja vastaamaan kiristyvään kilpailuun suomalaisessa ICT-markkinassa.

”

Elisa vahvisti
asemaansa ICT-toimijana.

”

Voimaa yritysostojen ja kansainvälistymisen kautta

Vahvistimme asemaamme innovatiivisten ICT-palvelujen tarjoajana myös yritysostoilla. Xenetic Oy:n yrityskauppa tukevoitti asemaamme monipuolisten infrastruktuuripalvelujen tarjoajana ja Trackway Oy:n kauppa kasvatti osaamistamme logistiikka- ja tuotantoprosesseja tukevien tuottavuusratkaisujen rakentamisessa.

Strategiamme mukaisesti panostimme kansainväliseen toimintaan ja laajensimme palvelujamme määrätietoisesti Venäjällä sekä Eestissä. Olemme lokalisoineet Suomessa tuottamiamme SaaS-palveluita paikallisten asiakkaiden tarpeisiin.

Vahvaa panostusta laatuun ja palveluun

Vuonna 2010 kehitämme laatua ja asiakasymmärrystä pitkäjänteisesti. Vahvistamme ja kasvatamme markkina-asemaamme tuomalla markkinoille uusien teknologioiden mahdollistamia, tuottavuutta parantavia sekä elämyksellisiä ICT-palveluja. Laajennamme sovellus-palvelujamme ja panostamme uusiin videopalveluihin sekä asemaamme vahvistamiseen Cloud Computing -markkinassa. Panostamme asiakaspalveluumme, oman toimintamme tehostamiseen sekä itsepalvelun kehittämiseen monipuolistamalla Oma Elisa -verkkopalveluamme.

Uudesta Pling!-yhteisöpalvelusta innostuivat prepaid-käyttäjät.

Kuluneena vuonna Elisa Eesti jatkoi investointeja kattavan ja huippunopean 3G-verkon kehittämiseksi ja laajentamiseksi.

Laadukasta asiakaspalvelua

Elisan Viron yksikkö tarjoaa yksityishenkilöille ja kotitalouksille mobiilipalveluja koko Viron alueella sekä tuottaa kokonaisvaltaisia ICT-palveluja yritysasiakkaille.

Viron nopea useita vuosia jatkunut talouskasvu kääntyi globaalien taantumien myötä laskuun vuoden 2008 aikana. Taantuma jatkui edelleen vuonna 2009. Talouden ennustetaan kääntyvän nousuun, jos Viron liittymisprosessi Euroopan talous- ja rahaliittoon (EMU) käynnistyy keväällä 2010 aikana.

Taantumasta huolimatta Elisan liiketoiminnan kannattavuus Virossa säilyi hyvänä vuonna 2009. Elisan osuus Viron matkaviestintämarkkinoista on yli 20 prosenttia. Käyttökate oli 34 prosenttia. Liikevaihto laski 15 prosenttia. Tähän olivat syynä mobiili- ja kiinteän verkon palvelujen käytön väheneminen, yhdysliikennehintojen lasku ja päte-
laitemyynnin pienentyminen. Lisäksi roaming-tuotot vähenivät EU:n direktiivien takia.

” Elisa Eestin prepaid-palvelu Zen on markkinajohtaja nuorten segmentissä. ”

Matkapuhelinliittymien määrä nousi

Elisan matkapuhelinliittymien määrä oli vuoden lopussa 358 000 kappaletta; kasvua 6 prosenttia. Mobiilipalvelut ovat saatavilla valtakunnallisesti ja kiinteän verkon palvelut kolmessa suurimmassa kaupungissa. Elisa tarjoaa ainoana alan yrityksenä kaikki telepalvelut yhden brändin ja yhden tiskin periaatteella.

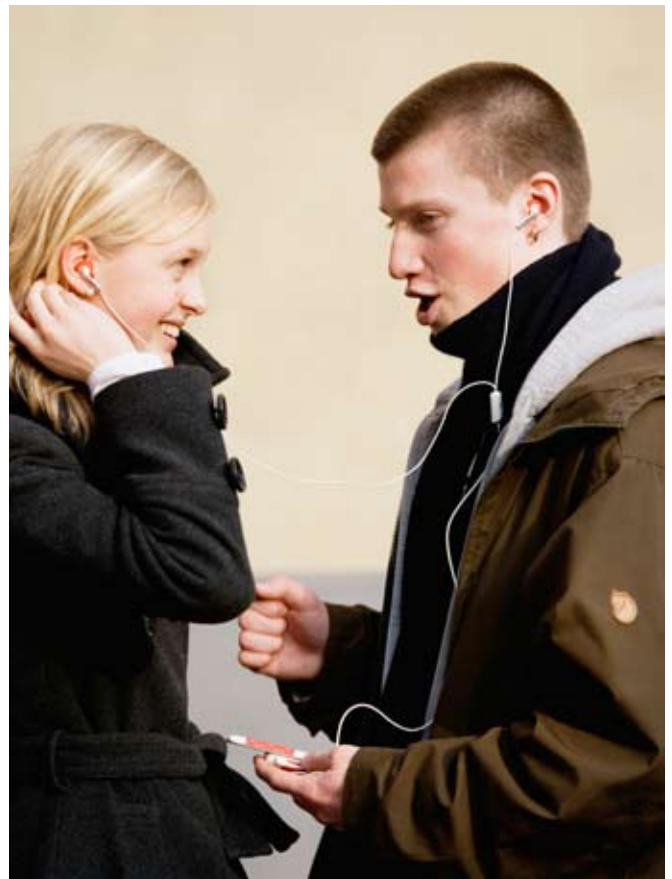
Elisa Eestin prepaid-palvelu Zen on markkinajohtaja nuorten segmentissä. Prepaid-liittymien osuus Viron kaikista mobiililiittymistä on noin 30 prosenttia. Prepaid-liittymien lukumäärä ylitti 100 000 vuonna 2009.

Elisa Eesti kehitti ja tarjosi liittymäasiakkailleen myös elämyksiä tuottavia uusia palveluja. Vuoden 2009 aikana yhtiö toi markkinoille Pling!-nimisen, mobiili-internetpohjaisen yhteisöpalvelun, joka saavutti heti suuren suosion. Erityisesti prepaid-liittymien omistajat innostuivat palvelusta. Heistä joka kolmas on Pling!:n aktiivinen käyttäjä.

Virossa otettiin 2009 käyttöön mobiilivarmenne. Se on turvallinen tapa tunnistautua palveluihin ja tehdä sähköisiä allekirjoituksia, kirjautua internetpalveluihin tai vahvistaa pankkitapahtumia. Tässä asiassa Viro on edelläkävijämaa.

Kuluneena vuonna Elisa Eesti jatkoi investointeja kattavan ja huippunopean 3G-verkon kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Esimerkiksi laajat alueet Tarton ja Pärnun ympäristössä katettiin nopealla 3,5G-verkolla.

Viron talouden odotetaan kääntyvän vuonna 2010 kasvuun. Samalla odotetaan Elisa Eestin palvelujen käytön lisääntyvän parantamalla näin yhtiön taloudellista tulosta.

Mobiilia yhteisöpalvelua käyttää kolmannes prepaid-asiakkaista.

Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön edistää työhyvinvointia.

Elisassa painotettiin vuonna 2009 johtajuutta, tuottavuutta sekä työyhteisön ja toimintatapojen kehittämistä.

Elisan henkilöstö, esimiehet ja johto rakentavat yhdessä tavoitteellista ja tuloksellista työyhteisöä, joka houkuttelee joukkoonsa innovatiivisia ja työhönsä sitoutuneita osaajia ja kannustaa heitä kehittymään erinomaisiksi ammattilaisiksi. Elisalla on yhteiset, yrityksen laajuiset henkilöstökäytännöt muun muassa rekrytoinnin, hyvinvoinnin edistämisen, työyhteisön kehittämisen, osaamisen kehittämisen, palkkauksen ja palkitsemisen sarjoilla.

Työyhteisön kehittäminen ja hyvinvointi

Vuoden 2009 syyskuussa toteutetun henkilöstötutkimuksen tulosten mukaan elisalaisten tyytyväisyys lähes kaikilla kyselyn osa-alueilla oli noussut merkittävästi. Tutkimuksen tulosten perus-

teella henkilöstö laati kehittämistoimenpiteet esimiesten kanssa. Keskeisten osa-alueiden kehittymistä seurataan neljännesvuosittain voimavaindeksillä.

Vuonna 2009 panostettiin henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen. Yhteistyötä tiivistettiin työterveyshuollon kanssa ja alueellinen virkistystoiminta organisoitiin uudelleen, samoin työsuojelu. Joukkuepelit, kuntosalit, yhteiset jumppatuokiot sekä kävely- ja liikuntakoulut olivat haluttuja, yhdessä harrastettavia liikuntamuotoja. Pitkäkestoisia hyvinvointivalmennuksia jatkettiin. Valmennuksessa mukana olleet henkilöt nostivat fyysistä kuntoaan ja panostivat terveellisiin elämäntapoihin.

Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön on yksi työhyvinvointia edistävä tekijöistä. Tätä kehitettiin vuoden 2009 aikana laajentamalla pienryhmätoimintaa uusiin organisaatioihin ja uusille paikkakunnille, etenkin asiakasorganisaatioissa.

” Vuoden 2009 tasa-arvo-
suunnitelma keskittyi mm.
palkkaukseen, uralla kehitty-
miseen ja työhyvinvointiin. ”

Yli 50-vuotiaat elisalaiset tapasivat neljällä paikkakunnalla yhteensä kahdeksan kertaa ajankohtaisten työhyvinvointiaiheiden parissa. He kävivät myös kuntoremonttikursseilla ja terveystapaamisissa tarkoituksenaan lisätä omaa terveystietouttaan.

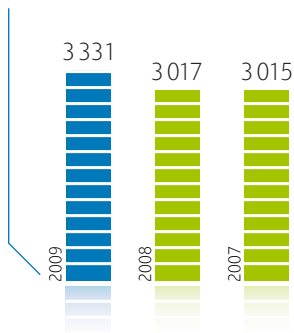
Työympäristön, työvälineiden ja työprosessien kehittäminen

Nopeat muutokset ja uudet työtavat ja -menetelmät ovat haaste henkilöstölle. Sen vuoksi loimme uudenlaisen konseptin ja verkoston tukemaan Elisan henkilöstön hyvinvointia. Työympäristö ja -hyvinvointitoimikunta käsitteli mm. jaksamiseen ja henkiseen kuormittumiseen liittyviä asioita, ja toimitilapalveluiden ohjausryhmä keskittyi työympäristön fyysisen toiminnan ohjaukseen. Alueellisten virkistystoimikuntien tehtävänä oli yhteisöllisyyden lisääminen ja virkistystoiminnan järjestäminen paikallisesti.

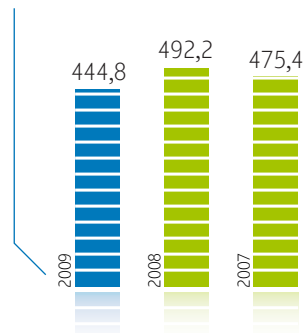

Elisa hyödyntää liikkuvan työn ratkaisuja.

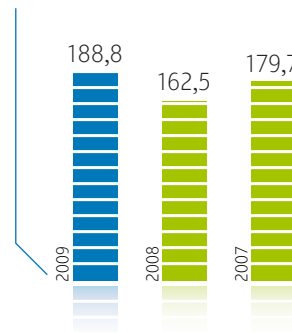
Henkilöstön määrä

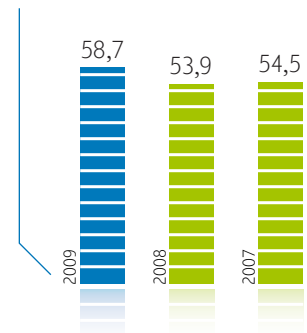
Liikevaihto/henkilö
1 000 euroa

Henkilöstökulut
Milj. euroa

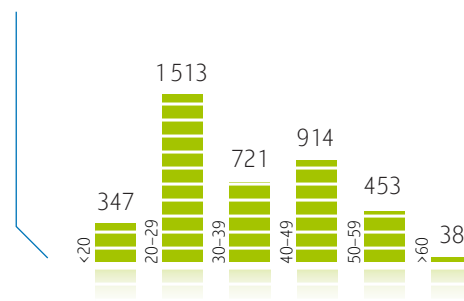
Henkilöstökulut/henkilö
1 000 euroa

Henkilöstön määrä, bruttovahvuus ja sukupuolijakauma

	2009	2008	2007
Henkilöstön määrä	3 331	3 017	3 015
Bruttovahvuus yht.	3 986	3 589	3 364
Miehiä	2 394	2 050	1 906
Naisia	1 592	1 539	1 458

Henkilöstön ikäjakauma

Elisan monitilatyöympäristö tukee Elisan brändiä ja liikkuvaa työnteoa virtuaalisin työkaluin ja ratkaisuin. Tämä mahdollistaa työnteon missä vain ajasta ja paikasta riippumatta. Virtuaalisuus lisäsi vuoden 2009 aikana etätöyön määrää, mikä koettiin tehokkaana ja tuottavana työskentelymuotona. Se myös helpotti työn, vapaa-ajan ja perhe-elämän yhteensovittamista, mikä paransi osaltaan henkilöstön hyvinvointia.

Työsuojelu ja työympäristötoiminta

Elisan työsuojelun toimintamallia kehitettiin vastaamaan paremmin nykyistä liiketoimintaa ja samalla yksinkertaistettiin työsuojelun organisoimista. Elisan yhteinen työympäristötoimikunta käsittelee mm. yhteisiä työterveyshuollon linjauksia sekä henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Yksikkökohtaiset työympäristöryhmät tarkastelivat työsuojelun piiriin kuuluvia asioita liiketoiminnan näkökulmasta ja toimivat mm. työpaikkaselvitysten tärkeimpinä hyödyntäjinä. Paikkakunta-kohtaiset työympäristötiimit hoitivat toimitiloihin, turvallisuuteen ja järjestykseen liittyviä asioita ja havainnoivat työhyvinvoinnin tilaa raportoiden siitä linjajohtajalle.

Tasa-arvon edistäminen

1.6.2005 voimaan tullun lain mukaan työnantajan on toteutettava tasa-arvoa edistäviä toimia erillisen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti. Elisassa on laadittu tasa-arvosuunnitelma vuosittain, ensimmäistä kertaa vuodeksi 2006. Vuoden 2009 tasa-arvosuunnitelmassa kiinnitettiin huomiota palkkaukseen, uralla kehittämiseen, ryhmien muodostamiseen, tasa-arvoasiain painoarvoon ja työhyvinvointiin.

Naisia kannustettiin uralla etenemiseen ja yleistä tasa-arvotietoisuutta lisättiin mm. esittämällä henkilöstökyselyssä aiempaa useampia tasa-arvoon kohdistuvia kysymyksiä. Tasa-arvoista työhyvinvointia

lisäsivät henkilökohtaisen kehittymisen sekä kerho- ja harrastustoiminnan tukeminen.

Elisassa laadittiin ensimmäistä kertaa EVA:n Naiset huipulle! -hankkeen toimenpidesuosituksen mukainen kartoitus. Tämän perusteella asetettiin tavoite naisten määrään lisäämiseksi johtoryhmissä vuoden 2011 loppuun mennessä.

Henkilöstön kehittäminen

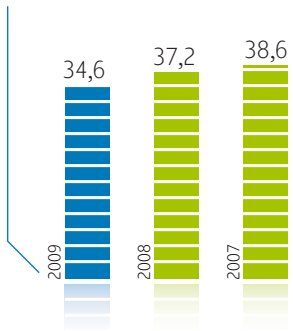
Elisan henkilöstön kehittämistoimenpiteet jakaantuvat työssäoppimiseen, esimiesten, johtajien ja valmentajien tukeen sekä sisäisiin ja ulkoisiin koulutuksiin. Koulutuksia järjestivät yksiköt ja HR.

Vuoden 2009 aikana panostettiin innostavaan ja tulokselliseen johtamiseen. Esimiehille järjestettiin useita erilaisia ja eritasoisia johtamiskoulutuksia. Johtamiseen panostaminen tuotti myös tulosta: henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella elisalainen johtaminen on tasokasta ja tasalaatuista ja sijoittuu vertailuaineistossa parhaan neljänneksen ryhmään.

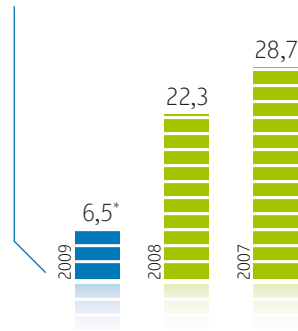
Perinteisiä pitkiä valmennusohjelmia olivat uusien esimiesten Kehittyvä esimies -valmennukset sekä ElisaPro asiakasrajapinnan ansiotuneille myyjille ja asiakaspalvelijoille. Näyttötutkintoina toteutettiin johtamisen erikoisammattitutkinto JET, Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto ja Myynnin ammattitutkinto. Uutena valmennuksena käynnistyi Tekniikan ammattitutkinto. Näihin yli 6 kk kestäviin valmennuksiin osallistui kaikkiaan n. 150 elisalaista.

Lyhyempiä 0,5–2 päivän valmennuksia erilaisista aihepiireistä järjestettiin vuoden aikana sisäisesti lähes 200 kappaletta. Asiakaspalvelu- ja myyntihenkilöstölle järjestettiin jatkuvaa koulutusta mm. tuotteista, järjestelmistä ja toimintamalleista. Yksiköt järjestivät henkilöstölleen myös teknologiakoulutusta, myyntivalmennuksia ja omia esimiesten jatkokoulutuksia.

Henkilöstön keski-ikä

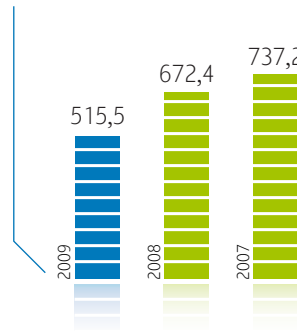

Henkilöstön vaihtuvuus %

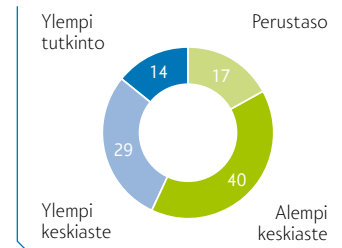

* Koskee pelkästään emoyhtiötä

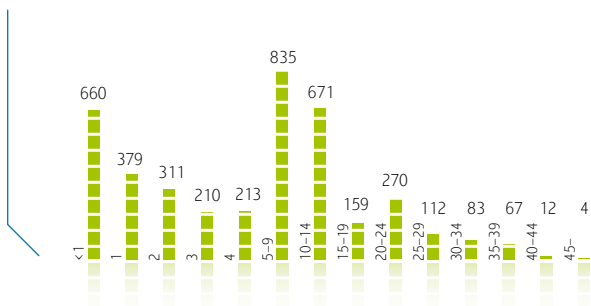
Henkilöstön koulutuspanos/henkilö euroa

Koulutusjakauma, %

Henkilöstön palveluajajakauma

Verkko-oppimisympäristön kautta annettava koulutus yleistyi vuoden 2009 aikana tehokkaaksi tavaksi opiskella virtuaalisesti omalla työpisteellä joka puolelta maata. Elisa Meeting Centerin käyttäminen oli erittäin aktiivista myös virtuaalikokousten välineenä. Elisa tukee henkilöstönsä omaehtoista opiskelua, ja vuonna 2009 tätä tukea sai 25 elisalaista.

Oppilaitosyhteistyö

Elisa toimii aktiivisesti yhteistyössä useiden oppilaitosten kanssa antaen opiskelijoille mahdollisuuden tutustua eri tavoin tämän päivän työelämään. Tiiviimpää yhteistyötä tehtiin Teknillisen korkeakoulun ja Helsingin kauppakorkeakoulun sekä muutaman ammattikorkeakoulun kanssa.

Yhteistoiminta

Vuosi 2009 sujui yhteistoiminnan kannalta normaalioloissa. Työehtosopimukset ovat voimassa vuoden 2010 kesäkuun loppuun saakka. Suuria yritysostoja tai liikkeenluovutuksia ei tehty.

Elisassa otettiin käyttöön kaksi vuotta sitten muutoksen suunnittelumalli, ja sitä sovellettiin edelleen. Yhteistoimintalain mukaisia neuvotteluja henkilöstövähennyksistä ei käyty vuonna 2009. Organisaatiomuutoksissa sijoittumattomat n. 150 henkilöä ohjattiin uudelleensijoittumispalvelujen piiriin. Suuri osa heistä työllistyikin muualle Elisaa joko vakituiseen tehtävään tai väliaikaiseen projektitehtävään. Elisassa jatkettiin lakisääteistä muutosturvaa laajempaa ja monipuolisempaa tukea henkilöille, joille uutta työtä ei Elisasta löytynyt.

Vuonna 2009 jatkettiin työnantajan ja henkilöstön edustajien yhdessä suunnittelemaa ja valmistelemaa Tuottavuusohjelmaa. Sen eri projektien ja hankkeiden avulla saavutettiin merkittävää edisty-

mistä tehokkuudessa ja tuottavuudessa ilman henkilöstövähennyksiä. Tuottavuusohjelma kesti aktiivisimmillaan syyskuuhun 2009, ja sen tulokset prosessien kehittämisessä hyödynnettiin linjaorganisaatiossa.

Ympäristövastuu

Elisa toteuttaa korkealaatuisia ja ympäristöystävällisiä tietoliikennepalveluja. Palveluja hyödyntämällä vähennetään ihmisten ja tavaroiden liikuttamisen tarvetta ja siten vähennetään ympäristöä kuormittavaa liikennettä.

Elisa seuraa toimintojensa ympäristövaikutuksia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan niiden ympäristöystävällisyyttä. Ympäristöasiat huomioidaan yhtenä tekijänä Elisan tavara- ja palvelutoimittajia sekä alihankkijoita koskevissa päätöksissä.

Elisan ympäristötoiminnan peruseriaatteet:

- 1) Elisan ympäristötyön tavoitteena on edistää kestävästä kehityksestä paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti osana kilpailukykyistä liiketoimintaa.
- 2) Elisa sitoutuu suojelemaan ympäristöä niiltä osin, joihin se toiminnallaan vaikuttaa ja ottaa huomioon ympäristö-, laatu- ja turvallisuusnäkökohdat päätöksenteossaan ja johtamisjärjestelmässään.
- 3) Elisa noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä ympäristötoimintaa ohjaavia säädöksiä.

Elisan ympäristöryhmä keräsi ympäristön kuormitustietoja, seurasi ympäristölainsäädännön ja muuta kehitystä sekä lisäsi henkilöstön ympäristötietoutta järjestämällä kilpailuja sekä ohjeistamalla niitä toimintoja, jotka vaikuttavat ympäristön kuormittamiseen. Verkosta palautuvan materiaalin kierrätysvastuuta siirrettiin alihankkijoille.

Standardoidun ympäristöjärjestelmän suunnittelua ja toteutusta jatkettiin vuonna 2009. Ympäristökuormitustietojen raportointijärjestelmää kehitettiin ja toimitalojen jätteiden lajittelua parannettiin edelleen. Toimistotarvikkeiden ja paperin kulutus saatiin vähennettyä erinomaiselle tasolle. Myös käyttäjäsähköön kulutus vähentyi selkeästi siirryttäessä toimitilojen osalta monitilaratkaisuun.

Yhteistyö ympäristöhuoltoyrityksien kanssa on jatkunut monipuolisena. Elisa toimii ympäristöasioissa yhteistyössä Vodafonin, Suomen ympäristöjohtamisen yhdistyksen (www.yjy.fi) ja Ekokumppanit Klubi ry:n (Pirkanmaa) kanssa. Olemme myös PYR:n ja ICT-tuottajaosuuskunnan jäseniä.

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Toimintakertomus	13
Tilinpäätös	
Konserni	
Tuloslaskelma	18
Tase	19
Rahavirtalaskelma	20
Laskelma oman pääoman muutoksista	21
Liitetiedot	
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	22
Tilinpäätöksen liitetiedot	28
Tunnusluvut	55
Emoyhtiö	
Tuloslaskelma	58
Tase	59
Rahoituslaskelma	60
Liitetiedot	
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	61
Tilinpäätöksen liitetiedot	62
Osakkeet ja osakkeenomistajat	69
Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä	71
Tilintarkastuskertomus	72

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2009

Tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti.

Markkinatilanne

Yleisen taloustilanteen heikkeneminen on vaikuttanut teleoperaattoriliiketoimintaan vain vähän. Vaikutus on näkynyt lähinnä laitemyynnissä, roaming-tuotoissa ja yritysasiakas-liiketoiminnassa. Elisan Viron-liiketoiminta on kärsinyt enemmän kuin liiketoiminta Suomessa. Vaikka yleisessä taloustilanteessa on ollut paranemisen merkkejä, tulevaan kehitykseen liittyy edelleen epävarmuustekijöitä. Esimerkiksi työttömyysasteen odotetaan nousevan ja yritysasiakas-liiketoimintaympäristö saattaa heiketä entisestään. Nämä seikat voivat vaikuttaa negatiivisesti teletoimialaan.

Suomen kilpailuympäristö on ollut tiukka mutta vakaa. Matkaviestinnän liittymäkanta ja datapalveluiden käyttö ovat kehittyneet Suomessa myönteiseen suuntaan. Merkittävä osa uusista liittymistä on 3G-liittymiä. 3G-liittymien kautta tarjolla olevien tietoliikennepalvelujen käyttö on myös lisääntynyt. Liittymäkannan kasvuun ovat lisäksi vaikuttaneet useiden päätelaitteiden käyttö eri tarkoituksiin ja varsinkin mobiililaajakaistapalvelut. Matkaviestinliittymien vaihtuvuus on ollut normaalilla tasolla, ja kilpailu on näkynyt etupäässä palveluissa ja kampanjoinnissa.

Perinteisten kiinteän verkon liittymien määrä ja käyttö vähentyivät samaa vauhtia kuin edellisvuonna. Kiinteiden laajakaistaliittymien markkinat ovat kypsyneet, mutta mobiililaajakaistaliittymien määrä jatkoi voimakasta kasvuaan.

Liikevaihto, tulos ja rahoitusasema

Liikevaihto ja tulos:

Milj. euroa	2009	2008	2007
Liikevaihto	1 430	1 485	1 568
Käyttökate	484	472	499
Käyttökate-%	33,8	31,8	31,8
Käyttökate ilman kertaeriä	484	478	491
Käyttökateprosentti ilman kertaeriä	33,8	32,2	31,3
Liikevoitto	267	264	302
Liikevoittoprosentti	18,7	17,8	19,3
Oman pääoman tuottoprosentti	19,9	18,5	18,8
Omavaraisuusaste, %	46,1	43,3	47,9

Tammi-joulukuu 2009

Liikevaihto pieneni 4 prosenttia edellisvuodesta, mikä johtui lähinnä laitemyynnin vähentymisestä, Suomen ja Viron yhdysliikennemaksujen laskusta sekä perinteisen kiinteän verkon liiketoiminnan pienentymisestä.

Käyttökate parani 3 prosenttia ja käyttökate ilman kertaeriä 1 prosentin edellisvuoteen verrattuna. Käyttökatemarginaali kasvoi 31,8 prosentista 33,8 prosenttiin. Parannus johtui pääasiassa liiketoiminnan tehostamistoimenpiteistä. Vuonna 2008 käyttökate heikensivät laskutus- ja asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönotosta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset sekä liikevaihdon korjaus.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -33 miljoonaa euroa (-37). Rahoituskulut supistuivat pääasiassa nettovelan pienentymisen ja korkojen laskun vuoksi. Tuloslaskelman tuloverot olivat -58 miljoonaa euroa (-51). Elisan tulos verojen jälkeen oli 177 miljoonaa euroa (177). Konsernin tulos osaketta kohti oli 1,13 euroa (1,12).

Loka-joulukuu 2009

Liikevaihto laski 2 prosenttia 372 miljoonasta eurosta 365 miljoonaa euroon enimmäkseen samoista syistä kuin tammi-joulukuussa.

Käyttökate pieneni 6 prosenttia 129 miljoonasta eurosta 121 miljoonaa euroon. Pieneneminen johtui pääasiassa markkinoinnin aktiivisuuden lisääntymisestä vuosineljänneksen aikana, mikä kasvatti myynti- ja markkinointikustannuksia, ja lisäksi lanseerattiin uusia palveluita.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -8 miljoonaa euroa (-7). Tuloslaskelman tuloverot olivat -15 miljoonaa euroa (-17). Elisan tulos verojen jälkeen oli 41 miljoonaa euroa (54). Konsernin tulos osaketta kohti oli 0,26 euroa (0,34).

Rahoitusasema:

Milj. euroa	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Nettovelka	719	812	738
Nettovelka/käyttökate ¹⁾	1,5	1,7	1,5
Velkaantumisaste (gearing), %	79,8	92,8	71,3
Omavaraisuusaste, %	46,1	43,3	47,9

Milj. euroa	2009	2008	2007
Kassavirta investointien jälkeen	252	260	114

¹⁾ (korolliset velat-rahavarat) / (neljän edellisen vuosineljänneksen käyttökate ilman kertaluonteisia eriä)

Tammi-joulukuu 2009

Nettovelka supistui 11 prosenttia positiivisen kassavirran ansiosta. Kassavirta investointien jälkeen pysyi suunnilleen ennallaan.

Loka-joulukuu 2009

Elisan rahoitusasema ja likviditeetti säilyivät hyvinä. Loka-joulukuun kassavirta investointien jälkeen pieneni 84 miljoonasta eurosta 74 miljoonaa euroon pääasiassa käyttökateen laskun ja nettokäyttöpääoman muutoksen vuoksi.

Konsernirakenteen muutokset

Tammi-joulukuu 2009

Helmikuussa Elisa osti Xenetic Oy:n koko osakekannan. Xenetic on hosting-palveluyritys, jonka liiketoimintaan kuuluvat muun muassa konesali-, valvonta-, tietoliikenne- ja tietoturvapalvelut ja -laitteet sekä sovellusvuokraus. Elisa osti helmikuussa myös Trackway Oy:n liiketoiminnan, johon kuuluvat esimerkiksi kiertävän kuljetuskaluston seurantaratkaisut.

Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä konsernirakenteessa ei ollut muutoksia.

Henkilöasiakkaat

Milj. euroa	10-12/2009	10-12/2008	1-12/2009	1-12/2008
Liikevaihto	217	217	848	882
Käyttökate	71	72	284	267
Käyttökate-%	32,8	33,4	33,5	30,3
Liikevoitto	39	43	161	149
Investoinnit käyttöomaisuuteen	33	36	92	102

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2009

Tammi-joulukuu 2009

Liikevaihto supistui 4 prosenttia. Lasku johtui lähinnä laitemyynnin vähentymisestä, Suomen ja Viron yhdysliikennemaksujen laskusta sekä perinteisen kiinteän verkon liiketoiminnan vähenemisestä. Käyttökate kasvoi 6 prosenttia. Tuottavuuden tehostamistoimenpiteet ja yhdysliikennemaksujen aleneminen paransivat käyttökatetta. Sitä heikensi Viron liiketoiminnan pienentyminen, mikä johtui taloustilanteen yleisestä laskusuuntauksesta.

Loka-joulukuu 2009

Sekä liikevaihto että käyttökate pysyivät edellisvuoden tasolla. Käyttökatteeseen vaikuttivat lähinnä laitemyynnin väheneminen, Suomen ja Viron yhdysliikennemaksujen lasku ja perinteisen kiinteän verkon liiketoiminnan väheneminen. Toisaalta liittymien määrän ja käytön kasvu vaikutti käyttökatteeseen myönteisesti. Käyttökattetta heikensi markkinatoimenpiteiden lisääntyminen, mitä kompensoitiin tuottavuutta parantavilla toimilla. Myös Viron liiketoiminnan pienentyminen, mikä johtui taloustilanteen yleisestä laskusuuntauksesta, rasitti käyttökatetta.

Yritysasiakkaat

Milj. euroa	10-12/ 2009	10-12/ 2008	1-12/ 2009	1-12/ 2008
Liikevaihto	148	155	583	603
Käyttökate	50	57	200	204
Käyttökate-%	33,9	36,6	34,3	33,9
Liikevoitto	25	34	107	116
Investoinnit käyttöomaisuuteen	28	28	79	82

Tammi-joulukuu 2009

Yritysasiakkaat-yksikön liikevaihto laski 3 prosenttia, ja käyttökate heikkeni 2 prosenttia. Liikevaihdon pienentyminen johtui lähinnä yhdysliikennemaksujen laskusta, laitemyynnin vähentymisestä sekä perinteisen kiinteän verkon liiketoimintojen vähenemisestä. ICT-palveluiden kasvu paransi liikevaihtoa. Käyttökatteen heikkeneminen johtui pääasiassa liikevaihdon laskusta.

Loka-joulukuu 2009

Yritysasiakkaat-yksikön liikevaihto laski 5 prosenttia, ja käyttökate heikkeni 12 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät yhdysliikenne- ja roaming-tuottojen väheneminen sekä matkaviestimien käytön väheneminen ja perinteisen kiinteän verkon liiketoiminnan supistuminen. ICT-palveluiden kasvu paransi liikevaihtoa. Käyttökatteen heikkeneminen johtui pääasiassa liikevaihdon laskusta.

Henkilöstö

Tammi-joulukuussa Elisan henkilöstöön kuului keskimäärin 3 216 henkilöä (2008 keskimäärin 2 946 henkilöä ja 2007 keskimäärin 3 299 henkilöä). Henkilöstökulut olivat vuonna 2009 yhteensä 189 miljoonaa euroa (162 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja 181 miljoonaa euroa vuonna 2007). Vuoden 2009 lopussa henkilömäärä oli 3 331 (3 017).

Henkilömäärä segmenteittäin kauden lopussa:

	31.12.2009	31.12.2008
Henkilöasiakkaat	1 975	1 522
Yritysasiakkaat	1 356	1 495
Yhteensä	3 331	3 017

Vuonna 2009 henkilöstön määrää kasvatti edellisestä vuodesta lähinnä asiakaspalveluliiketoimintojen kasvusta johtunut lisäys puhelinpalveluhenkilöstössä.

Vuonna 2008 Elisan hallitus päätti uudesta Elisa-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä, jonka yksityiskohtaiset ehdot on kuvattu Elisan vuoden 2009 vuosikertomuksessa. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksaa, jotka ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011.

Elisan hallitus päätti 16.12., että mahdollinen tulospalkkio ansaintajaksolta 2010 perustuu Elisa-konsernin vuoden 2010 tulokseen osaketta kohti ja liikevaihtoon. Järjestelmä koskee noin 50:tä henkeä. Ansaintakaudella 2010 järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot voivat olla arvoltaan enintään 766 000 Elisan osaketta.

Investoinnit

Milj. euroa	10-12/ 2009	10-12/ 2008	1-12/ 2009	1-12/ 2008
Investoinnit käyttöomaisuuteen, josta	61	64	171	184
- Henkilöasiakkaat	33	36	92	102
- Yritysasiakkaat	28	28	79	82
Osakkeet	0	2	6	15
Yhteensä	61	66	178	199

Vuoden 2009 tärkeimmät investoinnit liittyivät matkaviestintaverkkoihin, etenkin 3G-verkkoon, kiinteään verkkoon, mukaan lukien laajakaista- ja yritysverkot, sekä IT-investointeihin.

Rahoitusjärjestelyt ja luokitukset

Voimassa olevat rahoitusjärjestelyt:

Milj. euroa	Enimmäismäärä	Käytössä 31.12.2009
Komittoidut luottolimitit	300	0
Yritystodistusohjelma ¹⁾	250	74
EMTN-ohjelma ²⁾	1 000	600

¹⁾ Ohjelma ei ole komittoitu

²⁾ Eurooppalainen joukkovelkakirjaohjelma, ei komittoitu

Pitkien lainojen luokitukset:

Luokittaja	Luokitus	Luokituksen näkökulma
Moody's Investor Services	Baa2	Vakaa
Standard & Poor's	BBB	Vakaa

Konsernin käteisvarojen ja nostamattomien komittoitujen luottolimittien määrä 31.12.2009 oli 331 miljoonaa euroa (258 miljoonaa euroa vuoden 2008 lopussa). Merkittäviä jälleenerahoitustarpeita ei ole odotettavissa ennen vuotta 2011.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2009

Suojautuakseen vastapuoliriskeiltä Elisa on antanut enintään 60 miljoonan Yhdysvaltain dollarin takauksen luottojohdannaissalkulle (CDO). Riski siitä, että takaus realisoituu, on talouskriisin vuoksi kasvanut vuonna 2008 ja edelleen vuonna 2009. Yksityiskohtaisempi kuvaus löytyy kohdasta ”Rahoitusriskit”.

Osake

	10-12/ 2009	10-12/ 2008	1-12/ 2009	1-12/ 2008
Osakkeiden pörssivaihdon kehitys				
Vaihdetut osakkeet, miljoonaa	35,6	76,1	180,6	338,8
Vaihto, milj. euroa	508,6	881,4	2 170,0	5 041,1
% osakkeista	21,4	45,8	116,1	217,7

Osakkeet ja markkina-arvot	31.12.2009	31.12.2008
Osakkeita yhteensä	166 307 586	166 307 586
Omat osakkeet	10 688 629	10 688 629
Ulkona olevat osakkeet	155 618 957	155 618 957
Päätöskurssi, euroa	15,96	12,30
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	2 484	1 914
Omien osakkeiden rahasto, %	6,4	6,4

Elisan kokonaisosakemäärä vuoden 2009 lopussa oli 166 307 586 (166 307 586) kappaletta, jotka kaikki ovat samanlaisia.

Maaliskuussa Elisa jakoi varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti tavanomaista osinkoa 0,60 euroa osaketta kohden, yhteensä 93,4 miljoonaa euroa.

Kesäkuussa Suomen valtio luovutti Elisan osakkeensa kokonaan omistamalleen Solidium Oy:lle. Toimenpiteen jälkeen Suomen valtiolla ei ole suoraa omistusta Elisassa. Solidium Oy:lle luovutettujen osakkeiden määrä oli 16 006 000 kappaletta, mikä vastaa 9,62 prosentin osuutta osake- ja äänimäärästä.

Kesäkuussa Solidium Oy ilmoitti, että sen omistus Elisassa on ylittänyt 10 prosenttia. Solidium Oy:n omistus kasvoi 16 631 000 osakkeeseen eli 10,00 prosenttiin osake- ja äänimäärästä.

Elisa vastaanotti 28.9.2009 ilmoituksen seuraavista yhtiön omistussuoksien muutoksista: DNA Oy, Lännen Teletieto Oy ja Oulun Puhelin Holding Oyj myivät kaikki omistamansa Elisan osakkeet, ja PHP Liiketoiminta Oyj:n, KPY Sijoitus Oy:n ja Kuopion Puhelin Oy:n yhteenlaskettu omistusosuus Elisan osakkeista ja äänivallasta laski alle 5 prosenttiin.

Elisan hallitus päätti 23.10.2009 jakaa ylimääräisenä pääomanpalautuksena 0,40 euroa osakkeelta. Päätös perustui yhtiön tuloksen ja rahoitusaseman suotuisaan kehitykseen sekä yhtiön pääomarakenteen pysymiseen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaisena.

Pääomanpalautus vaikutti myös Elisan vuoden 2007 optio-oikeuksien lunastushintaan. Sarjan 2007A-optio-oikeuksien lunastushinta laski 18,04 euroon, ja sarjan 2007B-optioiden lunastushinta laski 10,89 euroon.

Elisa 2007A-optio-oikeuksien listaus NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä alkoi 1.12.2009. Ulkona olevien 2007A-optio-oikeuksien kokonaismäärä on 850 000. Jokainen 2007A-optio-oikeus oikeuttaa haltijansa merkitsemään yhden Elisan osakkeen. 372 150 kappaletta 2007A-optio-oikeuksia on Elisan tytäryhtiöllä, joka ei voi merkitä osakkeita optio-oikeuksilla.

Nykyinen osakkeen merkintähinta 2007A-optio-oikeuksilla on 18,04 euroa osakkeelta. Tulevat osingot ja pääomanpalautukset vähennetään merkintähinnasta maksupäivänä. Osakkeiden merkintäaika 2007A-optio-oikeuksilla alkaa 1.12.2009 ja päättyy 31.5.2011.

Elisa vastaanotti 9.12.2009 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaisen ilmoituksen: BlackRock Inc:n osuus Elisan osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä on ylittänyt 5 prosenttia (6,64 prosenttia).

Elisan hallitus päätti 2007C-optio-oikeuksien jakamisesta Elisa-konsernin avainhenkilöille. 2007C-optio-oikeuksien enimmäismäärä on 850 000 kpl, ja niistä jaettiin Elisan avainhenkilöille 471 500 kappaletta. Osakkeen merkintähinta 2007C-optio-oikeudella on 13,99 euroa, ja merkintäaika on 1.12.2011–31.5.2013.

Tutkimus ja kehitys

Konsernissa käytettiin vuonna 2009 tutkimus- ja kehittämistointaan 10 miljoonaa euroa, josta 2,8 miljoonaa euroa on aktivoitu (11 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja 8 miljoonaa euroa vuonna 2007), mikä vastaa 0,7:ää prosenttia liikevaihdosta (0,7 prosenttia vuonna 2008 ja 0,5 prosenttia vuonna 2007).

Varsinainen yhtiökokous

Elisan varsinainen yhtiökokous päätti 18.3.2009 jakaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti osakkeenomistajille osinkoa 0,60 euroa osakkeelta yhtiökokouksen vahvistaman taseen 31.12.2008 perusteella.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen kyseiseltä tilikaudelta. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus vuodelta 2008.

Yhtiön hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kuusi (6). Hallitukseen valittiin uudelleen seuraavat jäsenet: Risto Siilasmaa, Ossi Viro-lainen, Pertti Korhonen ja Eira Palin-Lehtinen. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Ari Lehtoranta (johtaja, Kone Oy) ja Raimo Lind (talousjohtaja ja toimitusjohtajan varamies, Wärtsilä-konserni).

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Pekka Pajamo, KHT.

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi yhtiöjärjestyksen merkittyä toimialaa koskevan muutosesityksen. Tärkein muutos oli ICT-palveluiden lisääminen yhtiön toimialaan.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan hallitukselle annetaan valtuudet päättää vapaasta omasta pääomasta tehtävistä varojen jaosta enintään 150 000 000 euroon saakka. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun.

Yhtiökokous päätti valtuutuksesta omien osakkeiden ostamiseksi tai niiden ottamiseksi pantiksi. Omien osakkeiden osto voi olla suunnattu. Valtuutuksen kattama enimmäismäärä on 15 miljoonaa osaketta. Valtuutus on voimassa 30.6.2010 saakka.

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen osakeantista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Anti voi olla suunnattu. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 saakka. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeelle korkeintaan 50,0 miljoonaa yhtiön osaketta.

Viranomaisasiat

Huhtikuussa 2009 Viestintävirasto myönsi Elisalle lisätaajuuksia sekä 1 800 MHz:n että 2 100 MHz:n taajuusalueella. Radiolupa 1 800 MHz:n taajuusalueella on voimassa marraskuuhun 2017 saakka ja 2 100 MHz:n taajuusalueella maaliskuuhun 2019 saakka. 1 800 MHz:n taajuusalueella voidaan käyttää LTE-yhteyksiin (Long Term Evolution -teknologia, 4G-matkaviestintäverkko). LTE mahdollistaa nykyistä nopeammat mobiililaajakaistayhteydet. LTE voidaan ottaa käyttöön joko huutokaupatulla 2,6 GHz:n taajuudella tai matalammalla 1 800 MHz:n taajuudella.

LTE:n 2,6 GHz:n taajuushuutokauppa päättyi 23.11.2009. Elisa sai tavoittelemansa 50 MHz:n taajuudet. Taajuuksilisenssin hinta on 834 700 euroa, ja se on voimassa vuoteen 2029.

Viestintävirasto nimesi 23.12.2009 antamallaan päätöksellä Elisän yleispalveluyritykseksi internet-yhteydaspalvelujen tarjontaan 25 kunnan alueella Suomessa. Yleispalveluyrityksen tulee tarjota 1 Mbit/s vähimmäisnopeudella toimiva yhteys 1.7.2010 lukien päätöksessä mainituilla alueilla.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Elisa ja TeliaSonera pääsivät sovintoon riidassa, joka koski tietoliikenteen koodausvirheestä johtunutta perusteetonta etua.

Helsingin hovioikeus antoi 28.5.2009 päätöksensä oikeudenkäynnissä, joka koski Jippii Groupin pörssitiedottamista vuonna 2001. Jippii on Saunalahti Group Oyj:n edeltäjä, jonka Elisa osti vuonna 2005. Oikeus tuomitsi Elisän maksamaan 200 000 euron yhteisöosakon sekä noin 85 000 euron menettämisseuraamukset vuoden 2001 tapahtumista. Päätös ei ole lainvoimainen.

Kilpailuvirasto on lopettanut Elisän laajakaistahinnoittelua koskeeneen selvityksen ja poistanut asian asialistaltaan.

Elisan ja IBM:n välinen välimiesmenettely laskutus- ja asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönottoa ja ylläpitoa koskevista erimielisyyksistä päättyi joulukuussa 2009.

Viron viestintäasioista vastaava viranomaislainen on antanut vuonna 2007 päätöksen yhdysliikennekorvauksien tasosta. Elisa on valittanut tästä päätöksestä, ja prosessi on yhä vireillä. Elion Ettevõtted AS on esittänyt noin 1,8 miljoonan euron vaatimuksen liikaa perittyjen maksujen palauttamisesta. Elisa kiistää korvausvaatimuksen.

Elisan toimintaan liittyvät oleelliset riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on osa Elisän sisäistä valvontajärjestelmää. Sen avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan. Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategisiin, operatiivisiin, vahinko- sekä rahoitusriskeihin.

Strategiset ja operatiiviset riskit:

Televiestintäala on erityisen kilpailtu Elisän päämarkkina-alueilla, mikä voi vaikuttaa Elisän liiketoimintaan. Televiestintäala on voimakkaasti säännelty. Elisaa ja sen liiketoimintaa valvovat ja sääntelevät useat viranomais tahot. Nämä tahot mm. sääntelevät joidenkin Elisän tuotteiden ja palvelujen hintatasoja.

Tietoliikenneteknologian nopea kehitys voi vaikuttaa merkittävästi Elisän liiketoimintaan.

Elisan päämarkkina-alue on Suomi, jossa matkapuhelimien määrä asukasta kohden on maailman suurimpia. Tämän vuoksi liittymien kasvu on rajallista. Lisäksi Elisän kiinteän verkon puhelinliikenteen volyymi on vähentynyt viime vuosina. Nämä tekijät voivat rajoittaa kasvumahdollisuuksia.

Taloudellisen ympäristön heikkeneminen voi vaikuttaa Elisän palveluiden ja tuotteiden kysyntään ja sitä kautta kasvunäkymiin. Televiestintäpalveluiden hyvän kysynnän odotetaan kuitenkin jatkuvan myös laskusuhdanteen aikana.

Vahinkoriskit:

Yhtiön toiminta on olennaisilta osin katettu vakuutusin onnettomuuksista aiheutuvien vahinkojen ja keskeytymisten varalta. Vahinkoriskeihin sisältyvät myös oikeudenkäynnit ja kanteet.

Rahoitusriskit:

Korkoriskien hallitsemiseksi konsernin lainat ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin instrumentteihin. Korkoriskien hallitsemiseen käytetään korkojohdannaisia.

Elisa-konsernin kassavirroista valtaosa on euromääräistä, joten valuuttariski on vähäinen. Elisän Viron-liiketoiminta, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on noin 6 prosenttia, on Viron kruunun määräistä.

Likvideettiriskien hallinnan tavoitteena on varmentaa konsernin rahoitus kaikissa tilanteissa. Konsernin käteisvarojen ja nostamattomien komittoitujen luottolimiittien määrä 31.12.2009 oli 331 miljoonaa euroa (258 miljoonaa euroa vuoden 2008 lopussa). Elisalla on käteisvaroja, komittoituja luottojärjestelyjä ja jatkuva kassavirta, jotka riittävät kattamaan ennakoitavissa olevat rahoitustarpeet.

Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Myyntisaamisen luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä asiakaskannan suuruuden ansiosta.

Suojautuakseen vastapuoliriskeiltä Elisa on antanut vuonna 2007 enintään 60 miljoonan Yhdysvaltain dollarin takauksen luottojohdannaiskulle (CDO). Riski siitä, että takaus realisoituu, on talouskriisin vuoksi kasvanut vuonna 2008 ja edelleen vuonna 2009. Salakun mahdollisten muiden luottoriskien toteutuminen voi aiheuttaa takaukseen perustuvan osittaisen tai kokonaisen vaatimuksen jo vuonna 2010. Elisän ja transaktion järjestäneen pankin välillä on käynnistetty oikeusprosessi. Vuoden loppuun mennessä takausvastuita ei ollut realisoitunut eikä kirjattu kuluksi. Mahdollista takausvastuun realisoitumisriskiä arvioidaan jatkuvasti, ja jos takausvastuu realisoituu, siitä tehdään kulukirjaus. Takaus on voimassa 15.12.2012 asti. Jos enimmäisvastuu 60 miljoonaa dollaria toteutuu, se edellyttää 33 miljoonan dollarin maksua vuonna 2011 ja 27 miljoonan dollarin maksua vuonna 2012.

Rahoitusriskien hallinta on selostettu yksityiskohtaisesti konsernitiilipäätöksen liitetiedossa 34.

Ympäristöasiat

Elisa toteuttaa laadukkaita ja ympäristöystävällisiä tietoliikennepalveluja. Palveluja hyödyntämällä vähennetään ihmisten ja tavaroiden liikkuttamisen tarvetta ja vähennetään siten liikennettä.

Elisa seuraa toimintojensa ympäristövaikutuksia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan niiden ympäristöystävällisyyttä. Ympäristöasiat huomioidaan yhtenä tekijänä Elisan tavarantoimittajien ja palvelutoimittajien sekä alihankkijoiden koskeissa päätöksissä. Henkilöstön tietoutta ympäristöasioista lisätään jatkuvasti myös tiedottamalla avoimesti ympäristövaikutuksista.

Elisan ympäristöryhmä keräsi ympäristön kuormitustietoja (energian ja veden kulutustiedot, polttoaineiden käyttö, jätteet), seurasi ympäristölainsäädännön ja muuta kehitystä sekä lisäsi henkilöstön ympäristötietoutta ohjeistamalla niitä toimintoja, jotka vaikuttavat ympäristön kuormittamiseen.

Standardoidun ympäristöhallintajärjestelmän suunnittelu ja käyttöönotto jatkuivat vuonna 2009. Muihin toimiin kuului ympäristön kuormitustietoja koskevan raportointijärjestelmän kehittäminen ja jätteiden lajittelujärjestelmän parantaminen yhtiön liiketoimissa. Toimistotarvikkeiden ja paperin kulutus supistettiin erinomaiselle tasolle. Siirtyminen toimitilojen monitilaratkaisuihin auttoi vähentämään merkittävästi sähkön kulutusta.

Vuosikertomus 2009 ja selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

Elisa julkistaa vuoden 2009 vuosikertomuksen, joka sisältää toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2009, ja erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) viikolla 8 internet-sivuillaan osoitteessa www.elisa.fi.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ei ole ollut oleellisia tapahtumia.

Näkymät vuodelle 2010

Yleisessä taloustilanteessa on ollut havaittavissa joitakin paranemisen merkkejä. Tästä huolimatta työttömyysasteen odotetaan kasvavan ja yritysasiakasliiketoimintaympäristö saattaa heiketä entisestään. Nämä seikat voivat jatkossakin vaikuttaa haitallisesti teletoimialaan. Kilpailutilanne Suomen televiestintämarkkinoilla jatkuu haasteellisena.

Heikentynyt taloudellinen tilanne on toistaiseksi vaikuttanut pääasiassa Elisan Viron-liiketoimintaan sekä Yritysasiakkaat-segmenttiin. Suurimmat epävarmuudet liittyvät yhä Viron talouden kehitykseen ja yritysasiakkaiden liiketoimintaan.

Koko vuoden liikevaihdon arvioidaan olevan edellisen vuoden tasolla. Matkaviestinnän ja mobiililaajakaistatuotteiden käyttö jatkaa kasvuaan. Kertaluonteisista eristä puhdistetun koko vuoden käyttökattteen arvioidaan olevan vuoden 2009 tasolla. Vuoden 2010 käyttömääriä arvioidaan olevan 10–12 prosenttia liikevaihdosta.

ICT- ja online-palvelut ovat muuttuvassa kehitysvaiheessa. Elisan vahvan verkkopalvelutoimittaja-aseman lisäksi Elisa on muuttamassa omia kykyjään tarjota asiakkailleen uusia, heille tarpeellisia mielenkiintoisia palveluita. Pitkäaikaista kasvua ja tuottavuutta tukevia seikkoja on myös 3G-markkinoiden kasvu. Elisa jatkaa määrätietoisesti tuottavuutensa parantamista. Elisan rahoitusasema ja likviditeetti ovat vakaat. Merkittäviä jälleenrahoitustarpeita ei ole odotettavissa ennen vuotta 2011.

Voitonjako

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voittonjakoa maksetaan pääomanpalautuksena 0,92 euroa osakkeelta, josta 0,68 euroa on varsinaista voittonjakoa ja 0,24 euroa lisävoittonjakoa. Voitonjako on 81 prosenttia tilikauden tuloksesta.

Oikeus yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti jaettaviin varoihin on osakkeenomistajilla, jotka on 23.3.2010 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa maksupäiväksi 31.3.2010. Tilikauden voitto lisätään kertyneisiin voittovaroihin.

Hallitus päätti myös ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus jakaa varoja kertyneiden voittovarojen tililtä tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta korkeintaan 100 miljoonaa euroa.

Hallitus päätti myös ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus korkeintaan 10 miljoonan oman osakkeen hankintaan, mikä on 6 prosenttia osakekannasta.

Emoyhtiön jakokelpoiset voittovarot vuoden lopussa olivat 339 miljoonaa euroa.

HALLITUS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	2009	2008
Liikevaihto	4	1 430,4	1 485,0
Liiketoiminnan muut tuotot	5	4,2	6,5
Materiaalit ja palvelut	6	-576,3	-652,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-188,8	-162,5
Liiketoiminnan muut kulut		-185,6	-205,0
Käyttökate		483,9	471,6
Poistot	9	-216,4	-207,1
Liikevoitto		267,5	264,5
Rahoitustuotot	11	10,5	17,1
Rahoituskulut	11	-43,1	-54,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,0	0,0
Voitto ennen veroja		234,9	227,6
Tuloverot	12	-57,9	-50,6
Tilikauden voitto		177,0	177,0
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		176,3	176,3
Vähemmistölle		0,7	0,7
		177,0	177,0
Tulos/osake (euroa):			
Laimentamaton		1,13	1,12
Laimennettu		1,13	1,12
Ulkona olevia osakkeita keskimäärin (1 000 osaketta):			
Laimentamaton		155 619	157 450
Laimennettu		155 809	157 450

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tilikauden voitto		177,0	177,0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevat sijoitukset	19	1,2	-10,4
Laajan tuloslaskelman voitto		178,2	166,6
Laajan tuloslaskelman voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		177,5	165,9
Vähemmistölle		0,7	0,7
		178,2	166,6

Konsernin tase

Milj. euroa	Liite	31.12.2009	31.12.2008
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	617,9	630,5
Liikearvo	15	782,0	778,6
Muut aineettomat hyödykkeet	15	148,2	177,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	16	0,1	0,1
Myytavissä olevat sijoitukset	19	30,7	29,0
Saamiset	20	19,4	12,4
Laskennalliset verosaamiset	21	25,7	28,3
		1 624,0	1 656,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	31,2	21,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23	278,0	318,9
Tuloverosaamiset		0,4	0,5
Rahavarat	24	31,0	33,0
		340,6	374,1
VARAT YHTEENSÄ		1 964,6	2 030,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		83,0	83,0
Omat osakkeet		-202,0	-202,0
Vararahasto		3,4	3,4
Käyvän arvon rahasto		10,3	9,1
Muut rahastot		381,0	381,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		188,6	250,8
Kertyneet voittovarot		434,9	348,1
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	26	899,2	873,4
Vähemmistön osuus		0,8	1,6
Oma pääoma yhteensä		900,0	875,0
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	21	26,6	30,9
Eläkeveloitteet	28	0,8	1,3
Varaukset	29	3,7	4,3
Korolliset velat	30	592,3	672,3
Muut velat	31	13,4	14,0
		636,8	722,8
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	31	263,3	255,5
Tuloverovelat		6,4	3,4
Varaukset	29	0,9	1,5
Korolliset velat	30	157,2	172,3
		427,8	432,7
Velat yhteensä		1 064,6	1 155,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 964,6	2 030,5

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja		234,9	227,6
Oikaisut			
Poistot	9	216,4	205,8
Rahoitustuotot ja -kulut		32,5	36,9
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		-0,9	-0,7
Varausten muutos tuloslaskelmassa		-2,7	-4,3
Muut oikaisut		0,6	0,2
		245,9	237,9
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		36,3	132,5
Vaihto-omaisuuden muutos		-9,4	6,7
Osto- ja muiden velkojen muutos		10,1	-56,2
		37,0	83,0
Saadut osingot		1,1	1,0
Saadut korot		8,9	9,8
Maksetut korot		-39,6	-49,6
Maksetut verot		-57,2	-59,5
Liiketoiminnan nettorahavirta		431,0	450,2
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-9,2	-2,9
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin		-170,3	-179,2
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin		-0,5	-8,7
Osakkuusyriyten myynti			0,1
Käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		0,9	0,6
Myytävissä olevien sijoitusten myynti			0,1
Investointien nettorahavirta		-179,1	-190,0
Rahoituksen rahavirrat			
Omien osakkeiden hankinta	26		-43,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)			80,0
Pitkäaikaisten lainojen maksut (-)		-36,1	-30,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		-56,6	38,6
Rahoitusleasingvelkojen maksut (-)		-4,5	-4,0
Maksetut osingot ja pääoman palautukset		-156,7	-285,4
Rahoituksen nettorahavirta		-253,9	-244,1
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		33,0	16,9
Rahavarat tilikauden lopussa	24	31,0	33,0

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. euroa	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008	83,0	-165,8	403,9	535,7	176,6	1 033,4	2,0	1 035,4
Pääoman palautus				-284,9		-284,9		-284,9
Osingonjako							-1,1	-1,1
Omien osakkeiden osto		-43,3				-43,3		-43,3
Osakepalkitseminen		7,1			-4,8	2,3		2,3
Tilikauden laaja tulos			-10,4		176,3	165,9	0,7	166,6
Oma pääoma 31.12.2008	83,0	-202,0	393,5	250,8	348,1	873,4	1,6	875,0
Oma pääoma 1.1.2009	83,0	-202,0	393,5	250,8	348,1	873,4	1,6	875,0
Pääoman palautus				-62,2		-62,2	-0,7	-62,9
Osingonjako					-92,7	-92,7	-0,8	-93,5
Osakepalkitseminen					3,2	3,2		3,2
Tilikauden laaja tulos			1,2		176,3	177,5	0,7	178,2
Oma pääoma 31.12.2009	83,0	-202,0	394,7	188,6	434,9	899,2	0,8	900,0

Yrityksen perustiedot

Elisa-konserni harjoittaa teletoimintaa tarjoten tietoliikenteen palveluja Suomessa ja valituilla kansainvälisillä markkina-alueilla. Konsernin emoyhtiö on Elisa Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Ratavartijankatu 5. Emoyhtiö Elisa Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1999 lähtien.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Elisa Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Ratavartijankatu 5, Helsinki tai Internet-osoitteesta www.elisa.fi.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Elisan konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2009 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni siirtyi raportoimaan kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti vuonna 2005.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, osakeperusteisia maksuja sekä johdannaisia. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenoa. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2009 alkaen seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja uusia tulkintoja:

- Uudistettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Uudistukset ovat vaikuttaneet tuloslaskelman ja oman pääoman esittämiseen konsernitilinpäätöksessä.
- Muutettu IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. Muutos on vaikuttanut konsernin liitetietojen esittämiseen. Käypään arvoon arvostetut erät luokitellaan liitetiedoissa käyttäen kolmetasoista käypien arvojen hierarkiaa.
- IFRS 8 Toimintasegmentit. Standardi edellyttää, että esitettävät segmenttiedot perustuvat johdolle toimitettavaan sisäiseen raportointiin. Elisan organisaatio- ja johtamisrakenne perustuu asiakassuuntautuneeseen toimintamalliin. Standardin käyttöönoton seurauksena esitettävä segmenttirakenne ja -raportointi on kokonaisuudessaan uudistunut. Uudet raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat. Muutos on vaikuttanut myös liikearvojen arvonalentumistestaukseen; liikearvo on kohdistettu uudelleen raportoitaville toimintasegmenteille. Toimintasegmentit on alin rahavirtaa tuottava yksikkötaso, jolla yrityksen johto seuraa liikearvoja. Uuden segmenttiraportoinnin vuoden 2008 vertailutiedot on julkistettu pörssitiedotteella 17.4.2009.

Seuraavilla käyttöön otetuilla muutetuilla tai uudistetuilla standardeilla ja uusilla tulkinnoilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätöksen tietoihin:

- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements)
- Muutettu IFRS 2 Osakeperusteiset maksut. Muutos koskee oikeuden syntymisehtoja ja peruutuksia.
- Muutettu IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Muutos koskee lunastusveloitteisia rahoitusinstrumentteja ja yhteisön purkautuessa syntyviä velvoitteita.
- Muutettu IFRIC 9 Kytkeytyjen johdannaisten uudelleen arviointi ja IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Muutos koskee kytkeytyjä johdannaisia
- Muutettu IAS 23 Vieraan pääoman menot. Muutetun standardin mukaan ei ole enää mahdollisuutta kirjata välittömästi kuluksi sellaisia vieraan pääoman menoja, jotka suoraan liittyvät sellaisen omaisuuserän hankintaan, rakentamiseen tai tuottamiseen, jonka käyttö- tai myyntikuntoon saattamiseen kuulu huomattavan pitkä aika. Elisalla ei tilinpäätöspäivään mennessä ole ollut ehdot täyttäviä aktivoitavia vieraan pääoman menoja.
- IFRIC 12 Palveluomilupajärjestelyt. Tulkinta koskee julkiselta yksityiselle -palveluomilupajärjestelyjen käsittelyä ylläpitäjän kirjanpidossa.
- IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat. Tulkinnan soveltaminen ei muutanut konsernin kirjauskäytäntöä.
- IFRIC 15 Kiinteistöjen rakentamissopimukset. Tulkinta saattaa muuttaa perustajaurakointirakentajan pitkäaikaisten rakennushankkeiden tulouttamista.
- IFRIC 16 Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauskset. Tulkinnassa annetaan ohjeistusta ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauslaskennasta.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Käytetyt arviot ja oletukset perustuvat tähänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Arviot ja oletukset liittyvät erityisesti aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisiin pitoaikoihin ja arvonalentumistestauksiin.

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Elisa Oyj:n sekä ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä alkaen. Vastaavasti myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen asti.

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintameno menetelmää. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omasta pääomasta omana eränään taseen omassa pääomassa.

Vähemmistöosuuden hankintaan sovelletaan IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämisen -standardin periaatetta.

Osakkuusyhtymykset

Osakkuusyhtymykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyhtymykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää osuuden osakkuusyhtiössä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osakkuusyhtymykset yhdistellään siitä lähtien, kun yrityksestä on tullut osakkuusyhtymys. Vastaavasti myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka.

Yhteisyhtymykset

Yhteisyhtymykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät yhdistellään suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen. Elisa soveltaa menetelmää keskinäisten kiinteistöyhtiöiden yhdistelyyn.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuunnos.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaltuutan määräsiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Monetaariset erät on muunnettu toimintavaltuutan määräsiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen ja ei-monetaariset erät tapahtumapäivän kurssiin pl. käypiin arvoihin arvostetut erät, jotka on muunnettu käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden painotettua keskipäivän kurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto sisältää liiketoiminnan tavanomaiset myyntituotot vähennettynä myyntiin liittyvillä veroilla ja myönnettyillä alennuksilla. Myynti tuloutetaan, kun palvelu tuotetaan asiakkaalle tai kun tavaran omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun on todennäköistä, että taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja tuotot sekä liiketoimeen liittyvät menot on luotettavasti määritettävissä.

Konsernin liikevaihto koostuu pääasiallisesti puhe- ja dataliikenne-tuotoista, kausi-, avaus- ja ylläpitomaksuista sekä laitemyynnituotoista. Myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu joko toteutuneiden liikennemäärien tai sopimuksen voimassaolon perusteella. Avausmaksut kirjataan kytkentähetkellä. Etukäteen maksettujen matkapuhelinten puhelukorttien myynti tuloutetaan korttien arvioidun käytön mukaisesti. Asiakkaalta veloitetuista ulkopuolisen sisällytöspalvelun tarjoajan palvelumaksuja ei kirjata tuottoihin.

Palvelusopimukseen voi kuulua tuotteen ja palvelun tai käyttö-oikeuden toimittaminen tai suorittaminen (palvelupaketti). Laitteen osuus kirjataan palvelusta erillään.

Yritysassiakkaiden pitkäaikaiset monipuolisia viestintäpalveluja sisältävät palvelusopimukset tuloutetaan sopimuksen kestoajana. Yleensä asiakkaalla ei ole oikeutta lunastaa laitteita palvelusopimuksen päättyessä.

Kanta-asiakasohjelmien puitteissa asiakkaat ovat oikeutettuja saamaan tiettyjä alennuksia Elisan tuottamista palveluista ja tuotteista. Asiakkaiden ansaitsemat alennukset kohdistetaan tuottojen vähennykseksi.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehityksen menot kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehityksen menot kirjataan vuosikulukuksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verot lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan mukaan ja sitä oikaistaan mahdollisilla edellisissä kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, poistoerosta ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskeltomista liikearvon arvonalentumista ei kirjata laskennallista veroa. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallista veroa ei kirjata niiden osakkeiden arvostuserosta, joiden myyntivoitosta ei suoriteta veroa.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat on kirjattu taseeseen kokonaisuudessaan.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Ennen 1.1.2004 hankittujen tytäryhtiöiden hankintamenojen omaisuuden ylittävänä osa, jota ei ole kohdistettu hankituille omaisuuksille, esitetään liikearvona. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenoa. 1.1.2004 jälkeen tehtyihin hankintoihin sovelletaan IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia. Hankittavan yrityksen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvo on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon.

Liikearvosta ei tehdä poistoja. Konserni testaa liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Testausta varten liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), jotka ovat vuodesta 2009 alkaen Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat. Henkilöasiakkaat-CGU sisältää Elisän kuluttaja-asiakkaille tarjottavia matkaviestintä- ja kiinteän verkon puhe- ja datapalveluja. Yritysiasiakkaat-CGU sisältää Elisän yritys- ja yhteisöasiakkaille tarjottavia matkaviestintä- ja kiinteän verkon puhe- ja datapalveluja sekä muita ICT-ratkaisuja ja contact center -palveluja. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määriteltävissä luotettavasti. Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta konsernille koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioitun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Liiketoiminnan hankinnan yhteydessä aineettomat hyödykkeet (kuten asiakaskanta ja tuotemerkki) arvostetaan käypään arvoon. Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisen vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakaskanta	4–5 vuotta
Tuotemerkki	10 vuotta
Kehittämismenot	3 vuotta
IT-ohjelmat	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuun. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan taseessa hankintamenuun vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Poistot lasketaan taloudellisen vaikutusajan perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenuun. Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan tilinpäätöksessä ja oikaistaan tarvittaessa.

Myöhemmin syntyvät menot, kuten uudistus- ja perusparannushankkeiden menot, aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus-, huolto- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10–25 vuotta
Televerkko (johto, runko, alue, liityntä, kaapeli-tv)	8–15 vuotta
Keskukset ja keskitimet (kiinteä ja mobiili core)	6–10 vuotta
Verkon ja keskusten laitteet	3–8 vuotta
Telepäätelaitteet (asiakkaille vuokratut)	2–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, kuten valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähenykseksi. Avustukset tuloutetaan pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset ym. merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin silloin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenuun, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenua.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konserni menettää sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt riskit ja tuotot merkittävästi osin konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin ja tällaisiksi luokitellaan rahamarkkinarahastot sekä yritystodistukset. Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin koostuvat rahastoista, joiden sijoituskohteita ovat korkealuokkaiset Euroopan talousalueella toimivien yritysten ja julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat euromääräiset korkoa tuottavat arvopaperit. Yritystodistukset ovat hyvän luottokelpoisuuden omaavien suomalaisyritysten liikkeeseenlaskemia velkasitoumuksia. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen rahoitusvaroiksi tai -veloiksi ja arvostetaan hankintamenuun. Avoimena olevat johdannaiset arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

niiden tulosvaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoitusseriin. Johdannaisten käypänä arvona käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jos niitä ei ole saatavilla, arvo lasketaan käyttäen hyväksi yleisesti käytössä olevia arvostusmenetelmiä. Elisa-konserni ei ole käyttänyt suojauslaskentaa.

Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, ja ne on luokiteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin: viimeksi mainittuun, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluksi. Ryhmään luokitellaan lainasaamisten ohella myynti- ja muut saamiset. Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen laskutuksen määräisenä. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun maksusuoritus on viivästynyt yli 90 päivää tai kun myyntisaaminen on todettu lopullisesti menetetyksi. Siltä osin, kun myyntisaamia myydään, arvonalentumistappio pienenee.

Myytävisissä olevat sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Osakesijoitukset, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuus- ja keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin, luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi ja arvostetaan lähtökohtaisesti käypään arvoon. Arvopaperit, joiden arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenuun vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Käypään arvoon kirjattujen osakkeiden arvo on määritetty joko perustuen vertailukelpoisten yritysten arvoon, diskontatun kassavirran menetelmään tai osakkeilla tehtyihin transaktioihin. Osakkeiden käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun sijoitus myydään, käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon arvostetut erät luokitellaan kolmetasoista käypien arvojen hierarkiaa käyttäen. Tasolle 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määritetyt hinnat. Elisan omistamat pörssinoteeratut osakkeet luokitellaan tasolle 1. Tasolle 2 luokitellaan instrumentit, joiden hinnat perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon. Konsernin koronvaihtosopimus luokitellaan tasolle 2. Tasolle 3 puolestaan luokitellaan instrumentit, joiden hinnat eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon vaan esimerkiksi yrityksen omaan tietoon. Noteeraamattomat osakesijoitukset luokitellaan tasolle 3. Ks. liitetieto 17.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Arvonalentumiset

Elisa arvioi tilinpäätöshetkellä, onko olemassa viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen

vaikutusaika. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on viitteitä, että olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin on alun perin alaskirjattu. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden arvostamisessa käytetään painotettua keskihintaa.

Omat osakkeet

Emoyhtiön omistamat Elisa Oyj:n osakkeet (omat osakkeet) esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aiempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva velvoite (oikeudellinen tai tosiasiallinen), jonka toteutumista pidetään todennäköisenä ja määrä on luotettavasti arvioitavissa. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja tiedotanut asiasta.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa järjestelyssä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuskien maksamisesta. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä.

Etuus pohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työssäoloajan aikana siltä osin kuin se ylittää 10 % järjestelyn etuus pohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tulospalkkiojärjestelmä ja henkilöstörahasasto

Konsernin henkilöstö on joko tulos- tai provisiopohjaisen palkkiojärjestelmän piirissä. Lisäksi Elisalla on henkilöstörahasasto. Tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasaston kulut kirjataan suori-teperiaatteen mukaan perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan toteuma-arvioon.

Osakeperusteinen palkitseminen

Elisalla on käytössä osakepohjainen kannustinjärjestelmä, jonka tavoitteena on sitouttaa ylin johto kehittämään yhtiön arvoa pitkä-jänteisesti. Mahdollinen palkkio perustuu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Osakepalkkiojärjestelmä arvostetaan myöntämishetkellä käypään arvoon ja jaksotetaan etuuden käteisosuuden osalta palkkion maksua edeltävän kuukauden päättymiseen ja osakeosuus sitouttamisjaksolle. Osakkeina suoritettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä suoritettava osuus velaksi. Elisa arvioi osakkeiden toteutuvaa määrää tilinpäätöshetken kurssitason perusteella. Järjestelmän jäljellä olevan sitouttamisjakson tuotto arvioidaan ns. CAP-mallia hyväksi käyttäen. Mikäli oletus toteutuvasta osakemäärästä muuttuu, tehdään oikaisu tulosvaikutteisesti. Käteisenä suoritettavan osuuden käypää arvoa arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä palkkion maksua edeltävän kuukauden päättymiseen asti. Järjestelmään liittyviä luovutusrajoi-tuksia ei huomioida käyvän arvon määrittämisessä eikä kulukirjauksissa. Järjestelmään ei sisälly muita ei-markkinaperusteisia ehtoja.

Osakeoptiot

Elisan hallitus teki 18.12.2007 päätöksen optio-oikeuksien myöntä-misestä konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n täysin omistamalle tytäryhtiölle. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä, ja ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasa-erinä myöntämishetken ja käyttämis-oikeuden alkamisen väliselle ajanjaksolle. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Optioiden käypä arvo määritetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallin perus-teella. Arviot lopullisesta optioiden määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja näiden arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemer-kintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktio-menoilla oikaistuna kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiseen liittyvät riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingso- pimuksiksi. Rahoitusleasingso- pimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamis- ajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alem- paan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingso- pimuksella

hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennyk- seen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet kirja- taan korollisiin velkoihin.

Konserni on vuokrannut rahoitusleasingso- pimuksilla lähinnä tele- verkkoa ja -tiloja sekä it-palvelimia.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshet- kellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvon alentumistestaus

Liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä tarvittaessa, kun viitteitä ilmenee. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytet- tävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen edellyttää arvioiden ja olettamusten käyttämistä. Suurimmat epävarmuudet liittyvät ennakoituun liike- vaihto- ja kannattavuustasoon, investointitarpeeseen sekä diskont- taus korkoon. Muutokset voivat johtaa arvonalentumistappioiden kirjaamiseen.

Takausvastuu

Elisa on antanut takauksen liittyen CDO-johdannaiseen. Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden muutokset ovat edelleen lisänneet takaukseen liittyvää riskiä. Ks. tarkemmin liitetieto 33.

Osakepalkitsemisjärjestelmät

Osakepalkitsemisjärjestelmien kulukirjaukset perustuvat arvioon Elisan palkkiojärjestelmän kriteerien toteumasta ja osakkeen kurssi- kehityksestä sekä option myöntämishetken laskennalliseen arvoon. Arviot voivat poiketa ko. periodin toteutuvasta kokonaistuotosta. Ks. liitetieto 27.

Tuotot ja kulut

Tuottojen ja kulujen arvostamisessa ja kohdistamisessa oikealle tilikaudelle käytetään osin kokemukseen perustuvia arvioita.

Verot

Konserni arvioi erityisesti tilinpäätösten yhteydessä, miten toden- näköisesti tytäryhtiöille kertyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Myös muiden laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet arvioidaan tilinpäätösten yhteydessä. Muutokset ennustearvioissa voivat johtaa merkittäviin verokulujen kirjauksiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Uusien ja muutettujen standardien soveltaminen

Elisa ottaa käyttöön 1.1.2010 seuraavat konsernin tilinpäätökseen vaikuttavat IASB:n uudet tai uudistetut standardit ja uudet tulkinnat, mikäli ne ovat suunnitellulla käyttöönottohetkellä EU:n hyväksymiä.

- Uudistettu IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen. Muutos mahdollistaa vähemmistöosuuden ja liikearvon arvostamisen käypiin arvoihin. Valinta tehdään transaktiokohtaisesti. Vaiheittaisessa hankinnassa aiemmin hankittu omistusosuus arvostetaan uudestaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana, mikä vaikuttaa kirjattavan liikearvon määrään. Ehdollisen kauppahinnan muutokset ja hankintaan liittyvät menot kirjataan tulosvaikutteisesti.
- Muutettu IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös. Konsernin tytäryritysten omistusosuusien lisäysten ja vähennysten käsittely muuttuu. Tytäryhtiöiden tappiot kohdistetaan vähemmistölle myös sen tekemän sijoituksen ylittävältä osalta.

Seuraavilla käyttöönotettavilla uudistuksilla ei kuitenkaan arvioida olevan vaikutusta konsernin raportoitavaan tilinpäätökseen:

- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset (Annual Improvements)
- Muutettu IFRS 2 Osakeperusteiset maksut. Muutokset koskevat käteisvaroina maksettavia osakeperusteisia liiketoimia konsernissa.
- Muutettu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Muutos koskee suojauskohteiksi hyväksyttäviä eriä.
- IFRIC 17 Muiden kuin käteisvarojen jakaminen omistajille. Muuna kuin rahana jaettava osinko tulee arvostaa käypään arvoon.
- IFRIC 18 Omaisuuserien siirrot asiakkailta. Asiakkaalta käyttöön saatu omaisuuserä tulee kirjata taseeseen, mikäli yrityksellä on siihen määräysvalta. Vastaeräksi kirjattu velka tuloutetaan tuotteiden tai palveluiden toimituksen mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Toimintasegmentit

Konsernin raportoitavat segmentit muuttuivat IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin käyttöönoton myötä vuonna 2009. Standardi edellyttää, että esitettävät segmenttitiedot perustuvat johdolle toimitettavaan sisäiseen raportointiin. Elisan organisaatio- ja johtamisrakenne perustuu asiakassuuntautuneeseen toimintamalliin. Uudet raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat. Aikaisempi raportointi perustui Matkaviestintä- ja Kiinteän verkon liiketoimintaan, joka nykyisin toimii tuotteita ja palveluja koskevien tietojen jaotteluperusteena.

Segmenttejä seurataan segmenttikohtaisella tulosraportoinnilla, joka sisältää ulkoisen liikevaihdon, käyttökateen, liikevoiton ja investoinnit. Toimintasegmenteille ei kohdisteta rahoituseriä, osuutta osakkuusyritysten tuloksesta eikä tuloveroja. Tuotannon ja tukitoimintojen kulut kohdistetaan toimintasegmenteille aiheuttamisperiaatteella. Viron liiketoiminta on kohdistettu asiakkuuksien perusteella Henkilöasiakas- ja Yritysiasiakastoimintasegmentteihin.

Segmenttien varat muodostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, myyntisaamisista ja muista korottomista saamisista. Segmenttien varoihin eivät sisälly laskennalliset verot, osuudet osakkuusyrityksistä, myytävissä olevat sijoitukset, korolliset saamiset, rahoituserät eivätkä tuloverosaamiset. Johdon raportointiin ei sisälly segmenttien velkoja.

Segmenttitietojen raportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätöksen laadintaperiaatteita kuin konsernissa.

Raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat. Henkilöasiakkaat-segmentti tarjoaa kuluttajille ja kotitalouksille tietoliikennepalveluja, kuten puhe- ja datapalveluja. Yritysiasiakkaat-segmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille puhe- ja datapalveluja sekä muita ICT-ratkaisuja ja contact center -palveluja.

Raportoidut maantieteelliset alueet ovat Suomi, Muu Eurooppa ja Muut maat. Liikevaihto esitetään asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat ja velat esitetään varojen sijaintimaan mukaan.

Toimintasegmentit

2009 Milj. euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	847,7	582,7		1 430,4
Käyttökate	283,8	200,1		483,9
Poistot	-123,1	-93,3		-216,4
Liikevoitto	160,7	106,8		267,5
Rahoitustuotot			10,5	10,5
Rahoituskulut			-43,1	-43,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Voitto ennen veroja				234,9
Investoinnit	91,9	79,5		171,4
Varat	1 059,5	766,3	138,8	1 964,6
2008 Milj. euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	881,5	603,5		1 485,0
Käyttökate	267,3	204,3		471,6
Poistot	-118,7	-88,4		-207,1
Liikevoitto	148,6	115,9		264,5
Rahoitustuotot			17,1	17,1
Rahoituskulut			-54,0	-54,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Voitto ennen veroja				227,6
Investoinnit	101,8	82,1		183,9
Varat	1 143,3	780,8	106,4	2 030,5

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tuotteet ja palvelut

2009 Milj. euroa	Matka- viestintä	Kiinteä verkko	Konserni yhteensä
Liikevaihto	872,4	558,0	1 430,4
2008 Milj. euroa	Matka- viestintä	Kiinteä verkko	Konserni yhteensä
Liikevaihto	904,6	580,4	1 485,0

Maantieteelliset tiedot

2009 Milj. euroa	Suomi	Muu Eurooppa	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 307,9	128,8	3,8	-10,1	1 430,4
Varat	1 874,7	89,9			1 964,6
2008 Milj. euroa	Suomi	Muu Eurooppa	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 342,3	150,7	5,1	-13,1	1 485,0
Varat	1 960,6	69,9			2 030,5

2. Yrityshankinnat

Yrityshankinnat vuonna 2009

Konserni ei tehnyt merkittäviä yrityshankintoja vuonna 2009.

Xenetic Oy:n hankinta ja Trackway Oy:n liiketoiminnan hankinta v. 2009
Elisa hankki 13.2.2009 Xenetic Oy:n koko osakekannan. Xenetic Oy on vuonna 2000 perustettu hosting-palveluyritys, jonka liiketoiminta koostuu konesali-, valvonta-, hallinta-, tietoliikenne- ja tietoturvapalveluista sekä laite- ja sovellusvuokrauksesta. Xenetic Oy:n tulos konsolidoitiin konserniin maaliskuusta 2009 lähtien.

Elisa osti 6.2.2009 Trackway Oy:n omaisuudenhallinnan ja logistiikan järjestelmien liiketoiminnan.

Edellisen tilikauden hankintoihin liittyen on maksettu lisäkauppahintoja 1,5 milj. euroa. Lisäkauppahinnat on kirjattu liikearvon lisäykseksi.

Vaikka hankinnat olisivat tapahtuneet tilikauden 2009 alusta, niillä ei olisi ollut konsernin liikevaihtoon tai tilikauden voittoon merkittävää vaikutusta.

Hankintamenojen muodostuminen

Hankintamenoista kohdistettiin aineettomiin oikeuksiin 0,3 milj. euroa ja asiakaskantaan 2,4 milj. euroa. Liikearvoa syntyi 3,5 milj. euroa. Liikearvo syntyi liiketoimintakonseptin hankinnasta.

Milj. euroa

Rahana maksettava kauppahinta	6,6
Kokonaishankintameno	6,6
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	3,1
Liikearvo	3,5

Hankitun nettovarallisuuden erittely	Kirjatut käyvät arvot	Kirjanpito- arvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	2,8	0,1
Aineelliset hyödykkeet	2,2	2,2
Saamiset	1,1	1,1
Rahavarat	-1,1	-1,1
Velat	-1,9	-1,3
Hankittu nettovarallisuus	3,1	1,0

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksettava kauppahinta	-6,6
Hankitun tytäryrityksen puolesta maksettu luottolimiitti	-1,1
Rahavirta	-7,7

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yrityshankinnat vuonna 2008 yhteensä

Konserni ei tehnyt merkittäviä yrityshankintoja vuonna 2008.

Excenta Oy:n, Electur Oy:n, Doneto Oy:n ja Elisa Links Oy:n hankinnat vuonna 2008

Elisa hankki 50,98 % Kuntokompassi Oy:n osakekannasta 29.2.2008. Yhtiön uusi nimi on Excenta Oy. Excenta on vuonna 2000 perustettu kuntovalmennustalo, joka on erikoistunut yritysvalmennuksiin ja Personal Training -palveluihin. Excenta konsolidoitiin konserniin maaliskuusta 2008 lähtien.

Elisa hankki Electur Oy:n koko osakekannan 6.6.2008. Electur Oy on vuonna 2001 perustettu tietotekniikan palveluja tarjoava ratkaisutoimittaja, joka on keskittynyt identiteetin- ja pääsynhallintaan. Electur Oy:n tulos konsolidoitiin konserniin heinäkuusta 2008 lähtien.

Elisa hankki Doneto Oy:n koko osakekannan 20.10.2008. Doneto Oy on keskittynyt operaattoriliittymämyyntiin. Doneto Oy:n tulos konsolidoitiin konserniin marraskuun 2008 alusta lähtien.

Elisa hankki Telenor Oy:n koko osakekannan 7.11.2008 tehdyllä liiketoimintakaupalla. Yhtiön uusi nimi on Elisa Links Oy. Elisa Links Oy:n liiketoiminta koostuu Telenor Oy:n yrityskaupan myötä Elisalle siirtyneistä asiakkaista, palveluista ja verkosta Suomessa. Elisa Links Oy:n tulos konsolidoitiin marraskuun alusta lähtien.

Vaikka hankinnat olisivat tapahtuneet tilikauden 2008 alusta, niillä ei olisi ollut konsernin liikevaihtoon tai tilikauden voittoon merkittävää vaikutusta.

Hankintamenojen muodostuminen

Hankintamenoista kohdistettiin aineettomiin oikeuksiin 1,2 milj. euroa ja asiakaskantaan 0,5 milj. euroa. Liikearvoa syntyi 4,6 milj. euroa ja negatiivinen liikearvo 1,3 milj.euroa, joka tuloutettiin hankinnan yhteydessä liiketoiminnan muuna tuottona. Liikearvo syntyi osaamisen hankinnasta.

Milj. euroa	
Rahana maksettava kauppahinta	6,0
Hankinnalle kohdistettavat kulut	0,1
Kokonaishankintameno	6,1
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	2,8
Liikearvo	3,3

Hankitun nettovarallisuuden erittely	Kirjatut käyvät arvot	Kirjanpito-arvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	1,7	0,0
Aineelliset hyödykkeet	0,7	0,7
Saamiset	2,1	2,1
Rahavarat	0,7	0,7
Velat	-2,4	-1,9
Hankittu nettovarallisuus	2,8	1,6
Hankintojen vaikutus rahavirtaan		
Rahana maksettava kauppahinta		-3,0
Hankinnalle kohdistettavat kulut		-0,1
Hankitun tytäryrityksen rahavarat		0,7
Rahavirta		-2,4

3. Yritysmyyntit

Yritysmyyntit vuosina 2009 ja 2008

Vuosina 2009 ja 2008 ei ollut yritysmyyntejä.

4. Liikevaihto

Milj. euroa	2009	2008
Palvelumyynti	1 373,7	1 403,3
Tavaroiden myynti	56,7	81,7
Liikevaihto yhteensä	1 430,4	1 485,0

5. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2009	2008
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,9	0,7
Julkiset avustukset	0,4	0,3
Muut ¹⁾	2,9	5,5
Yhteensä	4,2	6,5

¹⁾ Muut erä sisältää huoneistovuokratuottoja ja muita tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja.

6. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2009	2008
Ostot tilikauden aikana	101,8	118,4
Varastojen muutos	-9,8	6,6
Ulkopuoliset palvelut	484,3	527,4
Yhteensä	576,3	652,4

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2009	2008
Palkat ja palkkiot	149,1	130,3
Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät	5,2	0,6
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	23,9	20,9
Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt	0,2	0,1
Muut henkilösivukulut	10,4	10,6
Yhteensä	188,8	162,5

Eläkekulujen tarkempi erittely on esitetty liitetiedossa 28. Eläkeveloitteet.

Konserniyhtiöiden johdon palkat ja palkkiot

Milj. euroa	2009	2008
Toimitusjohtajat sekä toimitusjohtajien sijaiset ¹⁾	1,7	0,9
Hallitusten jäsenet sekä varajäsenet	0,5	0,5

¹⁾ Palkkakustannukseen sisältyy osakepalkkiojärjestelmästä kirjattu kulu 0,4 milj. euroa vuodelta 2009 (-0,0 milj.euroa)

Toimitusjohtajien eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yritysten toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60–63 vuotta.

Konsernin henkilöstö keskimäärin	3 216	2 946

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet

Lähipiiriin kuuluva johto koostuu Elisa Oyj:n hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä.

Milj. euroa	2009	2008
Hallitus	0,5	0,5
Toimitusjohtaja	0,8	0,7
Johtoryhmä	2,0	1,4
Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän kulu ¹⁾	1,6	-0,4
	4,9	2,2

¹⁾ Osakepalkkiojärjestelmästä vuodelle 2009 kirjattu kulu on 3,2 milj. euroa (-0,5 milj. euroa), josta toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle allokoitu osuus on yhteensä 1,6 milj. euroa (-0,4 milj. euroa). Osakepohjaisen kannustinjärjestelmien ehdot on kuvattu kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot on kuvattu emoyhtiön liitetietojen kohdassa 4. Henkilöstökulut.

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Sopimuksen päättyessä Elisasta johtuvasta syystä toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erokorvaus vähennettynä sopimuksen irtisanomisajan palkalla. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta. Irtisanomisajanpalkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 9 kuukauden palkkaa.

Elisan toimitusjohtajalla on oikeus lisäeläkevakuutuksen perusteella jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Muilla johtoryhmän jäsenillä on ryhmälisäeläkevakuutuksen perusteella oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä.

Johdolle myönnetty osakepalkkiot

Osakepalkitsemisjärjestelmän 2009 puitteissa myönnetty maksimipalkkio vastaa konsernin johtoryhmän osalta 290 000 osaketta, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 80 000 osaketta. Palkkio maksetaan 2009 tilinpäätöksen julkistamisen jälkeisenä kuukautena. Osakepalkitsemisjärjestelmän 2010 puitteissa myönnetty maksimipalkkio vastaa konsernin johtoryhmän osalta 290 000 osaketta, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 80 000 osaketta.

Johdon omistamat Elisan osakkeet

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten sekä heidän perheenjäsentensä omistamien osakkeiden kokonaismäärä oli 176 987 osaketta ja ääntä ja niiden osuus osakkeista ja äänistä oli 0,11 %.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Henkilöstön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät

Tulospalkkiojärjestelmä

Elisan henkilöstö on joko tulos-, kannustepalkkio- tai provisio-pohjaisen palkkiojärjestelmän piirissä. Tulospalkkio perustuu Elisan ja yksiköiden taloudellisiin ja toiminnallisiin mittareihin. Palkkion määräytymisessä käytettävät mittareiden raja-arvot ja palkkion maksimimäärät vahvistetaan puolivuositain. Osa konsernin avainhenkilöistä oli vuonna 2009 lisäksi osakepalkkio- tai optiojärjestelmän piirissä.

Henkilöstörahasto

Henkilöstörahaston voittopalkkiojärjestelmän tavoitteena on sitouttaa henkilöstöä Elisan pitkän aikajänteen tavoitteisiin sekä vahvistaa kiinnostusta Elisan taloudelliseen menestymiseen ja sen mittareihin.

Voittopalkkiojärjestelmän mittarina toimii Elisa-konsernin tilintarkastetun tuloksen perusteella hallituksen päättämin tavoin oikaistu osakekohtainen tulos (EPS). Hallitus päättää vuosittain voittopalkkiojärjestelmästä ja määrittelee palkkion määräytymisessä käytettävät raja-arvot.

Henkilöstörahaston jäsenenä on Elisa Oyj:n henkilökunta lukuunottamatta avainhenkilöitä, jotka kuuluvat joko osakepalkkio- tai optiojärjestelmän piiriin.

Henkilöstörahastoon kirjattiin vuoden 2009 tuloksen perusteella 1,8 milj. euroa (ei kirjauksia vuonna 2008).

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 ylimmän johdon osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä koskien vuosia 2009–2011. Samassa yhteydessä peruutettiin vuoden 2006 osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Järjestelmät on kuvattu kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

Optio-ohjelma

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2007 tarjota Elisa-konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle merkittäväksi korkeintaan 2 550 000 kpl optio-oikeuksia. Järjestelmä on kuvattu yksityiskohtaisesti kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

Milj. euroa	2009	2008
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	7,7	8,4
Aktivoidut kehittämismenot	2,8	2,5

Vuoden 2009 tutkimus- ja kehittämistoiminnan painopistealueita olivat mm. verkottuvaa sähköistä liiketoimintaa ja asiointia edistävät palvelut, sulautetun tietotekniikan mahdollistamat uudet kommunikaatiotavat sekä uudet palvelumahdollisuudet liittyen kotien turvallisuuteen, terveyteen ja mobiiliverkon paikannuskyvykkyteen.

9. Poistot

Milj. euroa	2009	2008
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Asiakaskanta	15,4	14,7
Muut aineettomat hyödykkeet	38,9	28,5
Yhteensä	54,3	43,2

Poistot aineellisista hyödykkeistä

Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut rakennukset ja rakennelmat	9,1	8,7
Rahoitusleasingsojimuksella vuokratut rakennukset ja rakennelmat	0,4	0,4
Telelaitteet, koneet ja kalusto		
Omistettut telelaitteet, koneet ja kalusto	147,8	150,3
Rahoitusleasingsojimuksella vuokratut hyödykkeet	4,0	3,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,8	1,1
Yhteensä	162,1	163,9
Poistot yhteensä	216,4	207,1

Omaisuseristä ei ole tehty arvonalennuksia vuosina 2008–2009.

10. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2009	2008
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,2
Veroneuvonta	0,1	0,0
Muut palvelut	0,4	0,8
	0,8	1,0

11. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2009	2008
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	1,1	1,0
Korko- ja rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	1,4	2,3
Korko- ja rahoitustuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahavaroista		0,4
Korkotuotot johdannaisista	7,1	7,1
Rahoitustuotot QTE-järjestelystä		2,7
Muut rahoitustuotot	0,4	0,6
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, johdannaiset ei suojauslaskennassa	0,5	3,0
Yhteensä	10,5	17,1

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Milj. euroa	2009	2008
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- tavista rahoituslainoista	-34,0	-44,3
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintameno- kirjatuista veloista	-0,9	-1,2
Korkokulut johdannaisista	-7,1	-7,7
Muut korkokulut	-0,7	-0,3
Rahoituskulut QTE-järjestelystä		-0,4
Muut rahoituskulut	-0,4	-0,1
Yhteensä	-43,1	-54,0

Liikevoittoon sisältyvät kurssivoitot ja -tappiot ovat olleet vähäisiä.

12. Tuloverot

Milj. euroa	2009	2008
Tilikauden verot	-60,5	-50,9
Edellisten tilikausien verot	0,4	-0,8
Laskennalliset verot	3,0	1,1
Edellisten tilikausien laskennalliset verot	-0,8	
Yhteensä	-57,9	-50,6

Muihin laajan tuloksen eriin ei liity veroja. Muut laajan tuloksen erät koostuvat myytävissä olevien sijoitusten arvomuutoksesta. Arvonmuutos on verovapaa, koska Elisa Oyj omistaa yli 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Milj. euroa	2009	2008
Tulos ennen veroja	234,9	227,6
Kotimaan verokannan mukainen vero	-61,1	-59,2
Verovaikutukset seuraavista:		
Osakkeiden verovapaat myyntivoitot/-tappiot		1,8
Vähennyskeltottomat kulut	-0,8	-0,2
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verovaikutus	5,1	7,0
Muut erät	-0,7	0,8
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,4	-0,8
Verot tuloslaskelmassa	-57,9	-50,6
Efektiivinen verokanta	24,6 %	22,2 %

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2009	2008
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	176,3	176,3
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	155 619	157 450
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,13	1,12

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

	2009	2008
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	176,3	176,3
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (milj. euroa)	176,3	176,3
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	155 619	157 450
Osakeoptioiden vaikutus (1 000 kpl)	190	
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	155 809	157 450
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,13	1,12

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2009 Milj. euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	6,6	195,4	2 053,1	36,7	28,5	2 320,3
Lisäykset	0,1	5,6	121,7		20,1	147,5
Hankitut tytäryritykset			2,2			2,2
Vähennykset	-0,1	-1,3	-5,1			-6,5
Siirrot erien välillä		4,4	18,4		-21,9	0,9
Hankintameno 31.12.2009	6,6	204,1	2 190,3	36,7	26,7	2 464,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009		70,3	1 586,5	33,0		1 689,8
Poistot		9,5	151,8	0,8		162,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-1,3	-4,1			-5,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009		78,5	1 734,2	33,8		1 846,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	6,6	125,1	466,6	3,7	28,5	630,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	6,6	125,6	456,1	2,9	26,7	617,9

2008 Milj. euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	6,3	185,9	1 913,1	36,7	29,8	2 171,8
Lisäykset	0,2	6,5	128,8		23,3	158,8
Hankitut tytäryritykset			0,8			0,8
Vähennykset		-0,8	-10,4			-11,2
Siirrot erien välillä	0,1	3,8	20,8		-24,6	0,1
Hankintameno 31.12.2008	6,6	195,4	2 053,1	36,7	28,5	2 320,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		61,7	1 440,9	31,9		1 534,5
Poistot		9,1	153,7	1,1		163,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,5	-8,1			-8,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		70,3	1 586,5	33,0		1 689,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	6,3	124,2	472,2	4,8	29,8	637,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	6,6	125,1	466,6	3,7	28,5	630,5

Sitoumukset aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintoihin 31.12.2009 olivat 30,7 milj. euroa (2,3 milj. euroa).

Vuonna 2009 lisäksi sisältyy 1,1 milj. euroa (vuonna 2008 4,7 milj. euroa) rahoitusleasingopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

2009 Milj. euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	17,4	89,9	107,3
Kertyneet poistot	2,8	85,9	88,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	14,6	4,0	18,6
2008			
Hankintameno	17,4	89,4	106,8
Kertyneet poistot	2,3	82,0	84,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	15,1	7,4	22,5

15. Aineettomat hyödykkeet

2009 Milj. euroa	Liikearvo	Asiakaskanta	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	778,6	73,7	266,2	39,4	1 157,9
Lisäykset	0,5		12,4	10,7	23,6
Hankitut tytäryritykset	3,0	2,4	0,4		5,8
Vähennykset	-0,1				-0,1
Siirrot erien välillä			37,1	-38,0	-0,9
Hankintameno 31.12.2009	782,0	76,1	316,1	12,1	1 186,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009		47,2	154,6		201,8
Poistot		15,4	38,9		54,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009		62,6	193,5		256,1
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	778,6	26,5	111,6	39,4	956,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	782,0	13,5	122,6 ¹⁾	12,1	930,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2008				Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Milj. euroa	Liikearvo	Asiakaskanta				
Hankintameno 1.1.2008	773,6	73,2		227,7	52,2	1 126,7
Lisäykset	0,4			8,8	15,8	25,0
Hankitut tytäryritykset	4,6	0,5		1,2		6,3
Siirrot erien välillä				28,5	-28,6	-0,1
Hankintameno 31.12.2008	778,6	73,7		266,2	39,4	1 157,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		32,5		126,1		158,6
Poistot		14,7		28,5		43,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		47,2		154,6		201,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	773,6	40,7		101,6	52,2	968,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	778,6	26,5		111,6 ¹⁾	39,4	956,1

¹⁾ Sisältää it-ohjelmia kirjanpitoarvoltaan 94,7 milj. euroa (78,2 milj. euroa) ja brandia kirjanpitoarvoltaan 23,3 milj. euroa (27,3 milj. euroa).

Liikearvon arvonalentumistestaukset

Liikearvo on kohdistettu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

Milj. euroa	2009
Henkilöasiakkaat	479,9
Yritysiasiakkaat	302,1
Yhteensä	782,0

IFRS 8 Toimintasegmentit standardin käyttöönotto muutti liikearvon kohdistamista. Elisan organisaatio- ja johtamisrakenteeseen perustuvat raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat. Liikearvo on kohdistettu uudelleen näille rahavirtaa tuottaville yksiköille vuoden 2009 alusta. Toimintasegmentit ovat myös alin taso, jolla yrityksen johto seuraa liikearvoja.

Elisa Oyj:llä ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton.

Testauksessa segmenttien kerryttävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo on laskettu ennustettujen diskontattujen rahavirtojen (DCF-malli) perusteella. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Ennusteet ovat pääosin yhdenmukaisia ulkoisten informaatiolähteiden tietojen kanssa ja kuvastavat toteutunutta kehitystä. Käytetty diskonttauskorko on segmentistä riippuen 9,48–9,85 %. Viiden vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden rahavirtojen muutos nollassi. Testausten perusteella segmenttien liikearvon arvonalentamiselle ei ole tarvetta. DCF-mallin käyttö vaatii ennusteita ja oletuksia liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin, volyymikehitykseen, investointitarpeisiin ja yleiseen korkotasoon. Suurimmat herkkyydet tuloksessa liittyvät ennakoituun liikevaihtojen ja kannattavuustasoon sekä investointitarpeeseen.

Herkkyyksianalyysi

Käytetyt ennusteparametrit	Henkilöasiakkaat	Yritysiasiakkaat
	2009	2009
Määrä, jolla kirjanpitoarvo ylittyy, milj. euroa	1 641	759
Käyttökatemarginaali keskimäärin, % ¹⁾	37,5 %	34,6 %
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta ¹⁾	11,2 %	13,9 %
Horisonttikasvu, %	0,0 %	0,0 %
Yleinen korkotaso, %	3,3 %	3,3 %

¹⁾ Viiden vuoden ennustejaksolla keskimäärin

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Ennusteparametrien tason muutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo	Henkilöasiakkaat	Yritysiasiakkaat
	2009	2009
Käyttökatemarginaali keskimäärin, %	-17,7 %	-11,1 %
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta	13,2 %	8,2 %
Horisonttikasvu, %	-33,8 %	-16,2 %
Yleinen korkotaso, %	13,5 %	8,8 %

16. Osakkuusyritykset ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset

Milj. euroa	2009	2008
Tilikauden alussa	0,1	0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,0	0,0
Tilikauden lopussa	0,1	0,1

Osakkuusyritysosuuksiin sisältyvä liikearvo taseessa 31.12.2009 oli 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa).

Elisan omistukset osakkuusyrityksistä on esitetty liitetiedossa 35. Lähipiiritapahtumat.

Yhteisyritykset

Elisalla oli vuoden 2009 lopussa kaksi keskinäistä kiinteistöyhtiötä, jotka on yhdistelty konserniin konsernin omistusta vastaavalla osuudella. Elisan omistus Kiinteistö Oy Paimion Puhelinkulmasta oli 77% ja Kiinteistö Oy Brahenkartanosta 60%.

17. Käypään arvoon arvostetut varat

Milj. euroa	2009	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1,5		1,5	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	30,7	11,2		19,5
Yhteensä	32,2	11,2	1,5	19,5

Milj. euroa	2008	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1,0		1,0	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	29,0	9,9		19,1
Yhteensä	30,0	9,9	1,0	19,1

Tason 3 täsmäytyslaskelma

Myytavissä olevat sijoitukset

Milj. euroa	2009	2008
Alkusaldo	19,1	10,6
Ostot	0,5	8,6
Myyntit	-0,1	-0,1
Loppusaldo	19,5	19,1

Tasojen määrittely ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kohta Rahoitusvarat ja -velat.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

18. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2009 Milj. euroa	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat ¹⁾	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjanpito- arvot	Tase- erien käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	30,7				30,7	30,7	19
Saamiset		17,9	1,5		19,4	19,4	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		278,0			278,0	278,0	23
	30,7	295,9	1,5		328,1	328,1	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				592,3	592,3	609,7	30
Muut velat				13,4	13,4	13,4	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				157,2	157,2	157,0	30
Ostovelat ja muut velat				263,3	263,3	263,3	31
				1 026,2	1 026,2	1 043,4	

¹⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

2008 Milj. euroa	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat ¹⁾	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjanpito- arvot	Tase- erien käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	29,0				29,0	29,0	19
Saamiset		11,4	1,0		12,4	12,4	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		318,9			318,9	318,9	23
	29,0	330,3	1,0		360,3	360,3	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				672,3	672,3	638,9	30
Muut velat				14,0	14,0	14,0	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				172,3	172,3	172,3	30
Ostovelat ja muut velat				255,5	255,5	255,5	31
				1 114,1	1 114,1	1 080,7	

¹⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

Kunkin rahoitusvara ja -velkaerän käyvät arvot on esitetty yksityiskohtaisemmin liitenumeron mukaisessa kohdassa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

19. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. euroa	2009	2008
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	11,2	9,9
Noteeraamattomat osakesijoitukset	19,5	19,1
Yhteensä	30,7	29,0

Noteerattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset 1,2 milj. euroa (-10,4 milj. euroa) on kirjattu tilikauden laajaan tulokseen.

20. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2009	2008
Lainasaamiset	0,1	0,1
Myyntisaamiset	9,7	3,8
Siirtosaamiset	6,7	6,6
Etuuspohjainen eläkejärjestely	1,1	
Johdannaissopimukset	1,5	1,0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,3	0,9
Yhteensä	19,4	12,4

Johdannaissopimukset on luokiteltu ryhmään Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat. Muut pitkäaikaiset saamiset on luokiteltu Lainat ja muut saamiset -ryhmään.

Saamisten (lyhyt- ja pitkäaikaisten) efektiivinen korkoprosentti oli 0 (0).

21. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2009 aikana jakautuu seuraavasti:

Laskennalliset verosaamiset	Milj. euroa	1. 1. 2009	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31. 12. 2009
Varaukset		1,6	-0,8		0,8
Käyttämättömät verotukselliset tappiot		7,1	-0,1		7,0
Rahoitusleasingsopimukset		3,2	-0,2		3,0
Negatiivinen poistoero		5,8			5,8
Sisäiset katteet		8,9	-1,0		7,9
Osakepalkkiojärjestelmä		1,3	-0,5		0,8
Muut väliaikaiset erot		0,4	0,0		0,4
Yhteensä		28,3	-2,6		25,7

Laskennalliset verovelat	Milj. euroa	1. 1. 2009	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31. 12. 2009
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa		15,2	-5,5	0,6	10,3
Kertyneet poistoerot		14,1	1,2		15,3
Muut väliaikaiset erot		1,6	-0,6		1,0
Yhteensä		30,9	-4,9	0,6	26,6

Konsernilla oli 31.12.2009 käyttämättömiä verotuksellisia tappioita 13,8 milj. euroa (5,8 milj. euroa), joista ei ole kirjattu verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2010–2018. Viron tytäryhtiön verottamattomista voittovaroista ei ole kirjattu verovelkaa, koska ei ole olemassa voitonjakopäätöstä eikä suunnitelmaa voiton jakamisesta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2008 aikana jakautuu seuraavasti:

Laskennalliset verosaamiset	Milj. euroa	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2008
Varaukset		2,9	-1,3		1,6
Käyttämättömät verotukselliset tappiot		7,1			7,1
Rahoitusleasing sopimukset		3,2			3,2
Negatiivinen poistoero		4,8	1,0		5,8
Sisäiset katteet		10,0	-1,1		8,9
Osakepalkkiojärjestelmä		3,1	-1,8		1,3
Muut väliaikaiset erot		0,6	-0,2		0,4
Yhteensä		31,7	-3,4		28,3

Laskennalliset verovelat	Milj. euroa	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2008
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa		20,1	-5,3	0,4	15,2
Kertyneet poistoerot		13,3	0,8		14,1
Muut väliaikaiset erot		1,5	0,1		1,6
Yhteensä		34,9	-4,4	0,4	30,9

22. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2009	2008
Aineet ja tarvikkeet	12,9	8,2
Keskeneräiset asiakastyöt	0,6	1,2
Valmiit tuotteet/tavarat	17,7	12,3
Yhteensä	31,2	21,7

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Myyntisaamisten luottoriski on kuvattu liitetiedossa 34.

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalentumisia 0,8 milj. euroa (1,6 milj. euroa).

23. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2009	2008
Myyntisaamiset	257,1	293,7
Siirtosaamiset	12,7	14,6
Muut saamiset	8,2	10,6
Yhteensä	278,0	318,9

Siirtosaamiset muodostuvat korkosaamisista sekä liikekulojen jaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2009	2008
Erääntymättömät	233,6	226,5
Erääntyneet alle 30 päivää	13,7	49,6
Erääntyneet 31–60 päivää	4,3	6,1
Erääntyneet 61–90 päivää	2,3	2,9
Erääntyneet yli 90 päivää	3,2	8,6
Yhteensä	257,1	293,7

24. Rahavarat

Milj. euroa	2009	2008
Kassavarat	19,1	18,1
Pankkitalletukset	11,9	14,9
Yhteensä	31,0	33,0

Pankkitalletusten efektiivinen korko oli 0,01 % ja keskimaturiteetti 4 päivää.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

25. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot		2009			2008		
Milj. euroa	Voimassaoloaika	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Voimassaoloaika	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	Alle 1 vuosi			Alle 1 vuosi			
Koronvaihtosopimukset		150,0				150,0	
Luottoriskin vaihtosopimus (CDS) *)		44,0				47,4	
Yhteensä		194,0				197,4	

Johdannaissopimusten käyvät arvot		2009			2008		
Milj. euroa	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä	
Koronvaihtosopimukset	1,5		1,5	1,0		1,0	
Yhteensä	1,5		1,5	1,0		1,0	

*) Tehty luottoriskin vaihtosopimus (CDS) liittyy QTE-sopimuksen takaajapankkiriskin suojaamiseen. CDS-sopimuksen käypä arvo on kirjattu alas tilinpäätöksessä 2008.

Käyvän arvon määrittäminen ja luokittelu

Johdannaissopimusten käypä arvo määritetään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optionhinnoittelumalleja.

Elisan koronvaihtosopimukset luokitellaan käypien arvojen hierarkian tasolle 2. Ks. liitetieto 18.

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja omat osakkeet

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (tuhansia)	Osakepääoma	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2008	166 308	83,0	-165,8	-82,8
Omien osakkeiden hankinta			-43,3	-43,3
Osakepalkitseminen			7,1	7,1
31.12.2008	166 308	83,0	-202,0	-119,0
31.12.2009	166 308	83,0	-202,0	-119,0

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 euroa (31.12.2008: 83 033 008 euroa).

Elisa Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on vain yhteen osakesarjaan kuuluvia osakkeita, joilla on yksi ääni. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeiden enimmäismäärä on 1 000 miljoonaa osaketta

(2008: 1 000 miljoonaa osaketta). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno.

Omat osakkeet	Osakkeita, kpl	Kirjanpidollinen vasta-arvo, euroa	%-osuus osakkeista ja äänistä
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet 31.12.2008	10 688 629	5 336 552	6,43 %
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet 31.12.2009	10 688 629	5 336 552	6,43 %

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Muut rahastot

Milj. euroa	Vararahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2008	3,4	19,5	381,0	535,7	939,6
Myytävikissä olevat sijoitukset		-10,4			-10,4
Pääoman palautus				-284,9	-284,9
31.12.2008	3,4	9,1	381,0	250,8	644,3
Myytävikissä olevat sijoitukset		1,2			1,2
Pääoman palautus				-62,2	-62,2
31.12.2009	3,4	10,3	381,0	188,6	583,3

Vararahasto 3,4 milj. euroa sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen/ yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Käyvän arvon rahasto 10,3 milj. euroa sisältää myytävissä olevien sijoitusten käypien arvojen muutokset. Muut rahastot 381,0 milj. euroa ovat muodostuneet käytettäessä osakevaihtoa yrityshankinnassa. Muuntoerot ovat 0,1 milj. euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole osakeantipäätösten mukaan merkitty osakepääomaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

27. Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiojärjestelmä 2009–2011

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 uuden osakepalkkiojärjestelmän käyttöön ottamisesta. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa ylimmälle johdolle mahdollisuuden saada palkkiona Elisa Oyj:n osakkeita kolmelta kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta. Ansaintajaksot ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011.

Hallitus päättää ansaintakriteerit ja kriteereille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen. Vuosien 2009 ja 2010 ansaintakriteerit ovat osakekohtainen tulos ja liikevaihdon kehittyminen. Osakepalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä on sidottu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Kunkin ansaintajakson päätyttyä palkkio maksetaan tilinpäätöksen valmistumista seuraavan kuukauden aikana osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahana maksetaan enintään annettavien osakkeiden siirtohetken

arvoa vastaava määrä. Koko järjestelmän perusteella annetaan palkkiona yhteensä enintään 1 100 000 osaketta. Järjestelmän maksimipalkkion suuruus vastaa 2 200 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Hallitus on tehnyt päätöksen järjestelmän piiriin kuuluvista henkilöistä sekä vuoden 2009 että vuoden 2010 osalta.

Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksua. Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmän perusteella ansaitsemistaan osakkeista niin kauan kuin toimitusjohtajuus jatkuu. Muiden henkilöiden on omistettava järjestelmän perusteella ansaituista osakkeista kaikki yhden vuoden ajan ja 2/3 kahden vuoden ajan kunkin ansaintajakson päättymisestä lukien.

Tilikaudella 2009 osakepalkkiojärjestelmän perusteella kirjatut kulut olivat 3,2 milj. euroa (0,0 milj. euroa vuonna 2008).

Osakepalkkion määrä ja ehdot sekä oletukset käyvän arvon laskennassa	Vuoden 2010 järjestelmä	Vuoden 2009 järjestelmä
Maksimitasolla, kpl	766 000	668 000
Myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärä	630 000	624 000
Myöntämispäivä	31.12.2009	31.12.2008
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa ¹⁾	15,16	11,50
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä, euroa	15,96	15,96
Osakkeen kurssin toteumaoletus yhden sitoumavuoden jälkeen ²⁾	17,99	13,59
Osakkeen kurssin toteumaoletus kahden sitoumavuoden jälkeen ²⁾	19,30	14,48
Ansaintajakso alkaa	1.1.2010	1.1.2009
Ansaintajakso päättyy	31.12.2010	31.12.2009
Rajoitusjakso päättyy	31.12.2012	31.12.2011
Ansaintakriteerien toteumaoletus ansaintajakson alussa	50 %	67 %
Ansaintakriteerien toteumaoletus tilinpäätöshetkellä		56 %
Järjestelmän piirissä henkilöitä	50	47

¹⁾ Osakkeen käypä arvo on myöntämishetken kurssi vähennettynä arvioidulla osingolla.

²⁾ Osakkeen toteumaoletusarvo on arvioitu käyttäen hyväksi ns. CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model). Mallin perusmuuttujat ovat korkotasoa, yleinen riskipremio ja Elisan osakkeen ns. beta-riski.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tilikaudella 2008 päättynyt Osakepalkkiojärjestelmä 2006

Aiempi voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä tarjosi ylimmälle johdolle mahdollisuuden saada palkkiona Elisa Oyj:n osakkeita kahdelta kahden kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta. Osakepalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä oli sidottu Elisan osakkeen kokonaistuottoon ansaintajaksolla. Ansaintajaksot olivat A-osalle 2.3.2006–31.3.2008 ja B-osalle 1.1.2008–31.3.2010. Sekä A- että B-osan osalta palkkion määrä vastasi vähimmäistasolla 172 800 kpl ja maksimitasolla 1 612 800 kpl Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Mikäli ansaitsemisjakson aikana jaetulla osingolla oikaistu kurssi olisi ollut alle 16,00 euroa, ei A-osan osakepalkkiota olisi jaettu, jos kurssi olisi alle 20,81 euroa B-osan osakepalkkiota ei jaettaisi. Joulukuussa 2008 päätettiin edunsaajien ja hallituksen yhteisellä sopimuksella osakepalkitsemisjärjestelmän B-osan peruuttamisesta. Tilikaudella 2008 osakepalkkiojärjestelmän B-osan osakeosuudesta kirjatut kulut olivat 0,9 miljoonaa euroa.

A-osan suoritus määräytyi maaliskuun 2008 osakevaihdon painotetun osakkeen keskikurssin 14,54 euroa perusteella. Suoritus oli kokonaisuudessaan 11,7 milj. euroa, josta rahana maksettiin 6,4 milj. euroa. Elisa siirsi 2.5.2008 hallituksen päätöksen mukaisesti kannustinjärjestelmän piiriin kuuluville 49 henkilöille 361 347 osaketta, josta johtoryhmän jäsenille 142 053 osaketta ja toimitusjohtajalle 31 923 osaketta. Tilikaudella 2008 osakepalkkiojärjestelmän A-osan perusteella kirjatut tuotot olivat 1,4 milj. euroa.

Johtoryhmään kuuluvien henkilöiden on omistettava puolet järjestelmän perusteella saaduista osakkeista vähintään kaksi vuotta. Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmän perusteella saaduista osakkeista niin kauan kuin toimitusjohtajuus jatkuu.

Optio-ohjelma 2007

Elisan hallitus päätti 18.12.2007 optio-oikeuksien antamisesta konsernin avainhenkilöille sekä yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optiojärjestelmän kohteena ovat ne noin 150 avainhenkilöä, jotka eivät kuulu ylimmän johdon osakepalkkiojärjestelmän piiriin. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta.

Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 2 550 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Optiot jakautuvat 2007A-, 2007B- ja 2007C-optioihin, joita kutakin on 850 000 kappaletta.

Liikkeeseenlaskuvaiheessa kaikki ne optio-oikeudet, joita ei ole jaettu avainhenkilöille, annetaan tytäryhtiölle, joka voi hallituksen päätöksellä jakaa optio-oikeuksia konsernin nykyisille tai rekrytoitaville avainhenkilöille.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optio-ohjelma 2007A

Myöntämispäivä	Myönnetty määrä	Osakekurssi myöntämishetkellä
31.1.2008	500 500	19,02
30.4.2008	4 000	14,46
31.8.2008	6 000	14,58
30.11.2008	2 000	11,29
31.12.2008	5 000	12,30
Myönnettyjen instrumenttien määrä	517 500	
Palautuneiden instrumenttien määrä	-39 650	
Ulkona	477 850	
Varastossa	365 150	

Optio-ohjelma 2007B

Myöntämispäivä	Myönnetty määrä	Osakekurssi myöntämishetkellä
31.1.2009	571 000	12,39
31.5.2009	3 000	10,50
31.7.2009	6 000	12,87
31.8.2009	15 000	13,76
30.9.2009	6 000	14,02
31.10.2009	7 000	13,19
31.12.2009	3 500	15,96
Myönnettyjen instrumenttien määrä	611 500	
Palautuneiden instrumenttien määrä	-13 000	
Ulkona	598 500	
Varastossa	251 500	

Järjestelyn ehdot	2007A	2007B	2007C
Merkintähinta	18,04 euroa ¹⁾	10,89 euroa ²⁾	13,99 euroa ³⁾
Voimassaoloaika (vuosina)	3,5	3,5	3,5
Merkintäaika	1.12.2009–31.5.2011	1.12.2010–31.5.2012	1.12.2011–31.5.2013

¹⁾ Osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2007 vähennettynä vuoden 2008 pääomanpalautuksella 1,80 euroa sekä vuoden 2009 osingonjaolla 0,60 euroa ja pääomanpalautuksella 0,40 euroa.

²⁾ Osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2008 vähennettynä vuoden 2009 osingonjaolla 0,60 euroa ja pääomanpalautuksella 0,40 euroa.

³⁾ Osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2009.

Optioiden käyvät arvot

Elisa käyttää myöntämispäivän käyvän arvon määrittämiseksi Black-Scholes mallia. Käypä arvo kirjataan henkilöstökuluihin ansaintajaksolle. Myöntämisheti on se hetki, jolloin oikeuden saaja kirjallisesti vahvistaa vastaanottavansa optio-oikeudet. Tilikaudella 2009 optio-ohjelman perusteella kirjatut kulut olivat 2,0 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

28. Eläkeveloitteet

Suomessa Elisan henkilöstön eläketurva on hoidettu sekä TyEL-eläkkeiden että lisäeläketurvan osalta eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Suomen TyEL-järjestelmä on luonteeltaan maksupohjainen

Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2009	2008
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	-0,8	-0,9
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	-44,6	-51,0
Varojen käypä arvo	43,6	49,3
Ali-/yliäämä	-1,8	-2,6
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot(+) /tappiot(-)	2,1	1,3
Nettomääräinen velka taseessa	0,3	-1,3
Määrät taseessa:		
Velat	-0,8	-1,3
Saaminen	1,1	
Nettomääräinen velka taseessa	0,3	-1,3

Veloitteen nykyarvon muutokset:

Milj. euroa	2009	2008
Velvoite tilikauden alussa	-51,9	-57,9
Työsuorituksesta johtuvat menot	-0,2	-0,1
Korkokulut	-2,4	-2,7
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	4,6	0,3
Maksetut etuudet	4,5	4,0
Järjestelyn supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)		4,5
Velvoite tilikauden lopussa	-45,4	-51,9

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:

Milj. euroa	2009	2008
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	49,3	54,9
Varojen odotettu tuotto	2,4	2,7
Maksetut etuudet	-4,5	-4,0
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-5,4	-0,7
Työnantajan suorittamat maksut	1,8	0,8
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta		-4,4
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	43,6	49,3

järjestely. Etuuspohjaisiksi järjestelyiksi on luokiteltu osa lisäeläkejärjestelyistä ja yhtiöiden omalla vastuulla olevat eläkejärjestelyt.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2009	2008
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,2	0,1
Korkomenot	2,4	2,7
Varojen odotettu tuotto	-2,4	-2,7
	0,2	0,1

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli -3,1 milj. euroa vuonna 2009 (2,0 milj. euroa vuonna 2008).

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

	2009	2008
Diskonttaus korko	5,00 %	5,00 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	5,00 %	5,00 %
Tulevan ajan palkankorotusolettamus	3,30 %	3,30 %
Tulevan ajan eläkkeiden korotusolettamus	2,10 %	2,10 %

Määrät tilikaudelta ja neljältä edelliseltä tilikaudelta ovat seuraavat:

Milj. euroa	2009	2008	2007	2006	2005
Veloitteen nykyarvo	45,4	51,9	57,9	61,3	68,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-43,6	-49,3	-54,9	-58,1	-64,2
Ylikate (+)/Alikate (-)	-1,8	-2,6	-3,0	-3,2	-4,6
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	-5,5	-0,7	-2,3	-0,2	-0,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	4,6	0,3	2,4	-0,6	

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,2 milj. euroa vuonna 2010 (0,4 milj. euroa).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

29. Varaukset

Milj. euroa	Uudelleenjärjestelyt	Muut	Yhteensä
1.1.2009	3,5	2,3	5,8
Varausten lisäykset	0,2	1,3	1,5
Käytetyt varaukset	-2,1	-0,6	-2,7
31.12.2009	1,6	3,0	4,6

Milj. euroa	2009	2008
Pitkäaikaiset varaukset	3,7	4,3
Lyhytaikaiset varaukset	0,9	1,5
Yhteensä	4,6	5,8

Uudelleenjärjestelyvaraus

Toimintojen uudelleenjärjestelyvarauksella varaudutaan työttömyyseläkkeisiin, jotka realisoituvat vuosina 2010–2012.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät tyhjen toimitilojen varauksen sekä puhelinpylväistä tehdyn ympäristövarauksen.

30. Korolliset velat

Milj. euroa	2009		2008	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	522,1	539,5	570,1	536,6
Rahoituslaitoslainat	50,2	50,2	80,2	80,3
Rahoitusleasingvelat	20,0	20,0	22,0	22,0
	592,3	609,7	672,3	638,9
Lyhytaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	50,0	49,8	36,0	36,2
Rahoituslaitoslainat	30,0	30,0	75,1	75,1
Rahoitusleasingvelat	3,2	3,2	5,1	5,1
Yritystodistukset	74,0	74,0	55,6	55,6
Muut lyhytaikaiset velat			0,5	0,5
	157,2	157,0	172,3	172,5
Yhteensä	749,5	766,7	844,6	811,4

Lainat sisältävät yhteensä 23,2 milj. euroa (27,1 milj. euroa) vakuudellisia velkoja (leasingvelkoja). Rahoitusleasingvelat ovat tosiasiallisesti vakuudellisia, sillä maksujen laiminlyönnin tapahtuessa oikeudet vuokrattuun omaisuuteen siirtyvät takaisin vuokranantajalle.

Kaikki korolliset velat ovat euromääräisiä. Korolliset velat arvos-tetaan kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Korollisten velkojen käyvät arvot perustuvat markkinanoteerauksiin tai ne on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätös-päivän markkinakorolla.

Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti oli 3,5 (3,9) vuotta ja efektiivinen keskimarkkinakorko 4,7 % (5,1 %).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korollisten lainojen lyhennysten ja rahoituskulujen sopimuksiin perustuvat kassavirrat

2009

Milj. euroa	2010	2011	2012	2013	2014	2015–	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	74,5	249,3	14,4	14,5	302,5		655,2
rahoituskulut	24,5	23,4	14,4	14,5	2,5		79,3
lyhennykset	50,0	225,9	0,0	0,0	300,0		575,9
Pankkilainat	31,1	1,2	1,2	1,0	10,8	41,3	86,6
rahoituskulut	1,1	1,1	1,1	1,0	0,8	1,3	6,4
lyhennykset	30,0	0,1	0,1	0,0	10,0	40,0	80,2
Yritystodistukset	74,0						74,0
rahoituskulut	0,3						0,3
lyhennykset	73,7						73,7
Rahoitusleasingvelat	5,2	3,2	2,4	1,8	1,8	60,8	75,2
rahoituskulut	2,0	1,7	1,6	1,6	1,6	43,5	52,0
lyhennykset	3,2	1,5	0,8	0,2	0,2	17,3	23,2
Koronvaihtosopimukset	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,1		-1,6
Takaukset	0,3	22,9	18,4				41,6
rahoituskulut	27,9	48,7	35,2	16,7	4,8	44,8	178,1
lyhennykset	156,9	227,5	0,9	0,2	310,2	57,3	753,0
Yhteensä	184,8	276,2	36,0	16,9	315,0	102,1	931,1

2008

Milj. euroa	2009	2010	2011	2012	2013	2014–	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	63,7	75,0	250,4	14,5	14,4	314,4	732,4
rahoituskulut	27,7	25,0	24,5	14,5	14,4	14,4	120,5
lyhennykset	36,0	50,0	225,9			300,0	611,9
Pankkilainat	4,5	33,6	3,0	3,0	3,0	59,0	106,2
rahoituskulut	4,4	3,5	3,0	3,0	3,0	9,0	25,9
lyhennykset	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	50,0	80,3
Sitovat luottolimitit	75,2						75,2
rahoituskulut	0,2						0,2
lyhennykset	75,0						75,0
Yritystodistukset	55,6						55,6
rahoituskulut	1,1						1,1
lyhennykset	54,5						54,5
Rahoitusleasingvelat	7,3	4,3	2,9	2,2	1,8	62,5	81,1
rahoituskulut	2,2	1,9	1,7	1,6	1,6	45,0	54,0
lyhennykset	5,1	2,4	1,2	0,6	0,2	17,5	27,1
Muut velat	0,5						0,5
rahoituskulut	0,0						0,0
lyhennykset	0,5						0,5
Koronvaihtosopimukset	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	7,3
Takaukset	1,1	0,4	23,7	19,0	0,0	0,0	44,3
rahoituskulut	37,9	31,9	54,1	39,4	20,3	69,6	253,3
lyhennykset	171,2	82,5	227,1	0,6	0,3	367,6	849,3
Yhteensä	209,2	114,4	281,2	40,0	20,6	437,2	1 102,6

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vaihtuvakorkoisten rahoitusvelkojen ja koronvaihtosopimusten tulevat rahoituskulut on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa ollutta korkoa.

Elisa on vuokrannut rahoitusleasingsopimuksilla mm. teletiloja, gsm- ja kuituverkkoa sekä palvelimia. Sopimusehdot vaihtelevat ostooptioiden/lunastusehtojen, indeksiehtojen ja sopimusaikojen osalta.

2009 käyttöön otetun uudistetun IFRS 7 -standardin mukaisesti taulukko sisältää myös annetut takaukset. Takaukset on esitetty kaudella, jolla takaus voidaan aikaisintaan joutua maksamaan. Vuoden 2008 tiedot on muutettu vertailukelpoiksi.

Joukkovelkakirjalainat

Emoyhtiöllä on joukkovelkakirjalainaohjelmiansa puitteissa laskettu liikkeeseen seuraavat joukkovelkakirjalainat:

	31.12.2009 Käypä arvo Milj. euroa	31.12.2009 Tasearvo Milj. euroa	31.12.2009 Nimellisarvo Milj. euroa	Nimelliskorko	31.12.2009 Efektiivinen korko	Eräpäivä
EMTN-ohjelma 2001 / 1 000 milj. euroa						
IX/2004	232,1	220,7	225,9	4,375 %	5,226 %	22.9.2011
I/2007	49,8	50,0	50,0	euribor 3kk + 0,22 %	0,940 %	3.3.2010
II/2007	307,4	299,4	300,0	4,750 %	4,789 %	3.3.2014
Yhteensä	589,3	570,1	575,9			

Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo perustuu markkinanoteerauksiin.

31. Ostovelat ja muut korottomat velat

Milj. euroa	2009	2008
Pitkäaikaiset		
Saadut ennakot	6,8	7,0
Muut velat	6,6	7,0
	13,4	14,0
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	155,1	145,2
Saadut ennakot	4,4	4,1
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	35,1	27,3
Muut siirtovelat	37,8	38,6
Muut velat	30,9	40,3
	263,3	255,5
Yhteensä	276,7	269,5

Korottomien velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Konsernin ostovelkojen maksuajat noudattavat yritysten tavanomaisia maksuehtoja. Muut siirtovelat muodostuvat korkokulujen sekä muiden tavanomaisten kulujen jaksotuksista.

32. Muut vuokrasopimukset

Ei irtisanottavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. euroa	2009	2008
Alle yhden vuoden kuluessa	19,2	22,2
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	34,8	36,8
Yli viiden vuoden kuluttua	13,5	15,2
Yhteensä	67,5	74,2

Elisa on vuokrannut mm. toimitiloja, teletiloja, konttorikoneita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat konttorikoneiden ja autojen 3–6 vuodesta teletilojen yli 50 vuoteen.

33. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. euroa	2009	2008
Kiinnitykset		
Omasta tai konserniyhtiön velasta		0,4
Pantit		
Annetut pankkitalletukset omasta velasta	0,7	0,8
Takaukset		
Muiden puolesta *)	42,4	44,3
Yhteensä	43,1	45,5

*) Elisa on taannut henkilöstön vähäisiä alle 20 000 euron suuruisia lyhytaikaisia lainoja. Takauslimitin enimmäismäärä oli 31.12.2009 0,5 milj. euroa (0,5 milj. euroa). 41,6 miljoonan euron takaus liittyy seuraavassa kuvattuun QTE-järjestelyyn.

Elisa Oyj solmi syyskuussa 1999 vuokraus-/takaisinvuokraus-sopimuksen (ns. QTE-järjestely) yhdysvaltalaisen rahoituslaitosten kanssa. Järjestelyn kohteena oli televerkon laitteita, joiden omistusoikeus pysyi sopimuksen mukaan Elisa Oyj -konsernin yhtiöllä. Järjestelyn kokonaisarvo oli noin 140,9 milj. euroa (noin 203 milj. USD). Järjestelyn kokonaisvuokramaksut ja -saamiset suoritettiin järjestelyn tekohetkellä, jolloin yhtiölle jäi noin 13 milj. euron nettokorvaus. QTE-järjestely kirjattiin taseeseen nettoarvostaan perustuen IASB:n antamaan tulkintaohjeeseen SIC27. Alkuperäisen suunnitelman mukaan korvaus tuloutetaan kokonaisuudessaan kymmenen vuoden aikana sopimuksen solmimisesta. Elisalla oli oikeus päättää sopimus kustannuksitta aikaisintaan vuonna 2014, mutta järjestelyn osapuolten yhteisellä sopimuksella se päätettiin marraskuussa 2008. Vaikutus konsernin rahoitustuottoihin ja -kuluihin vuonna 2008 oli 2,3 milj. euroa. Vuonna 2009 järjestelyllä ei ollut vaikutusta konsernin rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

QTE-järjestelyn velkasitoumuksiin liittyen Elisalla oli n. 63,3 miljoonan dollarin suuruinen vastapuoliriski, joka sisältyi QTE-järjestelyn kokonaisarvoon. Vuonna 2007 vastapuoliriskin suojaamiseksi Elisa solmi eurooppalaisen pankin kanssa vastaavan määrän suuruisen vuoteen 2012 ulottuvan luottoriskin vaihtosopimuksen (CDS). Vuoden 2008 tilinpäätöksessä luottoriskin vaihtosopimuksen (CDS) käypä arvo kirjattiin nolnaan, koska QTE-järjestelyn purkamisen yhteydessä vastapuolena ollut finanssiyhtiö maksoi QTE-järjestelyyn liittyneet veloitteensa. Järjestelyllä ei ollut vaikutusta konsernin rahoitustuottoihin ja -kuluihin enää vuonna 2009 (-1,0 milj. euroa).

Vastapuoliriskin suojaamisen yhteydessä Elisa antoi vuonna 2007 vuoteen 2012 ulottuvan 60 milj. dollarin (41,6 milj. euroa) maksimimääräisen takauksen eurooppalaisen pankin luottojohdannaisportfoliolle (CDO), joka koostuu 125 yhtiön ja valtion luottojohdannaisista. Kokonaisuudessaan johdannaisjärjestelyillä oli tarkoituksena vähentää ja hajauttaa riski yhdestä vastapuolesta CDO-portfolioon, jossa on useampia vastapuolia.

Suojautuakseen vastapuoliriskeiltä Elisa on antanut vuonna 2007 enintään 60 miljoonan Yhdysvaltain dollarin takauksen luottojohdannaiskulle (CDO). Riski siitä, että takaus realisoituu, on talouskriisin vuoksi kasvanut vuonna 2008 ja edelleen vuonna 2009. Salkun mahdollisten muiden luottoriskien toteutuminen voi aiheuttaa takaukseen perustuvan osittaisen tai kokonaisen vaatimuksen jo vuonna 2010. Elisan ja transaktion järjestäneen pankin välillä on erimielisyys takauksen laajuudesta ja erimielisyyden ratkaisemiseksi on käynnistetty oikeusprosessi. Vuoden loppuun mennessä takausvastuita ei ollut realisoitunut eikä kirjattu kuluksi. Mahdollista takausvastuun realisoitumisriskiä arvioidaan jatkuvasti, ja jos takausvastuu realisoituu, siitä tehdään kulukirjaus. Takaus on voimassa 15.12.2012 asti. Jos enimmäisvastuu 60 miljoonaa dollaria toteutuu, se edellyttää 33 miljoonan dollarin maksua vuonna 2011 ja 27 miljoonan dollarin maksua vuonna 2012.

	Milj. euroa	Milj. dollaria
Järjestelyyn liittyvän CDS-sopimuksen nimellisarvo ¹⁾	-44,0	-63,3
Järjestelyyn liittyvän CDO-portfolion takauksen nimellisarvo ²⁾	41,6	60,0

¹⁾ Esitetty myös liitteessä 25.

²⁾ Esitetty myös edellä kohdassa "Annetut takaukset".

Muut sopimusveloitteet

Milj. euroa	2009	2008
Takaisinostovastuut	0,0	0,1

Takaisinostovastuut liittyvät pääosin asiakkaiden leasingrahoituksella ostamiin televerkon päätelaitteisiin kuten esim. yritysvalvontalaitteisiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonnäköarvon tarkistusvastuu 31.12.2009 on 18,5 milj. euroa (16,8 milj. euroa).

34. Rahoitusriskien hallinta

Elisa Oyj:n keskitetty rahoitustoiminta vastaa koko konsernin valuutta-, korko-, likviditeetti- ja jälleerahoitusriskeistä. Rahoituspolitiikan, kuten varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet, käsitellään ja vahvistetaan vuosittain hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Rahoitusriskejä seurataan osana normaalia toiminnan valvontaa.

Markkinariskit

Korkoriski

Elisa altistuu korkoriskille lähinnä rahoitusvelkojensa kautta. Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi voidaan käyttää apuna johdannaissopimuksia. Tavoitteena on suojautua korkotason muutosten aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Korollisten rahoitusvelkojen koronmuutosten ajankohdat (milj. euroa) 31.12.2009, nimellisarvoon

Ajankohta, jolloin koronmuutos tapahtuu	alle 1 vuosi	1–5 vuoden sisällä	yli 5 vuoden sisällä	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Yritystodistustulot	74,0			74,0
Joukkovelkakirjalainat	50,0			50,0
Velat rahoituslaitoksilta	80,3			80,3
Rahoitusleasing	3,2			3,2
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalainat		525,9		525,9
Rahoitusleasing		2,8	17,3	20,1
Yhteensä	207,5	528,7	17,3	753,5

Korollisten sijoitusten koronmuutosten ajankohdat (milj. euroa) 31.12.2009, nimellisarvoon

Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit		
Rahamarkkinasijoitukset	11,9	11,9
Yhteensä	11,9	11,9

Herkkyysanalyysi sisältää taseen 31.12.2009 (31.12.2008) sisältämät rahoitusvelat. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö. Korkopositioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

Milj. euroa	2009		2008	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Korkotason muutos +/-1%	+/- 2,0		+/- 4,3	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Valuuttakurssiriski

Elisa-konsernin rahavirroista valtaosa on euromääräistä, joten yhtiön altistuminen valuuttariskille (ekonominen riski ja transaktioriski) on vähäistä. Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssiriskit aiheutuvat kansainvälisestä yhdysliikenteestä sekä vähäisessä määrin hankinnoista. Keskeisimmät valuutat ovat Kansainvälisen valuuttarahaston korivaluutta (SDR), Yhdysvaltain dollari (USD) ja Viron kruunu (EEK). Tilikauden aikana valuuttakurssisuojaus ei käytetty. Yhtiön rahoitusvelkoihin ei sisälly valuuttariskiä.

Konsernin omaan pääomaan sisältyvä ulkomaisten tytäryhtiöiden muuntoeropositio on vähäinen. Muuntoeropositiota ei ole tilivuoden aikana suojattu.

CDS- ja CDO-järjestelyt perustuvat yhdysvaltain dollareihin (Ks. kuvaus liite 33). Elisan euromääräisenä ilmoitetut riskit ja vastuut muuttuvat siten EUR/USD-valuuttakurssin muutoksen myötä.

Elisan valuuttapositio 31.12.2009

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat	Ulkomaisten tytärten nettosijoitukset
SDR	2,0	4,4	
USD		1,1	
EEK			60,7

Elisan valuuttapositio 31.12.2008

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat	Ulkomaisten tytärten nettosijoitukset
SDR	4,7	9,4	
USD		0,5	
EEK			60,7

Kahdenkymmenen prosenttiyksikön muutos vaikuttaisi konsernin omaan pääomaan 12,1 milj. euroa (12,1 milj. euroa) ja 0,7 milj. euroa voittoon ennen veroja (1,1 milj. euroa).

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskienhallinnan tavoitteena on konsernin rahoituksen varmentaminen kaikissa tilanteissa. Yhtiön keskeisin rahoitusjärjestely on 1 000 miljoonan euron EMTN-ohjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 600,0 miljoonan euron määrästä joukkovelkakirjalainoja. Yhtiöllä on lisäksi 250 miljoonan euron yritystodistusohjelma sekä 300 miljoonan euron sitovat syndikoidut luottolimitit. Näistä 17.6.2012 erääntyvä 170 miljoonaa euroa ja 21.11.2014 erääntyvä 130 miljoonaa euroa ovat nostamatta 31.12.2009. Lainojen marginaali määräytyy yhtiön luottoluokituksen pohjalta.

Elisa on hankkinut kansainväliset luottoluokitukset osana rahoituksensa varmentamista. Moody's Investor Services on luokittanut Elisan pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan Baa2 (outlook stable). Standard & Poor's on luokittanut yhtiön pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan BBB (outlook stable) ja lyhytaikaiset sitoumukset luokkaan A-2.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat limiitit

Milj. euroa	2009	2008
Rahat ja pankkisaamiset	31,0	33,0
Luottolimitit	300,0	225,0
Yhteensä	331,0	258,0

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimitit vähennettynä Elisan liikkeeseenlaskemilla yritystodistuksilla olivat 257,0 milj. euroa 31.12.2009 (202,4 milj. euroa).

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvat rahavirrat on esitetty liitteessä 30.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohteet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään vuosittain. Vuoden 2008 aikana sijoituskohteita ja niiden limiittejä tarkistettiin johtuen rahoitusmarkkinoiden epävakaasta tilanteesta. Johdannaispimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa.

Elisan luottojohdannaisjärjestelyyn liittyy 60 milj. dollarin takausriski, ks. liitetieto 33.

Liiketoimintayksiköt vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Yksiköillä on kirjallisesti laaditut luottopolitiikat, jotka noudattavat pääosin yhteneväisiä periaatteita. Uusien asiakkaiden luottotiedot tarkastetaan ulkoisista lähteistä aina, kun myydään jälkikäitelaskutettavia tuotteita tai palveluita. Myytäessä lisää olemassa oleville asiakkaille luottokelpoisuus tarkastetaan omien reskontratietojen perusteella. Elisa voi myös periä ennako- tai takuumaksuja luottopolitiikan mukaisesti.

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä johtuen konsernin suuresta asiakaskannasta; 10 suurinta asiakasta edustaa n. 7 %a asiakaslaskutuksesta. Konsernin myyntisaamisista on vähennetty epävarmoja saatavia 9,4 milj. euroa (11,7 milj. euroa). Konsernin aikaisempi kokemus myyntisaamisten perinnästä vastaa kirjattuja arvonalennuksia. Konserni on vuodesta 2007 lähtien myynyt määritettyjen asiakasryhmien yli 136 päivää erääntyneet myyntisaamiset. Näiden seikkojen perusteella johto uskoo, ettei konsernin myyntisaamisiin sisälly merkittävää luottoriskiä. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedossa 23.

Elisan myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin Comptel Oyj:n osakkeista, jotka noteerataan julkisesti. Herkkyysanalyysi sisältää taseen 31.12.2009 (31.12.2008) sisältämät osakkeet. Osakekurssin muutokseksi analyysissä on oletettu kaksikymmentä prosenttiyksikköä.

Milj. euroa	2009		2008	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Comptelin osakekurssin muutos +/-20%	+/- 0	+/- 2,2	+/- 0	+/- 2,0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Pääomarakennetta koskevat lisätiedot

Elisan pääoma koostuu omasta pääomasta ja velasta. Liiketoiminnan kehittämiseksi Elisa voi toteuttaa laajennusinvestointeja ja yritysos-toja, jotka voidaan rahoittaa joko omalla pääomalla tai velalla joko suoraan tai välillisesti.

Yhtiön omavaraisuustavoite on yli 35 % ja nettovelka/käyttökate 1,5–2,0. Nettovelka/käyttökate-tunnusluku lasketaan kertaluonteisista eristä puhdistettuna.

Yhtiön pääomanpalautus omistajille koostuu osingoista, muusta vapaan oman pääoman jakamisesta sekä omien osakkeiden hankinnasta. Varsinainen voitonjako on 40–60 % tilikauden tuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan jakaa lisävoitonjakoa. Jakoehdotusta tai -pääöstä tehdessään hallitus ottaa huomioon yhtiön taloudellisen aseman, tulevat rahoitustarpeet ja asetetut taloudelliset tavoitteet.

Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

	31.12.2009	31.12.2008
Korollinen nettovelka	718,5	811,6
Oma pääoma yhteensä	900,0	875,0
Pääoma yhteensä	1 618,5	1 686,6
Velkaantumisaste	79,8 %	92,7 %
Nettovelka/käyttökate	1,5	1,7
Omavaraisuusaste	46,1 %	43,3 %

Käytettävissä olevat rahoituslähteet

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiön tavoitteena on pitää hallituksella riittävä joustavuus omien osakkeiden liikkeeseenlaskuun. Yhtiökokous tekee päätöksen osakeantivaltuutuksen määrästä. Valtuutusta on käytetty pääsääntöisesti yritysjärjestelyiden yhteydessä.

Oma pääoma	31.12.2009	31.12.2008
Hallussa olevat osakkeet, 1000 kpl	10 689	10 689
Osakeantivaltuutus, 1000 kpl	50 000	49 639
Yhteensä enintään, 1000 kpl ¹⁾	50 000	49 639
Osakekurssi	15,96	12,30
Yhteensä, milj. eur	798,0	610,6

Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiö pitää yllä lainaohjelmia ja luottojärjestelyitä, joiden puitteissa voidaan tehdä nopeasti liikkeeseenlaskuja. Järjestelyt ovat sitovia ja ei-sitovia ja niiden puitteissa voidaan tehdä liikkeeseenlaskuja eri juoksuajoille.

Velkapääoma	31.12.2009	31.12.2008
Yritystodistusohjelma (ei sitova) ²⁾	176,0	194,4
Syndikoidut luotot (sitova) ³⁾	300,0	225,0
EMTN-ohjelma (ei sitova) ⁴⁾	400,0	
Yhteensä	876,0	419,4
Oma pääoma ja velkapääoma yhteensä	1 674,0	1 030,0

¹⁾ Omien osakkeiden liikkeellelaskuvaltuus 31.12.2009 oli enintään 50 000 000 kpl. Tämä voi tapahtua uusien osakkeiden liikkeeseenlaskulla tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden myynnillä.

²⁾ Yritystodistusohjelman koko on 250 milj. euroa, josta oli 31.12.2009 käytössä 74,0 milj. euroa.

³⁾ Elisalla on kaksi sitovaa syndikoitua luottojärjestelyä yhteensä 300 milj. euroa. Järjestelyt olivat 31.12.2009 nostamatta.

⁴⁾ Elisalla on eurooppalainen joukkovelkakirjalainaohjelma (EMTN), jonka kokonaismäärä on 1 000 milj. euroa. Siitä oli 31.12.2009 käytössä 600,0 milj. euroa. Ohjelma päivitettiin 27.3.2009, ja se on voimassa vuoden ajan päivityksestä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

35. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Konsernin tytäryhtiöt	Kotipaikka	31.12.2009 Konsernin omistus- osuus-%
Dial Media Oy	Helsinki	100
Doneto Oy	Helsinki	100
Ecosite Oy	Espoo	100
Electur Oy	Helsinki	100
Elisa Eesti As	Tallinna	100
Elisa Links Oy	Helsinki	100
Excenta Oy	Pori	51
Fiaset Oy	Jyväskylä	100
Fonetic Oy	Jyväskylä	100
JMS Group Oy	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Brahenkartano	Turku	60
Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulma	Paimio	77
Kiinteistö Oy Raision Luolasto	Espoo	100
Kiinteistö Oy Rinnetorppa	Kuusamo	80
Kiinteistö Oy Tapiolan Luolasto	Espoo	100
LNS Kommunikation AB	Tukholma	100
Preminet Oy	Helsinki	100
OOO LNR	Pietari	100
Saunalahti Group Oyj	Espoo	100
Helsingin Netti Media Oy	Helsinki	100
Supertel Oy	Helsinki	100
SIA Radiolinja Latvija	Riika	100
Tampereen Tietoverkko Oy	Tampere	63
UAB Radiolinja	Vilna	100
Xenetic Oy	Helsinki	100

Konsernin osakkuusyhtiöt

City-Suvanto Oy	Joensuu	33
Kiinteistö Oy Herrainmäen Luolasto	Tampere	50
Kiinteistö Oy Lauttasaarentie 19	Helsinki	42
Kiinteistö Oy Runeberginkatu 43	Helsinki	30
Kiinteistö Oy Stenbäckinkatu 5	Helsinki	40
Suomen Numerot NUMPAC Oy	Helsinki	33

Merkittävät omistusten muutokset on esitetty liitetietojen kohdassa 2. Yrityshankinnat ja 3. Yritysmuunnit.

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa ovat toteutuneet seuraavat liiketapahtumat:

Ostot lähipiiriin kanssa:

Milj. euroa	2009	2008
Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset	0,6	0,4
Yhteensä	0,6	0,4

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 7.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Tunnusluvut

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2009	IFRS 2008	IFRS 2007
TULOSLASKELMA			
Liikevaihto, milj. euroa	1 430	1 485	1 568
Liikevaihdon muutosprosentti	-3,7 %	-5,3 %	3,3 %
Käyttökate, milj. euroa	484	472	499
Käyttökate, % liikevaihdosta	33,8 %	31,8 %	31,8 %
Liikevoitto, milj. euroa	267	264	302
Liikevoitto, % liikevaihdosta	18,7 %	17,8 %	19,3 %
Tulos ennen veroja, milj. euroa	235	228	285
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	16,4 %	15,3 %	18,2 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	19,9 %	18,5 %	18,8 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	16,0 %	15,6 %	18,3 %
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	10	11	8
Tutkimus- ja kehitysmenot, % liikevaihdosta	0,7 %	0,7 %	0,5 %
TASE			
Velkaantumisaste (gearing), %	79,8 %	92,8 %	71,3 %
Maksuvalmius (current ratio)	0,8	0,9	1,1
Omavaraisuusaste, %	46,1 %	43,3 %	47,9 %
Koroton vieras pääoma, milj. euroa	315	311	385
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 965	2 030	2 175
SIIJOITUKSET			
Osakkeiden hankinnat, milj. euroa	6	15	12
josta osakevaihdolla hankitut			5
INVESTOINNIT KÄYTTÖMAISUUTEEN			
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	171	184	206
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	11,9 %	12,4 %	13,2 %
HENKILÖSTÖ			
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	3 216	2 946	3 299
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	445	504	475

Tilaukanta ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

Osakekohtaiset tunnusluvut ¹⁾

	IFRS 2009	IFRS 2008	IFRS 2007
Osakepääoma, euroa	83 033 008,00	83 033 008,00	83 033 008,00
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa	155 618 957	155 618 957	158 257 610
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	155 618 957	157 449 911	159 417 319
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa, laimennettu	155 809 082	155 618 957	158 257 610
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, laimennettu	155 809 082	157 449 911	159 417 319
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa ²⁾	2 484	1 914	3 323
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1,13	1,12	1,38
Osakekohtainen osinko, euroa		0,60	
Osinko tuloksesta, %		53,0 %	
Osakekohtainen pääomanpalautus, euroa	0,92 ^{*)}	0,40	1,80
Pääomanpalautus tuloksesta, %	81,2 %	35,3 %	129,6 %
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	5,78	5,61	6,53
Hinta/voitto-suhde (P/E)	14,1	11,0	15,2
Efektiiivinen osinkotuotto, % ²⁾		4,88 %	
Efektiiivinen pääomanpalautustuotto, % ²⁾	5,76 %	3,25 %	8,57 %
Osakkeen kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä			
Keskikurssi, euroa	12,01	15,02	21,31
Kurssi vuoden lopussa, euroa	15,96	12,30	21,00
Alin kurssi, euroa	9,69	9,85	18,63
Ylin kurssi, euroa	15,99	22,18	24,41
Osakkeiden pörssivaihdon kehitys			
Kokonaisvaihto 1 000 kpl	180 605	338 825	316 087
Vaihdon osuus osakkeiden määrästä, % ³⁾	116 %	218 %	200 %

^{*)} Hallitus ehdottaa, että pääomanpalautusta jaetaan 0,92 euroa osakkeelta.

¹⁾ Osakkeiden lukumäärät on esitetty ilman Elisa-konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Omat osakkeet on huomioitu tunnuslukuja laskettaessa.

²⁾ Laskettu vuoden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin perusteella.

³⁾ Laskettu suhteessa tilikauden keskimääräiseen osakemäärään.

Tunnusluvut

Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Oman pääoman tuotto % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoituskulut rahoitusveloista}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$	x 100
Velkaantumisaste (gearing) %	$\frac{\text{Korolliset velat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Maksuvalmius (current ratio)	$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat}}{\text{Lyhytaikaiset velat – saadut ennakot}}$	
Omavaraisuaste %	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	x 100

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Osakekohtainen osinko *)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Efektiivinen osinkotuotto *)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$	x 100
Osinko tuloksesta prosentteina *)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Hinta/voitto-suhde (PE-luku)	$\frac{\text{Pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	

*) Laskentakaavoja sovelletaan myös pääomanpalautuksen tunnuslukuihin.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2009	1.1.–31.12. 2008
Liikevaihto	1	1 196,1	1 296,2
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-0,4	-0,1
Liiketoiminnan muut tuotot	2	23,9	11,6
Materiaalit ja palvelut	3	-476,5	-570,3
Henkilöstökulut	4	-163,4	-157,9
Poistot ja arvonalentumiset	5	-239,5	-233,7
Liiketoiminnan muut kulut		-155,4	-178,9
Liikevoitto/tappio		184,8	166,9
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-29,4	-34,9
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä		155,4	132,0
Satunnaiset erät	8	-5,9	-4,1
Voitto/tappio satunnaisten erien jälkeen		149,5	127,9
Tilinpäätössiirrot	9	-4,7	-2,0
Tuloverot	10	-56,7	-48,6
Tilikauden voitto/tappio		88,1	77,3

Emoyhtiön tase, FAS

Milj. euroa	Liite	31.12.2009	31.12.2008
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	565,3	651,3
Aineelliset hyödykkeet	11	482,3	489,8
Sijoitukset	12	90,3	84,8
		1 137,9	1 225,9
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	29,2	18,2
Pitkäaikaiset saamiset	14	17,0	17,0
Lyhytaikaiset saamiset	15	249,7	297,1
Rahat ja pankkisaamiset		22,8	24,8
		318,7	357,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 456,6	1 583,0
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osaikapääoma	16	83,0	83,0
Omat osakkeet		-201,9	-201,9
Vararahasto		3,4	3,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		186,7	248,9
Edellisten tilikausien voitto		266,5	281,9
Tilikauden voitto/tappio		88,1	77,3
		425,8	492,6
Tilinpäätössiirtojen kertymä		16,3	11,7
Pakolliset varaukset	17	3,8	5,0
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	582,6	663,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	428,1	410,7
		1 010,7	1 073,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 456,6	1 583,0

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

Milj. euroa	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen satunnaisia eriä	155,4	132,0
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	239,5	233,7
Muut rahoitustuotot ja -kulut	29,3	35,3
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot (-/+)	-0,8	-0,6
Osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot (-/+)	0,1	0,0
Pakollisen varauksen muutos tuloslaskelmassa	-1,2	-3,8
Muut oikaisut	0,0	0,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	422,3	397,0
Käyttöpääoman muutos	12,4	89,0
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	434,7	486,0
Saadut osingot	2,3	3,0
Saadut korot	9,0	16,9
Maksetut korot	-37,3	-53,0
Maksetut tuloverot	-53,3	-56,8
Liiketoiminnan nettorahavirta	355,4	396,1
Investointien rahavirrat		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-146,3	-150,9
Käyttöomaisuuden myynti	1,2	0,4
Investoinnit osakkeisiin ja muihin sijoituksiin	-8,6	-7,2
Luovutustulot osakkeista ja muista sijoituksista	1,3	0,2
Myönnettyt lainat	-2,4	-7,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	49,8	22,2
Investointien nettorahavirta	-105,0	-142,5
Rahavirta investointien jälkeen	250,4	253,6
Rahoituksen rahavirrat		
Omien osakkeiden hankkiminen		-43,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot		80,0
Pitkäaikaisten lainojen maksut	-36,5	-30,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-56,6	39,1
Maksetut osingot	-155,2	-284,2
Annetut/saadut konserniavustukset	-4,1	
Rahoituksen nettorahavirta	-252,4	-238,4
Rahavarojen muutos	-2,0	15,2
Rahavarat tilikauden alussa	24,8	9,6
Rahavarat tilikauden lopussa	22,8	24,8

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Elisa Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöön perustuvia laskentaperiaatteita noudattaen.

Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Tilikauden ja vertailuvuoden tilinpäätökset eivät ole keskenään vertailukelpoiset johtuen pääasiassa vertailuvuonna tapahtuneista liiketoimintojen ulkoistuksista. Lisäksi vuoden 2008 tilinpäätökseen sisältyy kertaluonteisia eräiä.

Vuoden 2008 kertaluonteiset erät:

- irtisanomisista johtuvat henkilöstömenot 6,6 milj. euroa

Ulkomaanrahan määrien erien muuntaminen

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättämispäivänä ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan Euroopan keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvona esitetään taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumisilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin.

Tilikauden suunnitelman mukaisen ja kokonaispoistojen erotus emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Sulautuvista yhtiöistä siirtynyt kertynyt negatiivinen poistoero on tuloutettu. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan taloudellisen käyttöön perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Suunnitelman mukaiset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10–25 vuotta
Puhelinkeskukset	6–10 vuotta
Kaapeliverkko	8–15 vuotta
Telepäätelaitteet (asiakkaille vuokratut)	2–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan. Vaihto-omaisuuden hinnoittelussa käytetään painotettua keskihintaa.

Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin kirjataan jälleenhankintahintaan. Sijoitukset sijoitus- ja yritystodistuksiin kirjataan hankintamenuon, koska jälleenhankintahinnan ja hankintamenuon erotus ei ole merkittävä.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Asiakailta laskutettavat ja muille puhelinyhtiöille sellaiseen tilittävät yhdysliikennemaksut esitetään myyntituottojen vähennyseränä (KILA 1995/1325).

Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetään liiketoiminnan, osakkeiden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset sekä huoneistojen vuokratuotot.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehityksen menot kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehityksen menot kirjataan vuosikuluksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset ym. merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin silloin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenoon, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenoa.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen ja joiden toteutumista pidetään varmana tai todennäköisenä ja joita vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen, kirjataan kuluksi tuloslaskelman ao. kuluerään. Taseessa ne esitetään pakollisissa varauksissa silloin, kun niiden täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä. Muussa tapauksessa ne esitetään siirtoveltoissa.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin eriin on kirjattu saadut ja annetut konserniavustukset sekä fuusiovoitot ja -tappiot.

Tuloverot

Tilikaudelle kuuluvat tuloverot jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamia.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Myyntituotot ja liikevaihto

Milj. euroa	2009	2008
Myyntituotot	1 280,5	1 370,8
Yhdysliikennemaksut ja muut oikaisuerät	-84,4	-74,6
Liikevaihto yhteensä	1 196,1	1 296,2

Maantieteellinen jakauma

Suomi	1 155,1	1 247,8
Muu Eurooppa	37,2	43,3
Muut maat	3,8	5,1
Yhteensä	1 196,1	1 296,2

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2009	2008
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,8	0,5
Osakkeiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	0,0	1,0
Muut ¹⁾	23,1	10,1
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	23,9	11,6

¹⁾ Muut tuottoerät sisältävät pääasiassa huoneistojen vuokratuottoja, tytäryhtiöiltä veloitetuja hallintopalvelutuottoja, saatuja vahingonkorvauksia sekä muita tavanomaisia liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja.

3. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2009	2008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	44,9	66,9
Varastojen muutos	-11,2	5,0
	33,7	71,9
Ulkopuoliset palvelut	442,8	498,4
Materiaalit ja palvelut yhteensä	476,5	570,3

4. Henkilöstökulut

Milj. euroa	2009	2008
Palkat ja palkkiot	131,7	128,4
Eläkekulut	23,7	20,9
Muut henkilösivukulut	8,0	8,6
Henkilöstökulut yhteensä	163,4	157,9

Henkilöstö keskimäärin	2 569	2 567

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot, euroa

	2009	2008
Kuukausipalkka	476 820,00	486 080,00
Tulospalkkiot	306 180,00	155 719,64
Luontoisedut	14 960,00	16 213,00
Osakeperusteiset maksut ^{*)}		1 031 467,60
	797 960,00	1 689 480,24

^{*)} Vuonna 2008 annettiin osakepalkkiojärjestelmän 2006 puitteissa toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalle Elisa Oyj:n osakkeita 31 923 kpl arvoltaan 464 160,42 euroa ja rahana maksettiin 567 307,18 euroa.

Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen 60 prosentin tasoa vastaavalla kokonaiseläkkeellä.

Hallituksen palkat ja palkkiot, euroa	2009	2008
Risto Siilasmaa	115 500,00	112 000,00
Pertti Korhonen	67 500,00	53 000,00
Ari Lehtoranta	48 500,00	
Raimo Lind	50 000,00	
Eira Palin-Lehtinen	68 000,00	54 000,00
Ossi Virolainen	80 000,00	87 000,00
Tomas Otto Hansson	16 500,00	53 500,00
Orri Hauksson	17 500,00	53 500,00
Pekka Ketonen		34 000,00
Mika Ihamuotila		24 000,00
Lasse Kurkilahti		20 500,00
Matti Manner		21 000,00
	463 500,00	512 500,00

Hallituksen jäsenille on maksettu seuraavat yhtiökokouksen päättämät palkkiot: puheenjohtajan kuukausipalkkio 9 000 euroa/kk, varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkio 6 000 euroa/kk, jäsenen kuukausipalkkio 5 000 euroa/kk ja kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö. Kuukausipalkkiot on maksettu vuosineljännesten lopussa vähennettynä ennakonpidätyksellä ja näillä palkkioilla on hankittu yhtiön osakkeita pörsissä. Osakkeilla on neljän vuoden luovutusrajoitus, joka kuitenkin päättyy hallituksen jäsenyyden päättyessä.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

5. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2009	2008
Poistot aineettomista hyödykkeistä	108,7	98,4
Poistot aineellisista hyödykkeistä	130,8	135,3
Yhteensä	239,5	233,7

Tase-eräkohtainen erittely poistoista sisältyy kohtaan Pysyvät vastaavat.

6. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2009	2008
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,2
Veroneuvonta	0,1	0,0
Muut palvelut	0,4	0,7
	0,6	0,9

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2009	2008
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,3	2,0
Muilta	1,0	1,1
Osinkotuotot yhteensä	2,3	3,1

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,7	1,9
Muilta	8,3	11,9
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	9,0	13,8
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	11,3	16,9

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-0,2	-0,3
Muille	-40,5	-51,5
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-40,7	-51,8

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-29,4	-34,9

8. Satunnaiset erät

Milj. euroa	2009	2008
Satunnaiset kulut		
Maksetut konserniavustukset	-5,9	-4,1
Satunnaiset erät yhteensä	-5,9	-4,1

9. Tilinpäätössiirrot

Milj. euroa	2009	2008
Poistoeron muutos	-4,7	-2,0
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-4,7	-2,0

10. Tuloverot

Milj. euroa	2009	2008
Tuloverot satunnaisista eristä	-1,5	-1,1
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-55,2	-46,7
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	-0,8
Tuloverot yhteensä	-56,7	-48,6

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

11. Pysyvät vastaavat / Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet						
2009 Milj. euroa	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	0,0	13,6	769,1	207,0	37,8	1 027,5
Lisäykset	0,3	1,4		10,6	10,5	22,8
Vähennykset				-0,2		-0,2
Siirrot erien välillä	0,5	1,0		34,6	-36,3	-0,2
Hankintameno 31.12.2009	0,8	16,0	769,1	252,0	12,0	1 049,9
Kertyneet poistot 1.1.2009	0,0	8,6	238,4	129,2		376,2
Tilikauden poisto	0,1	2,2	77,0	29,1		108,4
Kertyneet poistot 31.12.2009	0,1	10,8	315,4	158,3		484,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	0,7	5,2	453,7	93,7	12,0	565,3

Aineelliset hyödykkeet						
2009 Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	5,1	57,9	1 808,2	34,6	23,6	1 929,4
Lisäykset		2,6	103,8	0,0	16,9	123,3
Vähennykset	-0,1	-1,3	-0,9			-2,3
Siirrot erien välillä		2,3	14,0	0,0	-16,1	0,2
Hankintameno 31.12.2009	5,0	61,5	1 925,1	34,6	24,4	2 050,6
Kertyneet poistot 1.1.2009		27,5	1 380,5	31,6		1 439,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-1,3	-0,3			-1,6
Tilikauden poisto		3,1	126,6	0,6		130,3
Kertyneet poistot 31.12.2009		29,3	1 506,8	32,2		1 568,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	5,0	32,2	418,3	2,4	24,4	482,3

Aineettomat hyödykkeet						
2008 Milj. euroa	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	0,0	11,9	769,1	170,8	52,2	1 004,0
Lisäykset	0,0	1,0		7,6	14,1	22,7
Siirrot erien välillä		0,7		28,6	-28,5	0,8
Hankintameno 31.12.2008	0,0	13,6	769,1	207,0	37,8	1 027,5
Kertyneet poistot 1.1.2008	0,0	6,6	161,2	109,8		277,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,2		0,2
Tilikauden poisto	0,0	2,0	77,2	19,2		98,4
Kertyneet poistot 31.12.2008	0,0	8,6	238,4	129,2		376,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	0,0	5,0	530,7	77,8	37,8	651,3

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet

2008 Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	5,2	55,8	1 681,5	34,6	25,9	1 803,0
Lisäykset		2,0	110,7		15,5	128,2
Vähennykset	-0,1	-0,7	-0,3	0,0		-1,1
Siirrot erien välillä		0,8	16,3		-17,8	-0,7
Hankintameno 31.12.2008	5,1	57,9	1 808,2	34,6	23,6	1 929,4
Kertyneet poistot 1.1.2008		25,1	1 249,4	30,7		1 305,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,6	-0,3			-0,9
Tilikauden poisto		3,0	131,4	0,9		135,3
Kertyneet poistot 31.12.2008		27,5	1 380,5	31,6		1 439,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	5,1	30,4	427,7	3,0	23,6	489,8

12. Sijoitukset

2009 Milj. euroa	Konserni- yritykset	Osakkeet Osakkuus- yritykset	Muut yritykset	Saamiset Konserni- yritykset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	60,4	5,2	16,6	2,9	85,1
Lisäykset	5,8		0,5	0,7	7,0
Myyntit/vähennykset	-1,4		-0,1		-1,5
Hankintameno 31.12.2009	64,8	5,2	17,0	3,6	90,6
Arvon alentumiset 1.1.2009			-0,3		-0,3
Arvon alentumiset 31.12.2009			-0,3		-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	64,8	5,2	16,7	3,6	90,3

Julkisesti noteerattujen osakkeiden jälleenhankintahinta 31.12.2009 oli 11,0 milj. euroa kirjanpitoarvoa korkeampi (9,7 milj. euroa 31.12.2008). Saamisiin sisältyvän 1,4 milj. euron pääomalinasaamisen kertyneitä korkoja 0,1 milj. euroa ei ole varovaisuuden periaatetta noudattaen kirjattu.

Luettelo yhtiön tytäryrityksistä löytyy Konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 35.

2008 Milj. euroa	Konserni- yritykset	Osakkeet Osakkuus- yritykset	Muut yritykset	Saamiset Konserni- yritykset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	54,2	5,3	13,4	1,8	74,7
Lisäykset	6,2		3,3	1,1	10,6
Myyntit/vähennykset		-0,1	-0,1		-0,2
Hankintameno 31.12.2008	60,4	5,2	16,6	2,9	85,1
Arvon alentumiset 1.1.2008			-0,3		-0,3
Arvon alentumiset 31.12.2008			-0,3		-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	60,4	5,2	16,3	2,9	84,8

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

13. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2009	2008
Aineet ja tarvikkeet	11,8	7,5
Keskeneräiset tuotteet	0,6	1,0
Valmiit tuotteet/tavarat	16,6	9,7
Ennakkomaksut	0,2	
Vaihto-omaisuus yhteensä	29,2	18,2

14. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2009	2008
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	5,7	6,5
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	3,0	
Lainasaamiset ¹⁾	0,1	0,1
Muut saamiset	0,0	0,5
Siirtosaamiset ²⁾	8,2	9,9
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	17,0	17,0

¹⁾ Lainasaamiset sisältävät 0,1 milj. euroa lainasaamisia Sofia Digital Oy:ltä.

²⁾ Siirtosaamisiin 31.12.2009 sisältyy joukkovelkakirjalainojen emissio-tappiojaksotuksia 1,6 milj. euroa (3,5 milj. euroa 31.12.2008) sekä vuokraennakoita 6,5 milj. euroa (6,4 milj. euroa).

15. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	2009	2008
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	47,7	21,0
Lainasaamiset	15,8	35,8
Siirtosaamiset	0,2	0,2
	63,7	57,0
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	171,5	222,9
Muut saamiset	0,6	1,7
Siirtosaamiset ¹⁾	13,9	15,5
	186,0	240,1
Yhteensä	249,7	297,1

¹⁾ Siirtosaamiset 31.12.2009 muodostuvat korkosaamisista 8,1 milj. euroa (8,4 milj. euroa 31.12.2008) ja tavanomaisista liikekulojen jaksotuksista.

16. Oma pääoma

Milj. euroa	2009	2008
Osakepääoma 1.1.	83,0	83,0
Osakepääoma 31.12.	83,0	83,0
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	-201,9	-165,6
Omien osakkeiden hankinta		-43,3
Omien osakkeiden luovutus		7,0
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	-201,9	-201,9
Vararahasto 1.1.	3,4	3,4
Vararahasto 31.12.	3,4	3,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	248,9	533,8
Pääoman palautus	-62,2	-284,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	186,7	248,9
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	359,2	288,9
Osingonjako	-93,4	
Vanhoiden osinkovelkojen palautus	0,7	
Omien osakkeiden luovutus		-7,0
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	266,5	281,9
Tilikauden voitto	88,1	77,3
Oma pääoma yhteensä	425,8	492,6

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Edellisten tilikausien voittovarot	266,5	281,9
Omien osakkeiden rahasto	-201,9	-201,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	186,7	248,9
Tilikauden voitto	88,1	77,3
Yhteensä voitonjakokelpoisia varoja 31.12.	339,4	406,2

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

17. Pakolliset varaukset

Milj. euroa	2009	2008
Eläkevaraukset	2,3	3,5
Muut pakolliset varaukset ¹⁾	1,5	1,5
Pakolliset varaukset yhteensä	3,8	5,0

¹⁾ Muut pakolliset varaukset koostuvat irtisanottujen henkilöiden työelvoitteettoman ajan palkoista henkilösivukuluineen sekä tyhjen toimitilojen vuokravarauksesta.

Varauksia käytettiin 2,7 milj. euroa vuonna 2009 (11,7 milj. euroa vuonna 2008).

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2009	2008
Korollinen		
Joukkovelkakirjalainat	525,9	575,9
Rahoituslaitoslainat	50,0	80,0

Koroton		
Muut velat	0,3	
Siirtovelat	6,4	7,1
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	582,6	663,0

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Joukkovelkakirjalainat		300,0
Rahoituslainat	50,0	50,0

19. Lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2009	2008
Korollinen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Konsernitilivelka	40,9	13,5
Muut velat	0,1	0,6
	41,0	14,1
Velat muille		
Joukkovelkakirjalainat	50,0	36,0
Rahoituslaitoslainat	30,0	75,0
Muut velat	74,0	56,1
	154,0	167,1
Korollinen yhteensä	195,0	181,2

Koroton

Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	7,3	4,9
Muut velat	6,0	4,1
	13,3	9,0
Velat muille		
Saadut ennakot	2,3	1,7
Ostovelat	121,9	120,4
Muut velat	30,4	40,9
Siirtovelat ¹⁾	65,2	57,5
	219,8	220,5
Koroton yhteensä	233,1	229,5
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	428,1	410,7

¹⁾ Siirtovelat 31.12.2009 muodostuvat seuraavista jaksotuksista: palkat ja palkkiot henkilösivukuluineen 31,1 milj. euroa (26,4 milj. euroa 31.12.2008), korkokulut 21,5 milj. euroa (20,1 milj. euroa), tuloverot 6,1 milj. euroa (2,6 milj. euroa) sekä muut tavanomaiset pääosin tulonakoiden jaksotukset 6,5 milj. euroa (8,4 milj. euroa).

20. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. euroa	2009	2008
Annetut pantit		
Annetut pankkitalletukset omasta velasta	0,5	0,5
Annetut takaukset		
Muiden puolesta ¹⁾	42,3	44,3
Yhteensä	42,8	44,8

¹⁾ Annetuista takauksista 41,6 milj. euroa liittyy Konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33. kuvattuun QTE-järjestelyyn. Elisa Oyj solmi syyskuussa 1999 vuokraus-/takaisinvuokraussopimuksen (ns. QTE-järjestely) yhdysvaltalaisen rahoituslaitosten kanssa. Järjestelyn kohteena oli televerkon laitteita, joiden omistusoikeus pysyi sopimuksen mukaan Elisa Oyj:llä. Järjestelyn kokonaisvuokramaksut ja -saamiset suoritettiin järjestelyn teko hetkellä, jolloin yhtiöille jäi noin 13 milj. euron nettokorvaus. Sopimus päätettiin marraskuussa 2008.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Leasing- ja vuokrasopimusvastuut

Milj. euroa	2009	2008
Televerkon leasingvastuut ¹⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,8	2,7
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2,3	3,1
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,3	1,3
	4,4	7,1
Muut leasingvastuut ²⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	7,6	8,9
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	6,5	9,1
	14,1	18,0
Takaisinostovastuut yhteensä ³⁾	0,0	1,1
Vuokravastuut kiinteistöistä ⁴⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	13,4	15,1
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	37,9	40,9
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	97,2	104,1
	148,5	160,1
Leasing- ja vuokrasopimusvastuut yhteensä	167,1	186,3

¹⁾ Koostuu eräistä yksilöidyistä gsm-verkon laitteista sekä runkoverkkoyhteyksien käyttöoikeuskorvauksista.

²⁾ Leasingvastuut koostuvat pääosin autoista, konttoritekniikasta ja it-laitteistoista.

³⁾ Takaisinostovastuut liittyvät pääosin televerkon leasingrahoitteisiin laitteisiin sekä asiakkaiden leasingrahoituksella rahalaitoksilta ostamiin päätelaitteisiin kuten vaihteisiin.

⁴⁾ Vuokravastuut kiinteistöistä koostuvat liike-, toimi- ja teletilojen vuokrasopimuksista. Vuokravastuut on esitetty nimellishinnoin.

Johdannaissopimukset

Milj. euroa	2009	2008
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	150,0	150,0
Käypä arvo	1,5	1,0
Luottoriskin vaihtosopimus^{*)}		
Nimellisarvo	44,0	47,4
Käypä arvo	-	-

^{*)} Luottoriskin vaihtosopimus (CDS) liittyy QTE-sopimuksen takaajapankkiriskin suojaamiseen. CDS-sopimuksen käypä arvo on kirjattu alas tilinpäätöksessä 2008.

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu 31.12.2009 on 17,0 milj. euroa (15,1 milj. euroa).

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

1. Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 euroa.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakemäärä on 50 000 000 kappaletta ja enimmäismäärä 1 000 000 000 kappaletta. Tilikauden päättyessä Elisa Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 166 307 586 kappaletta, jotka kaikki ovat samanlaisia.

2. Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 18.3.2009 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla hallitus voi yhdellä tai useammalla päätöksellä antaa osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Osakeanti sekä erityisten oikeuksien nojalla annettavat osakkeet sisältyvät edellä määriteltyyn enimmäismäärään. Enimmäismäärä on noin 30 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista tällä hetkellä.

Osakeanti voi olla maksullinen tai maksuton ja voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan amin suunnattuna. Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Hallituksella on oikeus päättää kaikista muista osakkeiden antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 saakka.

Yhtiökokous valtuutti lisäksi hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta seuraavin ehdoin:

Hallitus voi päättää enintään 15 000 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeiden hankintahinta on enintään hankintahetkellä osakkeesta julkisessa kaupankäynnissä maksettava korkein hinta. Omien osakkeiden hankinnan toteuttamisessa voidaan tehdä pääomamarkkinoilla tavanomaisia johdannais-, osakelainaus- tai muita sopimuksia lain ja määräysten puitteissa.

Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi.

Hallituksella on oikeus päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2010 saakka ja se päättää 18.3.2008 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman valtuutuksen omien osakkeiden hankkimiseen.

3. Omat osakkeet

Tilikauden alussa Elisa Oyj omisti 10 688 629 omaa osaketta.

Varsinainen yhtiökokous 18.3.2009 valtuutti hallituksen omien osakkeiden hankkimiseen. Valtuutukset koskevat korkeintaan 15 000 000 omaa osaketta. Elisa Oyj ei hankkinut omia osakkeita valtuutuksen perusteella.

Tilikauden päättyessä Elisa Oyj omisti 10 688 629 omaa osaketta.

Elisan omistamalla Elisa Oyj:n osakkeilla ei ole merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Niiden osuus kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä on 6,43 prosenttia.

4. Hallituksen ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2009 oli 93 025 kappaletta osakkeita ja ääniä, ja niiden osuus kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä oli 0,06 prosenttia.

5. Kurssikehitys

Elisa Oyj:n osakkeen päätöskurssi 31.12.2009 oli 15,96 euroa. Vuoden ylin noteeraus oli 15,99 euroa, alin 9,69 euroa ja keskimurssi 12,01 euroa.

Tilikauden lopussa Elisa Oyj:n ulkona olevien osakkeiden markkina-arvo oli 2 484 miljoonaa euroa.

6. Noteeraus ja vaihto

Elisa Oyj:n osake noteerataan NASDAQ OMX Helsingin päälistalla kaupankäyntitunnuksella ELI1V. Osaketta vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä ajalla 1.1.–31.12.2009 kaikkiaan 180 604 669 kappaletta 2 170 milj. euron kokonaishintaan. Vaihto oli 116,1 prosenttia tilikauden lopun ulkona olevasta osakemäärästä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

7. Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2009

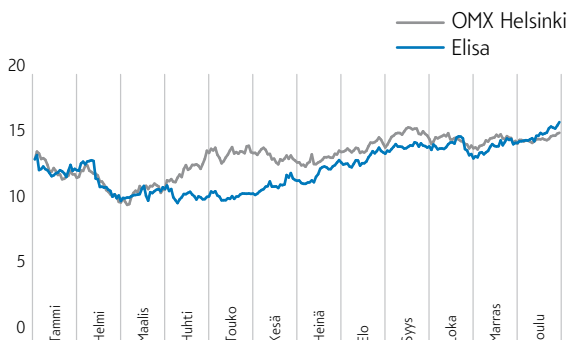
	Osakkeita	Osuus kaikista osakkeista, %
1. Yksityiset yritykset	28 859 848	17,35
2. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7 220 364	4,34
3. Julkisyhteisöt	21 237 756	12,77
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5 251 338	3,16
5. Kotitaloudet	45 521 011	27,37
6. Ulkomaat	1 649 255	0,99
7. Hallintarekisteröidyt	45 879 385	27,59
Elisa Oyj -konserni	10 688 629	6,43
Yhteensä	166 307 586	100,00

8. Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2009

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakkeita	%
1-100	29 594	12,96	1 563 100	0,94
101-1 000	194 577	85,20	39 439 141	23,71
1 001-10 000	3 908	1,71	9 351 395	5,62
10 001-100 000	236	0,10	6 581 885	3,96
100 001-1 000 000	42	0,02	10 838 874	6,52
1 000 001-	10	0,01	87 427 477	52,57
Kaikki yhteensä	228 367	100,00	155 201 872	93,32
Erytistileillä			417 085	0,25
Elisa Oyj -konserni			10 688 629	6,43
Liikkeeseenlaskettu määrä			166 307 586	100,00

10. Kurssikehitys päivittäin

Päätöskurssi, euroa

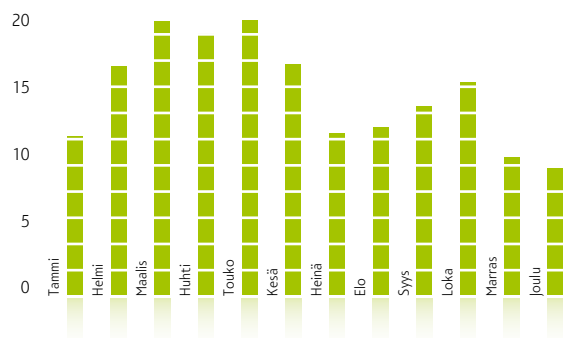

9. Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2009

Nimi	Osakkeita	%
1 Solidium Oy	16 631 000	10,00
2 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	10 151 976	6,10
3 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 845 788	2,91
4 Valtion Eläkerahasto	2 000 000	1,20
5 OP-Delta -Sijoitusrahasto	1 935 858	1,16
6 PHP Liiketoiminta Oyj	1 790 519	1,08
7 KPY Sijoitus Oy	1 475 556	0,89
8 Folketrygdfondet	1 303 551	0,78
9 Helsingin Kaupunki	1 124 690	0,68
10 Svenska Litteratursällskapet	740 000	0,44
11 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	683 844	0,41
12 Föreningen Konstsamfundet Rf	650 000	0,39
13 Sijoitusrahasto Nordea Suomi	626 000	0,38
14 Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	475 118	0,29
15 Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas	471 183	0,28
16 Eläke-Fennia Keskinäinen Vakuutusyhtiö	455 000	0,27
17 Etera	454 319	0,27
18 Nordea Pankki Suomi Oyj	440 850	0,27
19 Kuntien Eläkevakuutus	391 856	0,24
20 Anvia Oyj	375 019	0,23
Yhteensä	47 022 127	28,27
Elisa Oyj	10 688 629	6,43
Elisa Oyj:n Henkilöstörahasto	136 600	0,08
Hallintarekisteröidyt	45 879 385	27,59
Muut kuin mainitut	62 580 845	37,63
Yhteensä	166 307 586	100,00

11. Osakevaihto

Milj. kpl/kuukausi

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön oma pääoma taseen 31.12.2009 mukaan on 425 822 744,29 euroa, josta voitonjakokelpoiset varat ovat 339 407 800,02 euroa.

Emoyhtiön voitto tilikaudelta 1.1.2009–31.12.2009 on 88 112 682,63 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- pääomanpalautuksena jaetaan 0,92 euroa/osake eli yhteensä 143 169 440,44 euroa
- emoyhtiön hallussa oleville osakkeille ei jaeta pääomanpalautusta
- jätetään omaan pääomaan 196 238 359,58 euroa.

Helsingissä helmikuun 11. päivänä 2010

Risto Siilasmaa
hallituksen puheenjohtaja

Pertti Korhonen

Ari Lehtoranta

Raimo Lind

Eira Palin-Lehtinen

Ossi Virolainen

Veli-Matti Mattila
toimitusjohtaja

Elisa Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Elisa Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Lausunto vastuuvapaudesta ja voitonjaosta

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä, 11. helmikuuta 2010

KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Elisan hallitus vasemmalta oikealle: Eira Palin-Lehtinen, Pertti Korhonen, hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa, Ari Lehtoranta, hallituksen varapuheenjohtaja Ossi Virolainen ja Raimo Lind

Elisassa noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suositusta listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance Statement). Koodi on esillä yhdistyksen kotisivuilla www.cgfinland.fi. Elisalla ei ole poikkeamia hallinnointikoodin suosituksista. Elisan tilinpäätös sisältäen toimintakertomuksen julkaistaan Elisan kotisivuilla osoitteessa www.elisa.fi.

Hallitus ja hallituksen valiokunnat

Hallitus

Elisan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 5 ja enintään 9 jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tällä hetkellä hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Varsinainen yhtiökokous valitsi 18.3.2009 hallituksen jäseniksi Risto Siilasmaan (pj), Ossi Virolaisen (varapj), Pertti Korhosen, Ari Lehtorannan, Raimo Lindin ja Eira Palin-Lehtisen.

Kaikki yhtiön hallituksen jäsenet ovat olleet riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus päättää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan valiokunnista ja niiden puheenjohtajista ja jäsenistä. Vuonna 2009 toimivat kompensatio- ja nimitysvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien tehtävät ja työjärjestykset.

Tiedot nykyisen hallituksen jäsenistä

Risto Siilasmaa

- s. 1966, tuotantotalouden diplomi-insinööri, hallituksen puheenjohtaja, jäsen vuodesta 2007.
- Keskeinen työkokemus: F-Secure Oyj:n perustaja ja toimitusjohtaja 1988–2006.
- Päätoimi ja keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: F-Secure Oyj:n ja Fruugo Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Suomen Teknologiateollisuus ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Nokia Oyj:n, Blyk Ltd:n, Ekahau Inc:n, Efecte Oy:n, Connected Day Oy:n ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n hallituksen jäsen, sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoitusneuvoston jäsen.

Ossi Virolainen

- s. 1944, OTK ja ekonomi, hallituksen varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1997.
- Keskeinen työkokemus: Avesta-Polarit Oyj:n toimitusjohtaja vuosina 2001–2003 sekä Outokumpu Oyj:n palveluksessa 1967–2001, josta ajasta varapääjohtaja 1992–2001 ja johtoryhmän jäsen 1983–2001.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Kuusakoski Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Kuusakoski Group Oyj:n, Alteams Oyj:n ja Oy Langh Ship Ab:n hallituksen jäsen.

Pertti Korhonen

- s. 1961, DI, hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Päätoimi: Outotec Oyj:n toimitusjohtaja 2010–
- Keskeinen työkokemus: Elektrobit Oyj:n toimitusjohtaja 2006–2009, Nokia Oyj:n johtokunnan jäsen 2002–2006, teknologiajohtaja 2004–2006, Nokia Mobile Software yksikön johtaja 2002–2004.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Veho Group Oyj:n hallituksen jäsen.

Ari Lehtoranta

- s. 1963, sähkötekniikan diplomi-insinööri, hallituksen jäsen vuodesta 2009.
- Päätoimi: KONE Oyj:n Suurprojektien johtaja
- Keskeinen työkokemus: Nokia Siemens Networks/Nokia Networks Radio Access -liiketoiminnan vastaavana johtajana 2005–2008, Nokia Oyj:n operatiivisen henkilöstöhallinnon johtajana 2003–2005 sekä Nokia Networks Broadband Division -yksikön, Systems Integration -yksikön ja asiakaspalveluiden (Euroopan alue) johtajana. Lisäksi hän on työskennellyt Nokia Telecommunicationsissa Italian maajohtajana sekä lukuisissa muissa tehtävissä 1985–2003.

Raimo Lind

- s. 1953, KTM, Helsingin Kauppakorkeakoulu, ekonomi 1975 ja kauppat. maisteri 1980, hallituksen jäsen vuodesta 2009.
- Päätoimi: Wärtsilä-konsernin varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2005
- Keskeinen työkokemus: Wärtsilän talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 1998. Wärtsilä-konserni, talous-, rahoitus-, kehitys- ja kansainvälistymistehtävät 1976–1980; Wärtsilä Diesel -ryhmä, talousjohtaja 1980–1984; Wärtsilä Singapore, toimitusjohtaja & aluejohtaja 1984–1988; Wärtsilä Huolto-liiketoiminta, apulaisjohtaja 1988–1989; Scantrailer Ajoneuvoteollisuus Oy, toimitusjohtaja 1990–1992; Tamrock Oy, talous- ja rahoitusjohtaja 1992–1993; Tamrock Huolto-liiketoiminta, johtaja 1994–1996; Tamrock Coal-liiketoiminta, johtaja 1996–1997.
- Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Sato Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja.

Eira Palin-Lehtinen

- s. 1950, varatuomari, OTK, hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Keskeinen työkokemus: Vuoden 2007 loppuun saakka Nordeassa varatoimitusjohtajana vastuualueena säästäminen, sijoittaminen ja yksityispankkitoiminta Pohjoismaissa.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Sampo Oyj:n hallituksen jäsen, Sigrid Juseliuksen säätiön hallituksen varajäsen ja raha-asiain valiokunnan jäsen, kolmen Nordea Luxembourg Rahastoyhtiön hallituksen jäsen (Nordea Alternative Investment, Nordea Fund of Funds ja Nordea I Sicav), sekä Svenska konstsamfundetin sijoituskomitean jäsen.

Vuonna 2009 hallituksen jäsenenä toimivat myös Tomas Otto Hansson ja Orri Hauksson.

Hallituksen työjärjestys

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osakeyhtiölain ja muun säännösten mukaisesti sekä päättää asioista, jotka lainsäädännön mukaan kuuluvat sen päätettäväksi. Yhtiön hallitus on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen.

Työjärjestyksessä hallituksen tehtävänä on määrittää yhtiön strategiset linjat sekä operatiiviset tavoitteet Elisan johdolle ja seurata niiden toteuttamista. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajan nimittäminen ja johtoryhmän kokoonpanosta päättäminen toimitusjohtajan esityksestä. Hallitus seuraa säännöllisesti liiketoiminnan tulosta sekä yhtiön taloudellisen aseman kehitystä johdon raporttien perusteella. Hallitus seuraa Elisan hallinnon säännöstenmukaisuutta sekä liiketoiminnan ja muiden riskien hallintaa. Hallitus käsittelee suurimmat investoinnit ja liiketoiminnan tai omaisuuden myynnit sekä asettaa rajat yhtiön johdolle operatiivisten investointien ja rahoitusjärjestelyiden toteuttamisessa.

Työjärjestyksen mukaan hallitus päättää erityisesti seuraavista asioista:

- Elisan strategisista linjauksista;
- voitonjakopolitiikasta;
- yhtiökokouksen koolle kutumisesta ja hallituksen ehdotuksista yhtiökokoukselle;
- käsittelee asiat, jotka liittyvät Elisan osakkeeseen ja Elisan omistajiin;
- merkittävimmistä yritysjärjestelyistä;
- merkittävistä uusista liiketoiminta-alueista;
- tilinpäätöksistä ja osavuositarkastuksista;
- toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta sekä johtoryhmän jäsenten nimittämisestä ja erottamisesta sekä heidän toimitusuhensa ehdoista.

Työjärjestyksen mukaan hallitus käsittelee myös muita asioita, kuten vahvistaa vuosittaisen taloussuunnitelman, yhtiön organisaation periaatteet sekä liiketoimintojen päälinjaukset. Hallitus arvioi toimintaansa vuosittain kysymysten kautta tapahtuvana itsearviointina.

Kokoukset ja palkkiot

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti 8–10 kertaa vuodessa.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2009 seuraavat yhtiökokouksen päättämät palkkiot:

- puheenjohtajan kuukausipalkkio 9 000 euroa/kk
- varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkio 6 000 euroa/kk
- jäsenen kuukausipalkkio 5 000 euroa/kk
- kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö.

Kuukausipalkkioilla (60 prosentin laskennallisella ennakonpidätyksellä vähennettynä) ostetaan vuosineljänneksittäin Elisan osakkeita. Osakkeilla on neljän vuoden luovutusrajoitus hallitusjäsenyyden aikana. Jäsenyyden päättyessä myyntikielto poistuu.

Vuonna 2009 hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa sai palkkiona Elisan osakkeita 3 338 kpl, varapuheenjohtaja ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Ossi Virolainen 2 225 kpl, Eira Palin-Lehtinen ja Pertti Korhonen 1 854 kpl kukin sekä Ari Lehtoranta ja Raimo Lind 1 304 kpl kukin. Elisan nykyisen hallituksen jäsenille 30.12.2009 hankittujen osakkeiden kauppa kirjautui jäsenien arvo-osuustileille vasta 5.1.2010, joten nämä osakemäärät eivät sisälly alla jäsenien kohdalla mainittuun osakemäärään.

Elisan hallituksen Elisa-omistukset, (määräysvaltayhtiöt)	Osakkeita, kpl, 31.12.2009
Risto Siilasmaa, hallituksen puheenjohtaja	11 398
Ossi Virolainen, hallituksen varapuheenjohtaja	12 103
Pertti Korhonen, hallituksen jäsen	2 874
Ari Lehtoranta, hallituksen jäsen	1 879
Raimo Lind, hallituksen jäsen	1 096
Eira Palin-Lehtinen, hallituksen jäsen	2 874

Vuonna 2009 hallitus kokoontui 12 kertaa. Keskimääräinen osallistumisaste hallituksen kokouksiin oli 94 prosenttia.

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksen mukaan johtoon kuuluvien henkilöiden nimittämisen ja erottamisen, pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmät ja muut johdon palkitsemiseen liittyvät asiat.

Valiokunnan tehtäviin kuuluu huolehtia, että yhtiökokoukselle valmistellaan ehdotus hallituksen kokoonpanoksi. Valmistelu tehdään keskustellen yhtiön suurimpien omistajien kanssa.

Vuonna 2009 compensaatio- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa ja jäseninä Pertti Korhonen ja Ari Lehtoranta. Vuonna 2009 hallituksen compensaatio- ja nimitysvaliokunta kokoontui 3 kertaa ja osallistumisaste oli 89 prosenttia.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valvoa, että yhtiön kirjanpito ja taloushallinto, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus sekä riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Tarkastusvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksen mukaan erityisesti seuraavat asiat:

- merkittävät muutokset kirjausperiaatteissa;
- merkittävät muutokset erissä, jotka on arvostettu taseeseen;
- tilinpäätökset ja osavuositarkastukset;
- riskiselvitykset sekä riskienhallinnan järjestämisen;
- taloushallinnon ja rahoituksen järjestämisen.

Tarkastusvaliokunta käsittelee säännöllisesti myös sisäisen tarkastuksen sekä tilintarkastajien selvitykset sekä valmistelee yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajaksi.

Vuonna 2009 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Ossi Virolainen ja jäseninä Raimo Lind ja Eira Palin-Lehtinen. Vuonna 2009 tarkastusvaliokunta kokoontui 6 kertaa, ja osallistumisaste oli 100 prosenttia. Valiokunnan kokouksiin osallistuu myös päävastuullinen tilintarkastaja.

Toimitusjohtaja

Elisan toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä osakeyhtiölain mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajana toimi vuonna 2009 Veli-Matti Mattila.

Tietoja toimitusjohtajasta

Veli-Matti Mattila

- s. 1961, DI, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003.
- Päätoimi: Toimitusjohtaja
 - Keskeinen työkokemus: Oy L M Ericsson Ab:n toimitusjohtaja 1997–2003. Hän on työskennellyt Ericsson-konsernin eri tehtävissä Suomessa ja Yhdysvalloissa vuodesta 1986 lähtien. Mattila on toiminut myös asiantuntijana sveitsiläisessä Ascom Hasler AG:ssä.
 - Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Hallituksen jäsen Sampo Oyj:ssä ja Keskuskauppakamarissa, hallituneuvoston jäsen Suomen Messut Osuuskunnassa sekä Huoltovarmuusneuvoston jäsen.

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalle tilikauden aikana maksettu kokonaisansio oli yhteensä 797 960,00 euroa, mikä sisältää säännöllisen kuukausipalkan mukaan lukien verotettavat edut (491 780,00 euroa) ja tulospalkkion (306 180,00 euroa).

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Sopimuksen päättyessä Elisasta johtuvasta syystä toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erokorvaus vähennettynä sopimuksen irtisanomisajan palkalla. Yhtiöjärjestelytilanteissa voi erokorvaus olla suurempi.

Elisan toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Eläkkeen määräytymisperuste on maksuperusteinen siten, että eläkevaikutus vastaa 60 % eläketasoa vuoden 2005 tulotasoon.

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalla oli 31.12.2009 hallussaan 61 086 Elisan osaketta.

Muita tietoja yhtiön hallinnosta

Yhtiökokous ja yhtiöjärjestys

Yhtiökokous on Elisan ylin päättävä elin. Yhtiökokous vahvistaa mm. yhtiön tuloslaskelman ja taseen. Se päättää myös osinkojen maksamisesta hallituksen ehdotuksen pohjalta, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Kutsut yhtiökokouksiin julkistetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti ilmoituksella kahdessa Suomessa ilmestyvässä sanomalehdessä viimeistään 17 päivää ennen kokousta. Kutsu julkistetaan myös pörssitiedotteena ja se on siten saatavilla Elisan internetsivuilla (www.elisa.fi). Kutsussa kerrotaan kulloinkin kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallituksen ehdotukset kokoukselle löytyvät ennen kokousta Elisan internetsivuilta.

Elisan yhtiöjärjestys on saatavilla Elisan internetsivuilla (www.elisa.fi). Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää aina yhtiökokous.

Elisan vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 18.3.2010 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Elisan johtoryhmä

Elisan johtoryhmä (EJR) valmistelee yhtiön strategiaa, johtaa yhtiön operatiivista toimintaa ja seuraa tuloksen muodostumista sekä käsittelee asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia. Johtoryhmän kokoonpano (31.12.2009) ja sen omistukset ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Elisan johtoryhmän Elisa-omistukset	Osakkeita, kpl, 31.12.2009
Veli-Matti Mattila, toimitusjohtaja	61 086
Asko Känvälä, johtaja, Henkilöasiakkaat	27 114
Pasi Mäenpää, johtaja Yritysiasiakkaat	17 557
Timo Katajisto, johtaja, Tuotanto	8 153
Jari Kinnunen, Talous- ja rahoitusjohtaja	14 372
Katiye Vuorela, Viestintäjohtaja	1 000
Sami Ylikortes, Hallintojohtaja	15 481

Elisan johtoryhmä vasemmalta oikealle: Sami Ylikortes, Katiye Vuorela, Pasi Mäenpää, toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila, Jari Kinnunen, Asko Käsälä ja Timo Katajisto

Tietoja johtoryhmän jäsenistä

Asko Käsälä

- s. 1957, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003.
- Päätoimi: Johtaja, Henkilöasiakkaat
- Keskeinen työkokemus: Ericsson-konsernin Pohjoismaiden ja Baltian myyntiyksikön myyntijohtaja ja johtoryhmän jäsen 2001–2003, Oy LM Ericsson AB:n myyntijohtaja 1996–2001, Teknologian tutkimuskeskuksen (TEKES) Japanin teollisuussuhteitoimiston päällikkö 1993–1996, Hewlett-Packard Oy:n myyntipäällikkö 1987–1993.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Ficomin hallituksen varapuheenjohtaja.

Pasi Mäenpää

- s. 1965, datanomi, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2006.
- Päätoimi: Johtaja, Yritysassiakkaat
- Keskeinen työkokemus: Cisco Systems Finland Oy:n toimitusjohtaja 2002–2006, Netigy Corporationin Keski-Euroopan johtaja 2000–2002, Fujitsun Euroopan ja USA:n myyntijohtaja 1999–2000 sekä Oracle Corporationin myynti- ja maajohtaja Pohjois-, Keski- ja Itä-Euroopassa 1990–1999.

Timo Katajisto

- s. 1968, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.
- Päätoimi: Johtaja, Tuotanto
- Keskeinen työkokemus: Nokia Siemens Networks'in johtokunnan jäsen 2007, Strategiset muutoshankkeet sekä laatu. Nokia Networks'in johtokunnan jäsen 2005–2007, Tuotanto ja verkkoasennus. Useita eri tehtäviä Nokia Networksissä ja sen edeltäjässä Nokia Telecommunications:ssa 1992–2005.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliiton (TIKLI) työvaliokunnan ja hallituksen jäsen.

Jari Kinnunen

- s. 1962, KTM, yhtiön palveluksessa vuodesta 1999.
- Päätoimi: Talous- ja rahoitusjohtaja
- Keskeinen työkokemus: Yomi Oyj:n toimitusjohtaja 2004, Elisa Kommunikation GmbH:n talusjohtaja 1999–2004 Saksassa, Polar International Oyj:n toimitusjohtaja 1996–1999 ja controller 1990–1996 sekä Oy Alftan Ab:n controller 1987–1990.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Elinkeinoelämän keskusliiton talous- ja verovaliokunnan jäsen.

Katiye Vuorela

- s. 1968, kauppat. maist., yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.
- Päätoimi: Viestintäjohtaja
 - Keskeinen työkokemus: Paroc Group Holding Oy:n viestintäjohtaja 2000–2008, IBM:n tytäryhtiön Lotus Development Finland Oy:n markkinointi- ja viestintäpäällikkö 1998–2000, Nokia Siemens Networksin edeltäjän Nokia Telecommunications Oy:n Dedicated Networks liiketoimintayksikön markkinointiviestintäpäällikkö 1994–1998.

Sami Ylikortes

- s. 1967, KTM, OTK, yhtiön palveluksessa vuodesta 1996.
- Päätoimi: Hallintojohtaja
 - Keskeinen työkokemus: Hallintojohtaja vuodesta 2000. Toiminut hallituksen sihteerinä vuosina 1998–2007 sekä Suomen Unileverin taloushallinnon tehtävissä vuosina 1991–1996.
 - Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliiton (TIKLI) hallituksen jäsen.

Elisan johtoryhmän jäsenenä toimivat vuonna 2009 myös Panu Lehti ja Jukka Peltola.

Johtoryhmän palkitsemisjärjestelmä

Johtoryhmälle maksetaan kokonaispalkkaa, joka sisältää rahapalkan ja verotettavat puhelin- ja autoedut.

Lisäksi johtoryhmälle maksetaan tulospalkkiota, joka perustuu yhtiön hallituksen asettamiin taloudellisiin tavoitteisiin.

Elisan johtoryhmä kuuluu yhtiön pitkän tähtäimen osakepalkkiojärjestelmän piiriin.

Johtoryhmän jäsenille tilikauden aikana maksettu kokonaisansio oli yhteensä 2 729 453,51 euroa, mikä sisältää säännöllisen kuukausipalkan mukaan lukien verotettavat edut (1 844 465,33 euroa) ja tulospalkkion (884 988,18 euroa).

Elisan johtoryhmän jäsenillä toimitusjohtajaa lukuun ottamatta on oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä. Johtoryhmän osalta lisäeläkkeen vuosimaksu oli 96 782,67 euroa.

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkoista, palkkioista ja pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmistä.

Osakepalkkiojärjestelmä

Elisa hallitus päätti 22.12.2008 Elisa-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksaa, jotka ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011. Järjestelmän palkkio ansaintajaksolta 2009 perustuu Elisa-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja liikevaihtoon ja maksetaan keväällä 2010. Osakkeisiin liittyy luovutusrajoituksia ansaintajaksaa seuraavan kahden vuoden ajan. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava luovutusrajoituksen alaiset osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2010 perustuu Elisa-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja liikevaihtoon. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2010 maksetaan vuonna 2011 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Osakkeisiin liittyy vastaava kahden vuoden luovutusrajoitus kuin vuoden 2009 järjestelmään.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 2,2 miljoonan Elisa Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen osakkeita enintään 1,1 miljoonaa sekä rahana maksettavan osuuden).

Johdon palkkausta ja palkitsemisjärjestelmiä on selvitetty tarkemmin konsernin tilinpäätöksen liitetiedoissa 7 ja 27 sekä emoyhtiön liitetiedoissa 4.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Elisan taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tavoitteena on varmistaa, että yhtiön tilinpäätöksen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta on kohtuullinen varmuus ja että näissä noudatetaan lakia ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita ja muita julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia määräyksiä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on rakennettu sisään yhtiön toimintaan ja prosesseihin. Elisan sisäistä valvontaa voidaan kuvata kansainvälisen COSO-viitekehyksen avulla.

Valvontaympäristö

Elisan valvontaympäristö perustuu yhtiön arvoihin, tavoitteelliseen johtamiseen sekä kuvattuihin ja valvottuihin prosesseihin, käytäntöihin, politiikkoihin ja ohjeistuksiin. Vastuu taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta on kohdistettu Elisan taloustoiminnolle.

Vuosittaiset liiketoiminta- ja strategiasuunnitteluprosessit ja tavoitteiden asettaminen sekä rullaava kuukausittainen talousennuste ovat keskeinen osa liiketoiminnan johtamista ja suorituskyvyn hallintaa Elisassa. Taloudellisia toteumia arvioidaan suhteessa sekä ennusteeseen, vuosisuunnitelmaan, edelliseen vuoteen että strategiseen suunnitelmaan.

Tavoitteet asetetaan Elisa-konsernille sekä yksiköille ja johdetaan henkilötasolle tuloskortti- ja tulospalkkiojärjestelmän kautta kahdesti vuodessa käytävissä kehityskeskusteluissa. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa sovitaan tavoitteista ja arvioidaan tuloksia ja toimintaa eritoten arvojen kautta.

Riskien arviointi

Riskien arviointi on integroitu osa Elisan suunnitteluprosessia. Riskien arvioinnissa pyritään tunnistamaan ja analysoimaan määriteltyjen tavoitteiden saavuttamisen vaarantavat riskit sekä tunnistamaan toimenpiteet riskien vähentämiseksi.

Merkittävimmät taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta koskevat riskit on tunnistettu prosessikohtaisessa riskianalyysissä. Riskien arviointi kattaa väärinkäytöksiin ja näiden kautta syntyneisiin taloudellisiin menetyksiin sekä muiden yhtiön varojen väärinkäyttöön liittyvät riskit.

Kontrollit

Kontrollitoimenpiteet koostuvat prosesseihin rakennetuista automaattisista ja manuaalisista täsmäytyksistä, kontrolleista ja ohjeista, joilla pyritään varmistamaan taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä hallitsemaan sen riskejä. Raportoinnin kontrollimekanismien prosessit on dokumentoitu. Keskeisiä kontrollimekanismeja ovat lisäksi tietojärjestelmien käyttöoikeuksien hallinta, toimintavaltuutukset sekä tietojärjestelmämuutosten hallittu ja testattu toteuttaminen.

Liiketoimintojen talouskehitystä seurataan jatkuvasti yksiköittäin. Talousjohto käsittelee kokouksissaan poikkeukselliset erät ja kirjaukset sekä tarkastelee kuukausittain rullaavasti laadittujen ennusteiden muutosten taustalla oleva syyt ja perusteet.

Taloudellinen tiedottaminen ja viestintä

Ulkoinen viestintä

Elisan ulkoisen viestinnän tavoitteena on antaa ajantasaista, tasapuolista, läpinäkyvää ja tietosisällöltään oikeaa tietoa kaikille intressiryhmille samanaikaisesti. Viestinnän tulee täyttää pörssiyhtiölle asetettavat lait, asetukset, toimintaohjeet ja muut säännöt. Tiedottaminen tapahtuu pörssi- ja lehdistötiedottein sekä yhtiön web-sivujen välityksellä. Elisan taloudellista tietoa saavat kommunikoida ainoastaan toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, sijoittajasuhdejohtaja sekä rahoitusjohtaja. Elisa myös soveltaa ns. hiljaista kautta tulostietojen julkistamista edeltävänä kahden viikon ajanjaksona.

Sisäinen tiedottaminen

Keskeiset ohjeet, politiikat ja menettelytavat ovat henkilöstön saatavilla yhtiön intranet-sivustoilla ja muissa yhteisissä välineissä. Keskeisistä ohjeista ja muutoksista tiedotetaan myös erillisin tilaisuuksin, sähköpostein sekä jokapäiväisessä esimiestyössä. Koulutusta ja opastusta sääntöjen ja vaatimuksen mukaisesta toiminnasta järjestetään tarpeen mukaan eri osapuolille. Lisäksi talousorganisaatiolle järjestetään säännöllisesti tiedotusta ja koulutusta koskien erityisesti kirjanpitosääntöjen, raportointivaatimusten sekä tiedonantovelvoitteiden muutoksia.

Valvonta

Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo, että yhtiön kirjanpito ja taloushallinto, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus sekä riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Yhtiön hallitus tarkastaa ja hyväksyy osavuositarkastus- ja tilinpäätöstiedotteet säännöllisissä kokouksissa ennen niiden julkaisemista. Elisan hallitus ja johtoryhmä seuraavat konsernin ja liiketoimintojen tuloksia sekä tavoitteiden saavuttamista kuukausittain. Elisan taloustoiminto arvioi itse jatkuvasti kontrollien toimivuutta ja riittävyttä. Lisäksi Elisan sisäinen tarkastus valvoo taloudellisen raportoinnin luotettavuutta vuosittaisen tarkastussuunnitelmansa puitteissa.

Riskienhallinta

Riskien hallintaa on kuvattu tarkemmin kohdissa ”Hallituksen työjärjestys”, ”Tarkastusvaliokunta” ja ”Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä”.

Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategisiin, operatiivisiin ja vakuutettavissa oleviin riskeihin sekä rahoitusriskeihin.

Elisan vakuutettavissa olevat riskit tunnistetaan ja niiden vakuuttaminen hoidetaan vakuutusin. Yhtiö käyttää vakuutettavan riskin määrää ja todennäköisyyttä selvitettyä ulkopuolista vakuutusmeklaria.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen yksikön tarkoituksena on auttaa organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa arvioimalla ja tutkimalla sen toimintoja sekä valvomalla yhtiön ohjeistuksen noudattamista. Tätä varten sisäinen tarkastus tuottaa analyysejä, arvioita, suosituksia ja informaatiota yhtiön ylimmän johdon käyttöön. Arvioinneista raportoidaan niiden valmistuttua toimitusjohtajalle ja arviointikohteen johdolle sekä tarvittaessa tarkastusvaliokunnalle. Sisäisessä tarkastustoiminnassa tukeudutaan kansainvälisiin standardeihin (IIA).

Sisäinen tarkastus on muusta organisaatiosta riippumaton toiminto. Tarkastuksen lähtökohta on ensisijaisesti liikkeenjohdollinen, ja työtä koordinoidaan yhteistyössä tilintarkastuksen kanssa. Vuotuinen tarkastussuunnitelma ja tarkastuskertomus esitellään hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus suorittaa hallituksen ja Elisan johtoryhmän pyynnöstä tarkastuksia myös muista, erikseen sovittavista asioista.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajien tehtävänä on varmistua siitä, että tilinpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti siten, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä muut tarpeelliset tiedot yhtiön sidosryhmille.

Muita keskeisiä tavoitteita: varmistua, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty ja että organisaatio toimii ohjeiden mukaisesti sekä annettujen valtuuksien puitteissa. Ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen keskinäistä työnjakoa painotetaan siten, että sisäinen tarkastus varmistuu organisaation toimimisesta yhtiön sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Yhtiöllä oli vuonna 2009 yksi varsinainen tilintarkastaja. Tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä. Tilintarkastajien toimikausi on heitä valittaessa kulumassa oleva tilikausi. Tilintarkastajien tehtävä päättyy toimikauden päättymistä lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Kertomusvuonna Elisan tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimi Pekka Pajamo, KHT.

Suomalaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkiot tilivuodelta 2009 olivat yhteensä 250 000,00 euroa, josta emoyhtiön osuus oli 150 000,00 euroa. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkio oli 42 000,00 euroa.

Tilintarkastusyhteisölle on suoritettu tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista palkkioita 503 660,24 euroa. Nämä palvelut liittyivät mm. yritysjärjestelyihin, veropalveluihin, regulaatiolaskennan läpikäyntiin sekä muihin asiantuntijapalveluihin.

Yhtiön sisäpiiri ja sisäpiirihallinto

Elisassa on käytössä Helsingin Pörssin 9.10.2009 voimaan tullut sisäpiiriohje.

Elisan julkiseen sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinalain mukaisesti Elisan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tarkastaja. Tämän lisäksi pysyviin sisäpiiriläisiin kuuluvat Elisan johtoryhmän jäsenet. Lain edellyttämät tiedot julkiseen sisäpiiriin kuuluvista, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistä on merkitty Elisan julkiseen sisäpiiriin. Julkisen sisäpiiriläisten omistustiedot ovat nähtävillä internetissä Elisan kotisivujen www.elisa.fi kautta.

Lisäksi Elisassa on yrityskohtainen ei-julkinen sisäpiiri, johon on nimetty muita yhtiön johtoon ja taloushallintoon kuuluvia sekä tarvittaessa hankekohtaisia sisäpiirejä.

Elisan lakiasiat valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista ja pitää yllä yhtiön sisäpiirirekisterejä yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa. Sisäpiiriläisten tiedot tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Pysyvien sisäpiiriläisten tulee ajoittaa kaupankäynti yhtiön arvopapereilla siten, ettei kaupankäynti heikennä arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta. Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätösjulkistamista edeltävinä 14 päivän aikana (=suljettu ikkuna). Sisäpiiriläisen on suotavaa tehdä vain pitkäaikaisia sijoituksia Elisaan ja ajoittaa mahdollinen kaupankäynti tulosjulkistusta seuraaviin 14 vuorokautteen. Lisäksi mahdollisissa sisäpiirihankkeissa olevat henkilöt eivät saa hankkeen aikana käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla.

Elisa Oyj
Rekisteröity kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 0116510-6
Ratavartijankatu 5, Helsinki
PL 1, 00061 ELISA
Puhelin 0102 6000
www.elisa.fi